

**ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА КЪМ 30.06.2022 г.**

**1. ОТЧЕТ НА ПРИХОДИТЕ ПО БЮДЖЕТА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА КЪМ 30.06.2022 Г.**

ПРИХОДИ ПО БЮДЖЕТА НА ПРЪ (в лева)	<i>Закон</i>	<i>Уточнен план</i>	<i>Отчет</i>
Общо приходи:	9 300 000	9 618 376	2 384 628
<i>Данъчни приходи</i>			
<i>Неданъчни приходи</i>	9 300 000	9 618 376	2 111 938
Приходи и доходи от собственост	7 918 700	8 265 697	3 112 412
Приходи от държавни такси	875 000	875 000	224 488
Глоби санкции и наказателни лихви	35 000	43 204	306 842
Други	471 300	434 475	-1 531 804
<i>Помощи дарения и други безвъзмездно получени средства</i>			272 690

Приходите на разпоредителите с бюджет финансирани от Министерството на образованието и науката са разпределени и се отчитат съгласно действащата бюджетна класификация. Общият размер на реализираните приходи за периода е 2 384 6 хил. лв.

Отчетените „Приходи и доходи от собственост“ възлизат на 3 112 4 хил. лв. Най-голям относителен дял от общия размер на реализираните приходи и доходи от собственост – 62,7 % заемат приходите от продажба на услуги стоки и продукция в размер на 1 952 8 хил. лв. Същите са свързани с предмета на дейност на съответния разпоредител и се набират от:

- реализация на продукция стоки и услуги от учебно производство;
- реализация на продукция и услуги от учебна практика;
- провеждане на квалификационни курсове и педагогически услуги;
- приходи от извънучилищни дейности;
- приходи от издателска дейност и разпространение.

Реализираните приходи от наеми на имущество и на земя са в размер на 1 159 6 хил. лв. и представляват 48,6 % от общия размер на реализираните приходи и доходи от собственост.

Приходите от такси са в размер на 224 5 хил. лв. Същите включват: отчетените от МОН и регионалните управления на образованието (РУО) такси по ПМС № 195 от 09.09.2017 г. за одобряване на Тарифа за таксите които се събират в системата на предучилищното и училищното образование от МОН; таксите събирани от Националния център за информация и документация по реда на по Закона за признаване на професионални квалификации както и таксите събирани от Националната агенция за професионално образование и обучение по Закона за професионалното образование и обучение въз основа на ПМС № 241/21.11.2000 г. за одобряване на Тарифа за таксите за лицензиране на центрове за професионално обучение и на центрове за информация и професионално ориентиране.

Отчетените приходи от глоби санкции и наказателни лихви за отчетния период са в размер 306 8 хил. лв. като от тях 275 8 хил. лв. са отчетените приходи от присъдени вземания лихви и неустойки от Фонд „Научни изследвания“.

През отчетния период са реализирани Други приходи (§ 36-00 от ЕБК) в размер 782 7 хил. лв. Тук се включват събраните приходи от разпоредителите с бюджет от вторични суровини от изпълнявани дейности по акредитация от продажба на тръжна документация и др. По отчет внесените ДДС и други данъци върху продажбите (§ 37-00 от ЕБК) са в размер на (-) -2 325 3 хил. лв. Реализираните за периода постъпления от продажба на нефинансови активи са в размер на 10 9 хил. лв.

Реализираните приходи от помощи и дарения са в размер на 272 7 хил. лв. От тях 196 9 хил. лв. са приходи от помощи и дарения от страната и включват получени суми на второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката които се разходват за целите на договорите и волята на дарителите. Приходите от помощи и дарения от чужбина са в размер на 75 7 хил.лв.

2. ОТЧЕТ НА РАЗХОДИТЕ ПО БЮДЖЕТА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА ПО ПОЛИТИКИ И ПРОГРАМИ КЪМ 30.06.2022 Г.

Класификационен код*	Наименование на областта на политика/функционалната област /бюджетната програма	Закон	Уточнен план	Отчет
1700.01.00	Политика в областта на всеобхватното достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот	771 994 700	697 685 868	232 282 035
1700.01.01	Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“	136 188 500	105 181 522	17 767 920
1700.01.02	Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“	131 462 100	81 057 943	26 755 385
1700.01.03	Бюджетна програма „Училищно образование“	476 008 700	483 353 349	181 245 299
1700.01.04	Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците“	8 277 300	8 277 300	3 197 609
1700.01.05	Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина“	17 120 900	16 878 554	1 793 929
1700.01.06	Бюджетна програма „Учене през целия живот“	2 937 200	2 937 200	1 521 893
1700.02.00	Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	81 867 300	129 006 856	32 800 790
1700.02.01	Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“	18 660 600	23 907 422	2 288 163
1700.02.02	Бюджетна програма „Студентско подпомагане“	10 090 400	11 090 400	5 192 269
1700.02.03	Бюджетна програма „Международен образователен обмен“	4 802 400	4 401 946	1 555 491
1700.02.04	Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието“	26 538 700	67 809 491	10 084 868
1700.02.05	Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“	21 775 200	21 797 597	13 679 999
1700.03.00	Бюджетна програма „Администрация“	7 312 900	7 329 345	3 595 980
	Общо разходи	861 174 900	834 022 069	268 678 805

3. ОТЧЕТ НА КОНСОЛИДИРАНИТЕ РАЗХОДИ ПО БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (в лева)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1700.00.00	Общо разходи	2 850 179 196	268 678 805	2 581 500 391	2 562 618 020	247 383 071	2 315 234 949	287 561 176	21 295 734	266 265 442
1700.01.00	Политика в областта на всеобхватното достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот	2 136 671 928	232 282 035	1 904 389 893	1 962 981 979	223 689 669	1 739 292 310	173 689 949	8 592 366	165 097 583
1700.01.01	Бюджетна програма "Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование"	114 388 605	17 767 920	96 620 685	17 452 941	17 452 941	0	96 935 664	314 979	96 620 685
1700.01.02	Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“	59 667 329	26 755 385	32 911 944	40 517 753	20 598 738	19 919 015	19 149 576	6 156 647	12 992 929
1700.01.03	Бюджетна програма „Училищно образование“	1 895 150 011	181 245 299	1 713 904 712	1 881 689 222	179 559 493	1 702 129 729	13 460 789	1 685 806	11 774 983
1700.01.04	Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците“	20 441 175	3 197 609	17 243 566	20 390 250	3 146 684	17 243 566	50 925	50 925	0
1700.01.05	Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина“	1 793 929	1 793 929	0	1 409 920	1 409 920	0	384 009	384 009	0
1700.01.06	Бюджетна програма „Учене през целия живот“	45 230 879	1 521 893	43 708 986	1 521 893	1 521 893	0	43 708 986	0	43 708 986
1700.02.00	Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	709 911 288	32 800 790	677 110 498	596 040 061	20 097 422	575 942 639	113 871 227	12 703 368	101 167 859
1700.02.01	Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“	452 837 545	2 288 163	450 549 382	412 882 856	2 139 449	410 743 407	39 954 689	148 714	39 805 975
1700.02.02	Бюджетна програма „Студентско подпомагане“	41 518 350	5 192 269	36 326 081	29 430 756	737 819	28 692 937	12 087 594	4 454 450	7 633 144
1700.02.03	Бюджетна програма „Международен образователен обмен“	1 555 491	1 555 491	0	1 107 693	1 107 693	0	447 798	447 798	0
1700.02.04	Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование – наука - бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието“	194 862 303	10 084 868	184 777 435	144 178 929	7 672 634	136 506 295	50 683 374	2 412 234	48 271 140
1700.02.05	Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“	19 137 599	13 679 999	5 457 600	8 439 827	8 439 827	0	10 697 772	5 240 172	5 457 600
1700.03.00	Бюджетна програма „Администрация“	3 595 980	3 595 980	0	3 595 980	3 595 980	0	0	0	0

За отчетният период консолидираните разходи по бюджетни програми в рамките на съответните области на политики включват разходите по бюджета и по сметки за средства от Европейския съюз на Министерството на образованието и науката разходите по отчетите за касовото изпълнение на бюджетите и на средствата по сметки за средства от ЕС към 30.06.2022 г. на държавните висши училища Българската академия на науките Селскостопанската академия на НИМХ на училищата финансирани чрез бюджетите на Министерството на младежта и спорта на Министерството на културата и на общините. В отчета не са намерили отражение разходите на разпоредителите с бюджет към други министерства извън посочените както и на Национален фонд.

4. ФИНАНСИРАНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИТЕ РАЗХОДИ

Източници на финансиране на консолидираните разходи (лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо консолидирани разходи:	7 103 544 900	7 127 709 621	2 850 179 196
Общо финансиране:			
<i>Бюджета на ПРБ</i>	861 174 900	834 022 069	268 678 805
<i>Други бюджети и сметки за средства от ЕС в т.ч. от:</i>			
• Централен бюджет в т.ч.:	589 467 000	455 592 804	0
<i>Държавни инвестиционни заеми</i>			
• Сметки за средства от ЕС	497 802 200	497 802 200	49 180 889
• Други програми и проекти по които Република България е страна-партньор	119 728 000	119 728 000	44 164 664
• Други програми и други донори по бюджета на ПРБ	0	0	0
• Други бюджетни организации включени в консолидираната фискална програма	5 035 372 800	5 218 484 856	2 471 635 318
• Други в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ	0	2 079 692	16 519 520

5. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА ПО РЕДА НА ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

Номер по ред	Наименование на акта	Нормативно основание	Мотиви	Наименование на бюджетните програми	Новосъздадени администрирани разходни параграфи		Ефект върху бюджета увеличение/намаление за програмата	Влияние върху показателите
					Наименование	Сума		
1	ПМС № 46/07.04.2022	чл. 109 от ЗПФ	одобряване на допълнителни разходи/трансфери за 2022 г. за финансово осигуряване на дейности по Програмата за изграждане пристрояване надстрояване и реконструкция на детски ясли детски градини и училища 2020 – 2022 г.	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			33 600	неприложимо

2	ПМС № 53/15.04.2022	чл. 109 от ЗПФ	одобряване на допълнителни разходи по бюджета на МОН за 2022 г. за финансиране на дейностите по ННП „Създаване на база данни на кръводарителите в Република България за маркери на трансмисивни инфекции“	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието“			1 500 000	неприложимо
3	ПМС № 54/15.04.2022	чл. 109 от ЗПФ	одобряване на допълнителни разходи по бюджета на МОН за 2022 г. за финансиране на дейностите по научна програма „Повишаване на изследователския капацитет в областта на математическите науки (ПИКОМ)“	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието“			600 000	неприложимо
4	ПМС № 55/15.04.2022	чл. 109 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане“			2 688 123	неприложимо
5	ПМС № 64/27.04.2022	чл. 109 от ЗПФ	одобри допълнителни разходи по бюджетите на МОН за 2022 г. за изпълнение на ННП „Интелигентно животновъдство“ и на ННП „Интелигентно растениевъдство“	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието“			3 000 000	неприложимо
6	ПМС № 65/28.04.2022	чл. 109 от ЗПФ	одобри допълнителни разходи по бюджетите на МОН за 2022 г. за изпълнение на Национална научна програма „Сигурност и отбрана“	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието“			720 000	неприложимо
7	чл. 104 от ЗДБРБ и ПМС № 31/17.03.2022	чл. 109 от ЗПФ	осигуряване на допълнителни средства за покриване на разходите за обслужване от банките на бюджетните организации по събиране на приходи и други постъпления чрез картови разплащания по чл. 4 ал. 1 от Закона за ограничаване на плащанията в брой	1700.03.00Бюджетна програма „Администрация“			8 000	неприложимо
8	ПМС № 74/05.05.2022	чл. 109 от ЗПФ	одобри допълнителни разходи по бюджета на МОН за изпълнение на ННП "Европейски научни мрежи"	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието“			1 318 000	неприложимо

9	ПМС № 78/05.05.2022	чл. 109 от ЗПФ	одобряване на допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2022 г. за възстановяване на транспортните разходи или на разходите за наем на педагогическите специалисти в институциите в системата на предучилищното и училищното образование	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-13 863 442	неприложимо
10	ПМС № 55/15.04.2022	чл. 109 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			290 143	
11	ПМС № 86/13.05.2022	чл. 109 от ЗПФ	компенсиране на установеното към края на 2021 г. превишение на постъпленията над плащанията по бюджетите на ВРБ към министъра на образованието и науката	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			8 104 991	неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			4 748 303	
12	ПМС № 85/13.05.2022	чл. 109 от ЗПФ	одобри допълнителни средства за изплащане на стипендии за постигнати образователни резултати на общинските училища	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-2 352 585	неприложимо
13	ПМС № 101/30.05.2022	чл. 109 от ЗПФ	одобряване на допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2022 г. за работа с деца и ученици от уязвими групи в детските градини и училищата и за допълнително финансиране за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и специалности от професии по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-29 721 852	неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			-6 970 539	
14	ПМС № 98/30.05.2022	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по Програмата за изграждане пристрояване надстрояване и реконструкция на детски ясли детски градини и училища 2020 - 2022 г.	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			197 748	неприложимо
15	ПМС № 111/01.06.2022	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейностите през първия етап на национална програма „Стимулиране на публикационната активност в авторитетни международни научни списания и отворения достъп до научна информация“	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието”			3 000 000	неприложимо
16	ПМС № 110/01.06.2022	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за изпълнение на дейностите през първия етап на ННП „Развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина“	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието”			1 200 000	неприложимо

17	ПМС № 121/09.06.2022	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за изпълнение на дейностите през първия етап на Национална програма „Млади учени и постдокторанти - 2“	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието”			7 500 000	неприложимо
18	ПМС № 55/15.04.2022	чл. 109 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			48 633	неприложимо
19	ПМС № 137/23.06.2022	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за изпълнение на дейностите по ННП „Петър Берон и ние“ ННП „Вихрен“ и ННП „Вихрен – 2021“	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието”			4 832 150	неприложимо
20	ПМС № 139/24.06.2022	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за финансиране на ФНИ за конкурс "Финансиране на фундаментални научни изследвания - 2022 г."	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието”			14 700 000	неприложимо
21	ПМС № 140/24.06.2022	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни трансфери по бюджетите на общините за закупуване на познавателни книжки учебници достъп до електронно четими учебници учебни комплекти и учебни помагала за децата и за учениците от I до VII клас	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-28 095 469	неприложимо
22	ПМС № 138/23.06.2022	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни трансфери по бюджетите на общините за финансово осигуряване на дейности по НП "Оптимизиране на вътрешната структура на персонала"	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-14 575 768	неприложимо
23	Писмо МФ № 04-06- 101/27.04.2022	чл.110 ал. 4 от ЗПФ	Изплащане на редовна годишна вноска във Фонда за Международния алианс за възпоменание на Холокоста	1700.02.03Бюджетна програма „Международен образователен обмен”			-29 337	неприложимо
24	Писмо МФ № 04-13- 107/04.05.2022	чл.110 ал. 4 от ЗПФ	Получени трансфери от МТСП по програми и мерки за насърчаване на заетостта за периода януари-март 2022 г.	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			20 936	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			3 137	
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			41 879	
				1700.03.00Бюджетна програма „Администрация”			8 445	

25	Писмо МФ № 04-06-118/09.05.2022	чл. 110 ал. 4 от ЗПФ	осигуряване на средства за стипендии за образователни резултати	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-35 915	неприложимо
26	Писмо МФ № 04-06-154/27.05.2022	чл. 110 ал. 4 от ЗПФ	допълнително финансиране за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и специалности от професии по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда и за работа с деца и ученици от уязвими групи за държавните училища финансирани от МОН и МК.	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-3 713	неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			-136 559	
27	Писмо МФ № 04-06-127/31.05.2022	чл. 110 ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	компенсирани промени по бюджетите на МОН МК ММС ТУ-София и на общините в резултат на установени разлики между разчетения брой на децата и учениците въз основа на които са предвидени средства по чл. 280 ал. 3 т. 1 от ЗПУО със ЗДБРБ за 2022 г. и данните на ИС на МОН към 01.01.2022 г.	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			3 290 561	Намалява целевата стойност на показателя „Ученици, финансирани по стандарти за издръжка на дейностите по обучение и възпитание” по
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			5 479 341	
				1700.01.05Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”			-55 700	
28	Писмо МФ № 04-06-150/31.05.2022	чл. 110 ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	възстановяване на извършените разходи за транспорт от местоживеенето им до местоработата и обратно или за наем по местоработата на педагогическите специалисти работещи в държавните институции финансирани от МОН МК и ММС.	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-836 558	неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			688 190	
29	Писмо МФ № 04-06-158/01.06.2022	чл. 110 ал. 4 от ЗПФ	получени трансфери по бюджетите на училищата и ресурсните центрове за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			4 411	неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			9 888	
30	Писмо № 04-06-166/13.06.2022	чл. 110 ал. 3 от ЗПФ	осигуряване на допълнителни средства по бюджета на НАЦИД за реализиране на информационна система представляваща централизиран софтуерен компонент който да съхранява и управлява общите номенклатури и данни използвани от системите и регистрите поддържани от	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието”			-600 000	неприложимо

			НАЦИД и системите на висшите училища и научни организации	1700.02.05Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”			600 000	
31	Писмо № 04-15-208/22.06.2022	чл. 110 ал. 4 от ЗПФ	преминаване на Националния институт по метеорология и хидрология от министъра на образованието и науката към министъра на околната среда и водите	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието”	Членски внос - EUMETSAT Европейски център за средносрочни прогнози на времето (ECMWF) и други	1 983 423	5 554 845	неприложимо
32	Писмо № 04-06-187/22.06.2022	чл. 110 ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	осигуряване на средства за изплащане на обезщетения по Националната програма „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-1 305 943	неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			1 051 057	
33	Писмо № 0201-171/26.04.2022	чл. 112 ал. 3 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			-2 688 123	неприложимо
34	Писмо № 0201-174/28.04.2022	чл. 112 ал. 3 от ЗПФ	отстраняване на разликите в средствата от държавния бюджет за издръжка на обучението включени в трансферите за ДВУ за 2022 г. дължащи се на разликата между броя на приетите за обучение студенти и докторанти по данни от регистъра по чл. 10 ал. 2 т. 3 буква "в" от ЗВО и броя на студентите и докторантите въз основа на които са разчетени средствата за издръжка на обучението по ЗДБРБ за 2022 г. и предоставените трансфери на ДВУ за провеждане на курсове за	1700.01.05Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”			-90 440	неприложимо
				1700.02.01Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			8 308 240	
				1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			1 000 000	
			квалификация на педагогически кадри и практики на студенти и ученици през 2022 г. на основание ПМС № 103/1993 г.	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието”			3 000 000	
35	Писмо № 0201-199/11.05.2022	чл. 112 ал. 3 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			-290 143	Неприложимо

36	Писмо № 0201-236/30.05.2022	чл. 112 ал. 2 и ал. 3 от ЗПФ	изпълнение на дейности по НП „Ученически олимпиади и състезания“; по НП „Повишаване на компетентностите на преподавателите в ДВУ подготвящи бъдещи учители“; на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици; на стипендии по програма СЕЕРУС за осигуряване на преподаватели по българска история българска музика български народни инструменти български народни танци и начални учители както и преподаватели по български език и литература в чуждестранните средни чуждестранните средни и висши училища по ПМС № 103/1993 г. и по ПМС № 44/14.03.2019 г. за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранни висши училища.	1700.01.01 Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“			-446 203	неприложимо
				1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“			-12 450	
				1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование“			616 468	
				1700.01.05 Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина“			-96 206	
				1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“			-660 668	
				1700.02.03 Бюджетна програма „Международен образователен обмен“			-371 117	
				1700.02.05 Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“			-577 603	
				1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието“			65 535	
37	Писмо №0201-291/23.06.2022	чл. 112 ал. 3 от ЗПФ	осигуряване на средства за увеличение на размера на стипендиите считано от 01.04.2022 г. на докторантите в ДВУ БАН и Селскостопанската академия	1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“			-2 300 750	неприложимо
				1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието“			-5 500 000	
38	Писмо № 0201-284/20.06.2022 г.	чл. 112 ал. 3 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане“			-48 633	неприложимо

39	Писмо № 0201-305/29.06.2022 г.	чл. 112 ал. 2 и ал. 3 от ЗПФ	надграждане на първи модул и на втори модул от пилотната електронна платформа в изпълнение на НП „Популяризиране на българското висше образование и кандидатстване на лица от българска народност живеещи в чужбина за обучение в български висши училища“ осигуряват се допълнителни средства по бюджета на НАЦИД за реализиране на информационна система и преминаване на НИМХ от министъра на образованието и науката към министъра на околната среда и водите	1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“			-100 000	неприложимо
				1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието“			380 261	

6. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА

В изпълнение на т. 1.8. от РМС № 892 от 30 декември 2021 г. за предприемане на действия за подготовката на структурни и други промени в централната администрация на изпълнителната власт с приемането на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (обн. ДВ бр. 20 от 11.03.2022 г.) Националният институт по метеорология и хидрология преминава от Министерството на образованието и науката към Министерството на околната среда и водите. Към отчетният период в изпълнение на чл. 76 ал. 2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. е извършена компенсирана промяна по реда на чл. 110 ал. 4 от Закона за публичните финанси между Министерството на околната среда и водите и Министерството на образованието и науката за реализираните приходи извършените разходи/трансфери от Националният институт по метеорология и хидрология за периода 01.01.-31.03.2022 г. отчетени чрез бюджета на МОН.

Министерството на образованието и науката провежда държавната политика в областта на образованието и науката насочена към осигуряване на образование и личностно развитие на децата и учениците насърчаване на иновациите квалификация на педагогическите специалисти модернизиране на образователните институции повишаване качеството на висшето образование и развитие на научния потенциал.

С изпълнението на Приоритет 1 „Образование и умения“ и Приоритет 2 „Наука и научна инфраструктура“ на Националната програма за развитие: България 2030 страната ни участва във всички инициативи за по-конкурентоспособна сплотена зелена и устойчива Европа.

7. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА ВСЕОБХВАТНОТО ДОСТЪПНО И КАЧЕСТВЕНО ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ. УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели допринасящи за нейното постигане

Политиките в предучилищното и училищното образование са насочени към ефективна социализация на деца от ранна детска възраст осигуряването на равен достъп до качествено образование личностно развитие на децата и учениците насърчаване на иновациите квалификация на педагогическите специалисти модернизиране на образователните институции дигитализация на образованието. Приоритетно се изпълняват мерки насочени към намаляване на неравенствата и насърчаване на социалното включване мотивация на децата и учениците за образование и усвояване на ключови компетентности. Реализирането на политиките за обхващане на подлежащи на образование деца и ученици за превенция на отпадането от училище и за намаляване дела на преждевременно напусналите се базира на ефективното взаимодействие между институциите на съвместните усилия на педагогическите специалисти родителите и всички заинтересовани страни и на връзката със семействата на децата и учениците.

Осигуряването на равен достъп до предучилищно и училищно образование и намаляването на дела на отпадналите и преждевременно напусналите образователната система ученици са ключови фактори при създаването на благоприятни условия за личностна и професионална реализация за намаляване на социалното изключване подобряване на качествените характеристики и конкурентоспособността на работната сила и на благосъстоянието на гражданите. За осигуряването на качествено образование за всички през целия живот е необходимо политиките в сферата на образованието и обучението да обхващат всеки един от етапите на развитието на личността следвайки принципа на учене през целия живот; да бъдат ориентирани към повишаване на обхвата и качеството на образованието и обучението с акцент върху придобиване на аналитични умения и развиване на креативна мисъл увеличавайки способностите на хората за своевременна адаптация към технологичната трансформация и произтичащите промени в пазара на труда.

През първото шестмесечие на 2022 г. усилията на Министерството на образованието и науката (МОН) в изпълнение на стратегическите и оперативните цели в областта на предучилищното и училищното образование бяха насочени към:

- *Повишаване на обхвата и качеството в предучилищното образование предвид неговата базисна значимост за постигане на по-високи образователни резултати в училище и за успешно реализиране на пазара на труда*

Отчитайки благоприятното влияние на ранното включване в предучилищно образование върху познавателните и социално-емоционални умения на детето МОН провежда целенасочена и последователна политика за подобряване на обхвата в предучилищното образование и повишаване на неговото качество. След изменението и допълнението на Закона за предучилищното и училищното образование от 2020 г. се въведе задължително предучилищно образование от 4-годишна възраст и се регламентира възможността за подпомагане на родителите при заплащане на такси за децата в задължителна предучилищна възраст посещаващи държавна или общинска детска градина/училище. Промяната влиза в сила след осигуряване на условия от съответната община но не по-късно от учебната 2023/2024 г. За постигане на заложените цели продължава осигуряването на инвестиции за изграждането на

нова и пристрояването на допълнителна инфраструктура и за подобряване на образователната среда в предучилищното образование. Процесът се подпомогна и чрез приета Наредба за компенсиране на разходите извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места и бяха изплатени компенсации на правоимащи родители. Повсеместното пълно отпадане на таксите за държавните и общинските детски градини в страната от 01.04.2022 г. също допринася за повишаване на обхвата на децата от 4 години в предучилищното образование до постъпване в първи клас. Така се осигурява възможност за достъп до детски градини и за децата от семейства с нисък социален статус.

- *Успешно включване на децата и учениците в системата на училищното образование и намаляване дела на преждевременно напусналите училище*

През разглеждания период приоритет имаха интегрираните политики за осигуряване правото на всяко дете на качествено образование и за превенция на отпадането от училище с фокус върху децата и учениците от уязвимите групи. Те се прилагат заедно с политики и мерки насочени към нарастване дела на завършилите средно образование и насърчаване на участието на младите хора във формално и неформално образование и обучение.

През последните две години образователната система беше изправена пред нови предизвикателства свързани с борбата с COVID-19 и с преодоляване на последствията от прекъсването на образователните дейности. Усилията на МОН през първото полугодие на 2022 г. бяха насочени към осигуряване на безопасно присъствено обучение и връщане на децата в училище.

През 2022 г. продължи осъществяването на мерки за превенция интервенция и компенсиране на преждевременното напускане на образователната система успоредно с анализа на причините за отпадане и преждевременно напускане включително чрез дейности по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст създаден с ПМС № 100/08.06.2018 г. изм. и доп. ПМС № 259/14.10.2019 г. Пандемията от COVID-19 и организираното неприсъствено обучение на учениците през част от учебното време затрудниха дейностите по изпълнение на Механизма особено по отношение превенция на риска от отпадане на ученици от уязвими групи. През отчетния период усилията бяха насочени към непрекъснато функциониране на Механизма и за преодоляване на предизвикателствата свързани с обучението от разстояние по време на епидемична обстановка за компенсиране на изоставането в обучителния процес чрез допълнителни занимания. Друг фактор пречатстващ процеса на обхват е вътрешната и външна мобилност на родителите при която децата и учениците напускат образователната система без да се декларират промените пред институциите както и обстоятелството дали продължават обучението си на друго място. В резултат на дейностите по Механизма обаче броят на децата и учениците върнати в детска градина и в училище от екипите за обхват към началото на втория срок за учебната 2021 – 2022 година е увеличен на 11 544.

Продължават дейностите за десегрегация и недопускане на вторична сегрегация в училищата за привличане и образователно подпомагане на децата и ученици от уязвими групи включително роми и за такива чийто майчин език е различен от българския за приобщаване и мотивиране на

родителите които имат слабо развито отношение към образованието с цел разширяване на обхвата и намаляване на отпадащите от образователната система.

- *Повишаване качеството на училищното образование за подобряване на образователните резултати включително за намаляване дела на 15-годишните ученици с постижения под критичния праг в международното изследване PISA*

В тази връзка се провеждат политики насочени към повишаване качеството на образованието към по-добра дигитална подготовка на учащите и към стимулиране на иновациите. В подкрепа на това се изгражда безплатна единна електронна образователна платформа която ще започне да функционира в началото на следващата учебна година. Тя ще бъде инсталирана върху облачната среда на МОН а достъпът до нея ще бъде с електронните профили. Тя представлява следваща стъпка от започналата дигитализация на образованието и предхожда въвеждането на персонализирано обучение. С нея учениците ще ползват "дигитална раница" ще се предоставя също достъп до хранилище с персонализирано дигитално учебно съдържание определено от преподавателя и насочено към конкретния ученик. Освен това новата платформа дава възможност на учителите сами да създават дигитално учебно съдържание – уроци упражнения тестове. За изработването им те ще имат възможност да ползват огромен обем от налични електронни ресурси – текстове изображения интерактивни презентации 3D модели видео и аудио клипове виртуална и добавена реалност. Учителите ще могат да предлагат уроците си за национално ползване. Базисна политика в тази връзка е въвеждането на компетентностния подход в училище и смяната на фокуса в обучението от преподаване на знания към овладяване на ключови компетентности (включително цифрови езикови социални) придобиването на функционална грамотност и развитието на способности за решаване на проблеми. Иновативните методи на преподаване дигитализацията на образователната среда и изграждането на STEM пространства във всички български училища трябва да обезпечат както повишаване качеството на учебния процес придобиването и изграждането на умения но и – на мотивацията на учениците за постигане на по-добри резултати.

Оценката и контролът на качеството на образованието могат да бъдат измерени чрез оценка на добавената стойност в конкретното училище с отчитане на основни фактори от заобикалящата среда. За целта е необходимо прилагане на математическо моделиране за оценка на добавената стойност. През отчетния период продължи работата по подготовката за въвеждане на нова методика за оценка на добавената стойност в училищата която ще увеличи качеството на средното и професионалното обучение и ще има пряк положителен ефект върху икономиката.

- *Повишаване нивото на компютърните и цифрови умения на дигиталните умения и компетенции с цел широко използване на ИКТ и базираните на тях услуги както и на образователните иновации*

Дигиталните умения и компетенции са приоритет за целия образователен сектор. Значението им нараства още повече с въвеждането на обучение от разстояние в електронна среда (ОРЕС) след въведеното извънредно положение поради разпространението на епидемията от COVID-19 и преминаването към неприсъствено обучението на учениците.

През този период беше поставен и акцент върху иновациите в образованието които целят промяна на културата на преподаване и създаване на по-привлекателна среда за учене.

Интегрирането им в образователния процес води до повишаване на неговата ефективност и стимулира креативното мислене и творчеството в процеса на обучение.

- *Постигане на цялостен обновен облик на образователните институции*

През отчетния период съществено внимание беше отделено на инвестициите в образователната инфраструктура и модернизиранието на материалната база в детските градини и училищата за превръщането им в привлекателна социална среда. Продължават инвестициите насочени към изграждане на нови разширение и реконструкция на съществуващи детски градини и училища в Република България. Разработена е програма за изграждане на нови и ремонт на съществуващи спортни площадки в държавните и общинските училища със срок на изпълнение до края на 2022 г. и бюджет от 15 млн. лв. С тези мерки се цели постигането на цялостен обновен облик на образователните институции с фокус върху създаването на материална база гарантираща здравословни и качествени условия за образование и обучение. Продължи изграждането на съвременна здравословна физическа среда за деца и ученици създаването на условия за въвеждане на задължително предучилищно образование на децата навършили 4-год. възраст както и увеличаване броя на училищата с организация на учебния ден на едноменен режим.

- *Повишаване на привлекателността и престижа на учителската професия и обезпечаване на системата с необходимите специалисти*

През отчетния период МОН продължи прилагането на целенасочената и устойчива политика за повишаване привлекателността на учителската професия и социалния статус на българския учител за стимулиране на професионалното развитие и за усъвършенстване на професионалните компетентности на педагогическите специалисти включително за подкрепа на иновативното преподаване. Фокусът се поставя върху актуализиране на нормативната уредба и включване на ключови компетентности в професионалните профили на педагогическите специалисти; повишаване на квалификация на учителите в съответствие с длъжностните изисквания към учителите и резултатите от изпълнението на задълженията им; подкрепа на новопостъпващи педагогически специалисти чрез програма за въвеждане в учителската професия и методична подкрепа на новоназначени учители; реализиране на политики за връщане в системата на специалисти с професионална квалификация „учител“ придобиване на квалификация „учител“ от специалисти от други професии и включването им в системата на образованието включително достъп на външни специалисти по определени учебни дисциплини в училищата (не само професионалните). От съществено значение са мерките за поддържано съотношение на средната брутна заплата на педагогическите специалисти на ниво 120-125% от средна брутна работна заплата за страната и мерките за увеличение на работните заплати на учителите. С 12.3% се увеличи средната учителска заплата от 1 април 2022 г. Така тя достига 125% от средното възнаграждение в страната. Минималната основна заплата на учител в момента е 1415 лв. Увеличението обхваща повече от 92 000 учители работещи в държавни и общински образователни институции през учебната 2021/2022 година. Еднакво с учителските заплати се увеличават възнагражденията на ресурсните учители възпитателите ръководителите на направление „Информационни и комуникационни технологии“ логопедите психолозите педагогическите съветници корепетиторите хореографите рехабилитаторите на слуха и говора и треньорите по вид спорт в образователните институции. Чрез политиката по доходите се цели привличането и задържането на квалифицирани учители и повишаване на социалния им статус

повишаване на мотивацията за упражняване на учителската професия привличане на млади хора и специалисти от други професии и представители на бизнеса.

- *Развитие на личностния потенциал на децата и учениците откриване и развитие на заложите и талантите им чрез разнообразни педагогически форми и дейности по интереси*

През изминалото шестмесечие бяха подкрепени политики за разширяване на спектъра от занимания по интереси с цел развитието на личностни и междуличностни умения както и разнообразяване на формите и възможностите за развитие на талантите на децата и учениците с изявени интереси в областта на науките изкуствата технологиите и спорта. Одобрените с РМС № 302/13.05.2022 г. национални програми за развитието на образованието за 2022 г. са насочени към развиване на творческите способности на учениците и предоставяне на възможности за интелектуална изява; създаване на допълнителни условия за изява на учениците с таланти способности и интереси в определена област на познание; личностно развитие на учениците чрез екипно взаимодействие при участието им в колективни спортове и изкуства за стимулиране на техните интереси и способности.

- *Разширяване на професионалното образование и обучение приложимост на училищното образование и постигане на професионална реализация; повишаване компетентностите на хората в трудоспособна възраст и ефективно предлагане на възможности за учене през целия живот (УЦЖ)*

В тази връзка от значение през отчетния период беше подкрепата на мерки за осигуряване на кадри съобразно потребностите на бизнеса на регионално и областно равнище разширяването на обхвата на дуалното обучение и увеличаване на възможностите за осъществяването му по различни професии модернизиране на професионалното образование за предлагане на професии на настоящето и бъдещето с гарантирано качество.

Усилията бяха насочени и към създаване на привлекателни и гъвкави възможности за придобиване на основни умения на нови компетентности на квалификация и преквалификация във формалната образователна система и в неформалното обучение както и създаване на условия за информално учене към ефективно прилагане на национална квалификационна рамка за учене през целия живот.

б) Описание на степента на достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото и резултати относими към съответната област на политика

За ефективно постигане на очакваните ползи/ефекти за обществото се разработват и прилагат цялостни и системни политики обезпечени с необходимите човешки финансови и материални ресурси и ползващи се с обществена подкрепа. Реализирането на тези политики се базира на ефективното взаимодействие между институциите на съвместните усилия на регионалните управления на образованието (РУО) на педагогическите специалисти в детските градини и училищата на родителите и семействата на децата и учениците както и всички заинтересовани страни.

Изпълнението на политиките в областта на предучилищното и училищното образование през периода 01.01.2022 г. – 30.06.2022 г. беше насочено към следните ползи за обществото и гражданите:

- Увеличаване на обхвата в предучилищното образование и улесняване на достъпа до образование чрез премахване на социално-икономическите бариери. Повишено качество на образованието и грижите в ранна детска възраст;
- Постигане на равен достъп на децата и учениците до качествено училищно образование и увеличаване на възможностите за тяхната личностна и професионална реализация;
- Повишаване на образователните резултати на учениците и формиране на ключови компетентности;
- Осигуряване на условия за квалификация и кариерно развитие на педагогическите специалисти за повишаване на социалния статус на българския учител и за осигуряване на образователната система с мотивирани педагогически специалисти;
- Осигуряване на съгласуваност и ефективност на политиката за професионално образование и обучение на национално регионално и местно равнище;
- Създаване и прилагане на механизми за осигуряване качеството на професионалното образование и обучение и за ориентирането му към пазара на труда включително за развитие на дуалното обучение;
- Създаване на условия и среда за учене през целия живот;
- Провеждане на ефективна образователна политика сред българските общности в чужбина и съхраняване и разширяване на българското етнокултурно пространство.

През първото шестмесечие на 2022 г. са осъществени дейности в следните направления:

- Извършване на цялостен преглед на административните изисквания към учителите съчетан с дигитализация и синхронизация на различните регистри. До момента е събрана информация от учители и директори. Извършва се преглед на наредбите в системата на образованието с цел облекчаване на административната тежест в училищата;

- Интелигентна цифровизация на образованието в синхрон с усилието за изграждане на електронно управление. Въведена е Национална електронна информационна система за управление на предучилищното и училищното образование. Избран е изпълнител за бъдеща дигитална платформа за електронно учебно съдържание;

- Осигуряване на лятна подготовка на учениците за наваксване на дефицитите в обучението. Разработени са и започна изпълнението на Национална програма „Отново заедно“ и Национална програма „Заедно в изкуствата и спорта“ за 2022 г.

- Извършване на пълен преглед на учебните програми и учебното съдържание и съобразяването им със съвременните условия с възрастовите особености на децата и учениците. Разработен е план за действие който се обсъжда със синдикатите и работодателите в средното образование. Подготвя се националнопредставително социологическо проучване.

- Деполитизация и забрана на всякаква партийна дейност в т.ч. чрез промяна в Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) с цел невъзможност за партийно въздействие върху и от страна на РУО директорите и учителите и подобряване на нормативната рамка за граждански контрол. Законът за изменение и допълнение на ЗПУО е обнародван в ДВ. бр.34 от 3 май 2022 г. (публ. 04.05.2022 г.).

➤ *Отчет на показателите за полза/ефект (Приложение № 5)*

<i>Област на политика:</i> Политиката в областта на всеобхватното достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот		2022 г.	
Показатели за полза/ефект	Мерна единица	Целева стойност	Отчет* към 30.06.2022 г.
1. Дял на преждевременно напусналите образование и обучение	процент (%)	10 2	12 2 по данни на НСИ към 17.03.2022 г.
2 Дял на обхванатите в предучилищното възпитание и подготовка деца на възраст от 4 г. до постъпване в първи клас**	процент (%)	90 6	82 4 за 2020 г. по данни на Евростат
3. Дял на 15-годишните със слаби постижения по: ***			
3.1. четене	процент (%)	27 6	47 1
3.2. математика	процент (%)	34 4	44 4
3.3. природни науки	процент (%)	27 6	46 5
4. Население (25-64 г.) участващо в образование и обучение	процент (%)	5 4	1 8 по данни на НСИ към 17.03.2022 г.

* Данните в колона Отчет са попълнени на годишна база

** Последните данни за този показател публикувани в Евростат са за 2020 г.

*** Изследването PISA на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) се провежда веднъж на 3 години като последното изследване за което са публикувани данни е проведено през 2018 г.

Стойностите на част от цитираните показатели са достъпни на сайта на НСИ от 17.03.2022 г. Отчетните данни по т. 3 отразяват участието на българските ученици в Изследването PISA на ОИСР проведено през 2018 г.

За постигане целите на политиката в областта на всеобхватното достъпно и качествено предучилищно и училищно образование и на ученето през целия живот допринасят и процедурите по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020 г.“. Реализирани са следните дейности:

Проект BG05M2OP001-2.010-0001 „Квалификация за професионално развитие на педагогическите специалисти“

Целта на проекта бе да мотивира и задържи в образователната система младите педагогически специалисти да подобри педагогическата методическата и управленската подготовка и да създаде сред педагогическите специалисти (ПС) мотивация за саморазвитие и самоусъвършенстване в отговор на съвременните предизвикателства пред образователната система в България. Бюджетът на проекта бе 19 911 123 00 лв. с период на изпълнение 46 месеца

считано от 04.10.2018 г. до 04.08.2022 година. Предвид създалата се необичайна обстановка през 2020 г. провеждането на обученията беше силно ограничено което бе предпоставка за евентуално неизпълнение на индикаторите и неусвояване на средствата по проекта. В тази връзка се предприеха действия за удължаване на срока с цел изпълнение на всички заложиени дейности и индикатори. Срокът за изпълнение на проекта от 36 месеца стана 46 месеца но без увеличение на безвъзмездната финансова помощ като същевременно се подадоха нови по-високи единични стойности за отделните обучения. След облекчаване на протоепидемичните мерки от Министерство на здравеопазването през 2021 г. се даде възможност на педагогическите специалисти активно да се включат в обученията. Последната кампания протече при изключителен интерес и педагогическите специалисти включили се в обученията са повече от очакваното и заложено като индикатор в операцията. Проектът се изпълни в 4 дейности включващи обучения на педагогическите специалисти с присъждане на от 1 до 3 квалификационни кредита подготвителни курсове за придобиване на пета и четвърта професионално-квалификационна степен разработване на информационна система на педагогическите специалисти и оценка на качеството на извършените квалификационни дейности.

Подаден е окончателен отчет за изпълнените дейности и отчетените разходи по проекта.

От стартирането на проекта (04.10.2018 г.) до 30.06.2022 г. в обученията са включени:

- Педагогически специалисти до 34 г. възраст включени в програми за повишаване на квалификацията по ОП – 9 877 бр.;
- Педагогически специалисти м/у 35 и 54 г. възраст включени в програми за повишаване на квалификацията по ОП – 40 975 бр.;
- Брой педагогически специалисти включени в обученията за прилагане на съвременни методи за оценяване – 6 710 бр.

Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“

Основната цел на проекта е да се подпомогне равния достъп до качествено образование и по-пълното обхващане на учениците в училищното образование чрез дейности за преодоляване на затруднения в обучението и пропуски при усвояването на учебното съдържание. Изпълняват се 8 дейности свързани с изработване на инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система обучения на педагогическите специалисти за прилагане на инструментариума за допълнително обучение по учебни предмети за превенция на обучителни затруднения и/или за преодоляване на системни пропуски при усвояването на учебното съдържание допълнителни обучения във втори гимназиален етап с цел успешно полагане на държавните зрелостни изпити (ДЗИ) осигуряване на занимания по интереси за стимулиране на творческите изяви и повишаване на мотивацията за учене кариерно ориентиране с цел продължаване на образованието и участие на пазара на труда за работа с родителите чрез включване на образователни медиатори социални работници ромски авторитети и лидери и за участие в междуучилищни дейности.

Групи за допълнителни обучения по Дейност 3а са сформирани само от училищата с висока концентрация на ученици от уязвими групи. Допълнителни обучения могат да бъдат само

по учебните предмети Български език и литература (БЕЛ) и математика за ученици от началния етап на основното образование от прогимназиалния етап и от първия гимназиален етап. Сроктът на допълнителните обучения е удължен до 30.06.2022 г. Дейността се изпълнява от началото на учебната 2021/2022 година като от началото на изпълнението ѝ 39 002 ученици в риск от отпадане от образователната система успешно са преминали през допълнителни обучения на които са издадени общо 125 498 удостоверения.

Дейност 4а за подготовка за ДЗИ се изпълнява от началото на учебната 2021 - 2022 година. Сформирани групи са само от училищата с висока концентрация на ученици от уязвими групи а обучението е само по учебен предмет Български език и литература. От началото на изпълнението 1578 ученици в риск от отпадане успешно са преминали през допълнителни обучения и са издадени общо 3745 удостоверения. В условията на въведени противоепидемични мерки за ограничаване разпространението на COVID-19 някои от дейностите за допълнително обучение се провеждаха и в електронна среда от разстояние.

От началото на проекта до 30.06.2022 г. общият брой ученици обхванати от дейности по кариерно ориентиране е 34 434.

Проект BG05M2OP001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден“

Проектът е насочен към дигитализацията в образованието и прилагането на облачни технологии които ще осигурят достъпност актуалност и управление на образователните ресурси - основа за качествено образование. Продължителността на проекта е 36 месеца считано от 15.10.2019 г. Изпълняват се 7 дейности свързани с: изграждане на облачна среда и внедряване на платформа за образователни услуги и съдържание; изграждане на образователна среда в училищата и детските градини за представяне на учебния материал чрез ИКТ (осигуряване на интерактивни дъски/маси планшети мултимедийни проектори специализирана техника за ученици със сензорни увреждания и др.); обучения на педагогически специалисти за създаване на дигитално съдържание за преподаване на знания и умения по дигитална грамотност програмиране/кодиране кибер сигурност и др.; разработване на дигитално образователно съдържание - електронни учебници и е-помагала интерактивни и мултимедийни уроци образователни приложения игри тестове и др.; използване на международни и национални дигитални образователни ресурси с отворен достъп; повишаване на дигиталната компетентност и умения на учениците чрез извънкласни дейности по ключови дигитални умения включително и компютърно моделиране/кодиране; информационни кампании за ползите от дигиталната компетентност кибербезопасност медийната грамотност защита на интелектуалната собственост.

През отчетния период по Дейност 1 на 07.04.2022 г. е сключен договор с „Консорциум ДИГИТАЛНА РАНИЦА“ ДЗЗД по обявената обществена поръчка с предмет „Доставка и внедряване на единна електронна платформа за образователни услуги и съдържание (ЕЕПОУС) и модули към нея“.

По Дейност 2 са изготвени 3 бр. технически задания за обявяване на процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет „Изграждане на модерна защитена образователна среда в училищата и детските градини базирана на съвременни съоръжения (оборудване за

онагледяване) представяне на учебния материал чрез ИКТ – за специалните училища“. Заданията са в процес на съгласуване от МОН.

От началото на проекта са закупени 1986 бр. преносими компютри 500 устройства за достъп до интернет с 500 предплатени пакети за интернет. Техниката е раздадена на 453 училища.

По Дейност 3 за обучение на учители за преподаване на знания и умения по дигитална грамотност са сформирани 468 групи с включени 7036 участници и са издадени 6056 сертификата за приключили обучения. В обучение на учители за програмиране/кодиране киберсигурност защита на интелектуална собственост и др. са сформирани 51 групи с включени 618 участници и издадени 80 сертификата.

По Дейност 4 в отчетния период е избран изпълнител за осъществяване на обществена поръчка с предмет „Разработване на Методика за оценка на качеството на дигитално образователно съдържание разработване на инструментариум за прилагане на методиката. Провеждане на обучение за минимум 100 оценители на дигитално образователно съдържание спрямо разработената методика и инструментариум.“

По Дейност 5 е създаден електронен Каталог (хранилище) на стойностни дигитални образователни ресурси с отворен достъп. В процеса на предаване е показано и демонстрирано съдържанието и функционалностите на Каталога. Създаден е вход за достъп до електронния Каталог и от edu.mon.bg.

По Дейност 6 продължават да се изпълняват занимания по ключови дигитални умения на ученици като до момента са регистрирани 6669 клубове по интереси от които 4335 са одобрени от ЕОУП а включените в групите ученици са 65 445. Издадени са 58 231 сертификата за успешно завършено обучение.

По Дейност 7 е извършена оценка на постъпилите оферти по процедура с предмет „Организиране на PR публикации в национални и регионални медии – електронни медии онлайн медии и печатни медии“. Предстои отваряне на получените оферти от кандидатите. В процес на изготвяне е план за провеждане на информационна кампания на база на получените данни от социологическите проучвания за ползите от проекта и прилаганите политики за киберсигурност и за медийна грамотност.

Проведени са социологически проучвания на обществените нагласи с цел да бъдат идентифицирани възможните реакции на заинтересованите страни опитът на учителите и учениците в създаването и използването на електронни образователни ресурси както и европейския опит за централизирано въвеждане на платформи с интегрирани образователни ресурси в изпълнение на договор сключен с „Алфа Рисърч“ ООД.

Проект BG05M2OP001-2.014-0001 „Подкрепа за дуалната система на обучение“

Целта на проекта е повишаване на съответствието на професионалното образование и обучение с пазара на труда и създаване на възможности за повишаване квалификацията за бъдещата работна сила по професии ключови за икономиката на страната. Проектът предоставя на работодателите възможност да наемат квалифицирани кадри с подходяща професионална подготовка и опит придобити по време на обучението в реална работна среда. Изпълняват се 5 дейности насочени към подобряване на компетентностите на учителите и преподавателите по

професионална подготовка и към придобиване на педагогически и методически умения от представители на работодателите.

В проекта участват 159 професионални гимназии и средни училища с професионални паралелки. До момента проектните дейности обхващат 1180 учители 8500 ученика и 950 наставници.

За периода от стартирането на проекта до 30.06.2022 г. изпълнението по отделните дейности е както следва:

По Дейност 1 в информационната система по проекта са приложени документи за закупено оборудване работно облекло и лични предпазни средства учебни помагала както и за разработени учебни помагала и материали на следната стойност:

- 139 училища са закупили оборудване на стойност 3 413 818 57 лв.;
- 143 училища са закупили работно облекло на стойност 1 490 316 68 лв.;
- 123 училища са закупили учебни помагала на стойност 884 533 74 лв.

23 професионални гимназии и училища с паралелки за професионална подготовка са разработили 38 учебни помагала и материали в 17 професионални направления за 38 специалности от 24 професии на обща стойност 68 814 65 лв.

Издадени са 1195 сертификата на учители по професионална подготовка.

Изготвени са насоки за обучението на учители/учители методици.

По дейност 2 е сключен договор № Д03-29/06.06.2022 г. с предмет „Разработване на инструментариум за оценка на качеството на преподаване в дуалната система на обучение и за оценяване на работното място“ с избрания изпълнител „СИЕЛА-БКО“ ДЗЗД със срок на изпълнение до 31.10.2023 г. Проведени са две работни срещи с представители на изпълнителя.

Издадена е Заповед № РД09-3181/27.05.2022 г. за възлагане организирането и разработването на учебна документация и на национални изпитни програми за учебната 2022/2023 година за дуалната система на обучение на училища. В заповедта са включени 18 професионални гимназии на които е възложено разработването на учебна документация за специалности от 20 професии по професионални направления.

Изготвени са Насоки за разработване или актуализиране на учебни планове програми и национални изпитни програми. Разработена и утвърдена е следната учебна документация:

- Учебни планове - 22 бр.;
- Учебни програми - 81 бр.;
- Национални изпитни програми - 44 бр.

По Дейност 3 - в подкрепа на учениците през отчетния период е извършено следното:

- Ученици преминали едно пробно стажуване - 7019 бр.; 12 572 са издадените сертификати за преминато „пробно стажуване“;
- Ученици включени в обучения за професионална подготовка - 2574 бр.; Издадени сертификати за преминати обучения за професионална подготовка и за преминати обучения по чужд език по професията - 3597 бр.;
- Ученици включени в обучения по чужд език по професията - 1699 бр.;

По Дейност 4 през отчетния период е сключен договор №Д03-30/07.06.2022 г. с предмет - Услуги по осигуряване на логистика и организационно-техническа подготовка за провеждане на събития свързани с дейностите по проекта.

От началото на проекта до момента са изготвени Насоки за провеждане на обучение на наставници за придобиване на педагогически и методически умения. Издадени са 977 сертификата за придобиване на педагогически и методически умения на наставници.

По Дейност 5 са проведени 19 информационни кампании с родители ученици и работодатели (12 през 2020 г. 4 през 2021 г. и 3 през 2022 г.) в гр. Правец гр. Търговище гр. Русе гр. Сандански гр. Луковит к.к. Златни пясъци гр. Трявна с. Старосел гр. Кърджали к.к. Слънчев бряг гр. Поморие гр. Банско гр. Стара Загора к.к. Албена. Изготвени са информационни материали на обща стойност 6237 лв.

Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ се изпълнява в партньорство с Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ)

Основната цел на проекта е навременното ранно обхващане и образователното приобщаване на деца от уязвимите групи в предучилищното образование подкрепа на достъпа им до качествено образование подкрепа на социалното им приемане и сближаване. Проектът се изпълнява в 5 дейности за: допълнително обучение по български език за деца от уязвими групи; подкрепа на деца вкл. обезпечаване на средства за такси за детски градини с повишена концентрация на деца от уязвими групи; осигуряване на допълнителен педагогически и непедagogически персонал осигуряване на учебни материали пособия помагала и др.; обучения на педагогическия персонал за откриване на обучителни затруднения при децата и за прилагане на методиката за усвояване на българския език обучение на непедagogическия персонал за работа с родители от уязвими групи и родители на деца със СОП при реализиране на взаимодействието „детска градина-семејство“; подкрепа за родители на деца от уязвими групи за формиране у тях на мотивация за активно приобщаване на децата им в системата на предучилищното образование /изпълнявана от партньора ЦОИДУЕМ/. Срокът на изпълнение на проектните дейности е удължен до 16.11.2022 г. Изпълнението на всички дейности в детските градини е съобразено с указанията на Министерството на здравеопазването. За провеждане на допълнителното обучение по български език е дадено указание да се организират обученията в присъствена форма на открито а при невъзможност - в неприсъствена форма за да не се прекъсва дейността.

От началото на проекта са постигнати следните резултати: в допълнително обучение по български език са включени общо 41 047 деца а в Дейност 1 са се включили общо 1137 детски градини/училища. От началото на проекта до момента са възстановявани разходи за такси на 46 053 деца. Назначени са 1631 педагогически и непедagogически специалисти.

Обучени са 1406 учители за прилагане на специализираната методика за обучение по български език. До момента са издадени 220 сертификата. Обученията са организирани от Министерство на образованието и науката.

От началото на проекта по отношение на дейностите на партньора ЦОИДУЕМ са постигнати следните резултати:

Проведени са 60 обучения на непедagogически персонал и други заинтересовани страни (авторитети от и за общността представители на неправителствени организации родители и др.) за прилагане на Методиката за работа на непедagogическия персонал с родители от уязвими

маргинализирани групи и родители на деца със СОП при реализиране на взаимодействието „детска градина – семейство“. Обучени са 915 лица от които 225 непедagogически персонал и 690 заинтересовани страни.

Изработен е видеоклип за мотивиране на родители на деца от уязвими групи.

Изготвен е доклад „Проучване и картографиране на средата в която се реализира взаимодействието детска градина – семейство“.

Разработена и отпечатана „Методиката за работа на непедagogическия персонал с родители от уязвими маргинализирани групи и родители на деца със СОП при реализиране на взаимодействието „детска градина – семейство“ и учебителна програма към нея.

Проведени са 60 мотивационни кампании.

Организиран и проведен са три броя Национални конференции за обмен на добри практики за мотивиране на взаимодействието с родителите между педагогическите и непедagogическите специалисти.

В резултат на проведена обществена поръчка е изготвен интерактивен образователен филм насочен към родителската общност с цел изграждане на положителни обществени нагласи към значимостта на предучилищното образование и недопускане на дискриминация при реализиране процеса на предучилищно образование и Наръчник за ползване на образователния филм.

Проект BG05M2OP001-3.018-0001 „Подкрепа за приобщаващо образование“

Проектът е насочен към осигуряване на по-високо качество и по-добър достъп до образование на деца и ученици със специални образователни потребности с хронични заболявания деца в риск деца с изяви дарби в системата на предучилищното и училищното образование чрез предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие която осигурява подходяща физическа психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им. За извършване на подбор за участие на детски градини и училища МОН разработи Механизъм с обективни изисквания. Със заповед на министъра на образованието и науката са утвърдени 220 детски градини и 430 училища.

Изготвени са инструмент за идентифициране на маркери на риск при деца и ученици и определяне на възможности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици в риск; Насоки за прилагане на инструмента за идентифициране на маркери на риск при деца и ученици и определяне на възможности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици в риск в работата на специалистите от детските градини и училища и приложения: Приложение 1: Методика за оценка на потребностите и ресурсите на дете в риск; Приложение 2: Формат на индивидуален план за допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете в риск; Приложение 3: Формат на протокол от преглед на индивидуален план за допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете в риск. През периода са проведени обучения на специалисти от екипите за подкрепа за личностно развитие в детските градини училищата и ЦПЛР за прилагане на инструмента за идентифициране на маркери на риск при деца и ученици и определяне на възможности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици в риск.

Проведоха се обученията за работа с родители в процеса на приобщаващото образование включително за превенция на насилието и агресията и за създаване на сигурна училищна среда

чрез промяна на нагласите на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал в училищата за начините и подходите за преодоляването им. Проведоха се и обученията за прилагане на Цялостна училищна програма за сигурна училищна среда и превенция на насилието и тормоза в училищата за утвърждаване на позитивната дисциплина и прилагане на подходи за мотивация и преодоляване на проблемното поведение на деца и ученици.

До 30.06.2022 г. са постигнати следните резултати:

- Деца и ученици със специални образователни потребности включени в дейности по проекта – 3273;
- Брой детски градини подкрепени по операцията за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие - 161;
- Брой училища (до основна степен на образование) подкрепени по операцията за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие – 313;
- Брой деца и ученици с хронични заболявания в риск с изявени дарби получили допълнителна подкрепа за личностно развитие по операцията - 1794.

Проект BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“

Проектът се финансира по линия на Инструмента за подкрепа на преодоляването на последиците от кризата предизвикана от пандемията от COVID-19 и подготовка за екологично цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката (REACT-EU) и цели да не се допусне прекъсване на образователния процес и приобщаващото образование в условията на кризи както и да не се допусне отпадане от училище поради наложилото се обучение от разстояние. Предвидените дейности са пряко свързани с преодоляване на последиците предизвикани от пандемията от COVID-19 и са свързани с техническото обезпечаване на образователната система и осигуряване на условия за провеждане на обучение от разстояние в електронна среда.

По Дейност 1 – закупуване на технически средства за педагогически специалисти и ученици от началото на изпълнение на дейността са предоставени за временно използване 40 972 технически устройства на ученици и педагогически специалисти с цел осигуряване на непрекъсваемост на образователния процес и предоставяне на условия за работа и обучение от разстояние в електронна среда.

По Дейност 2 – Сформирани са 11 352 групи за обучение от които 10 766 са успешно приключили. В сформираните групи са включени 57 660 ученици и са издадени 56 134 сертификата за преминато обучение.

По Дейност 3 – Сформирани са 1968 групи за обучение от които 1771 са успешно приключили. В сформираните групи са включени 9393 педагогически специалисти и са издадени 9129 сертификата за преминато обучение.

По Дейност 4 – Сформирани са 3030 групи за обучение от които 2896 са успешно приключили. В сформираните групи са включени 14 907 участника от които 1677 са образователни медиатори. Издадени са 14 626 сертификата за преминато обучение.

По Дейност 5 – За 812 ученика са заявени часове за включване в допълнително синхронно обучение от разстояние в електронна среда като 505 са взели часове а 266 са със статус „завършил обучение“.

Проект BG05M2OP001-2.015 „Ученически практики-2“

Проектът стартира на 19.08.2021 г. и е с продължителност 29 месеца. Насочен е към повишаване на ефективността от партньорствата между училищата осъществяващи професионална подготовка и работодателите за подобряване на практическите умения на учениците в съответствие със специфичните нужди на пазара на труда. Проектът изцяло се вписва в контекста на заложените европейски и национални цели за подобряване на достъпа и повишаване качеството на професионалното образование и обучение. Целта е да се подкрепи съответствието на професионалното образование и обучение с нуждите на пазара на труда включително при преодоляване на кризата COVID-19 да се повиши ефективността от партньорствата между професионалните училища и работодателите за подобряване на практическите умения на учениците отчитайки специфичните нужди на пазара на труда. Операция надгражда предходната успешна операция „Ученически практики - Фаза 1“.

За отчетния период е извършен подбор на държавни и общински професионални гимназии и средни училища с паралелки за професионална подготовка които да участват в изпълнението на проектните дейности. Утвърдени са 213 училища извършени са трансфери на средства към тях. Стартирани са 6 196 ученически практики по Дейност 1 и 205 учебно-тренировъчни фирми (УТФ) по Дейност 2. В тази връзка е проведена и процедура по избор на представители от науката и бизнеса като лектори в УТФ. Стартирал е процес по закупуване на необходимите материали дребно оборудване и софтуер за нуждите на УТФ.

Утвърдени са Указания за изпълнение на дейностите по проекта които регламентират общи правила за организация подбор на целеви групи подбор на обучителни организации (работодатели при които ще се осъществява практическото обучение в реална работна среда) назначаване на експерти за изпълнение на проектните дейности (наблюдаващи учители наставници) изготвяне на учебни програми графици и др.

Кратко описание на показателите за полза/ефект

1. По отношение на показателя: ***Дял на преждевременно напусналите образование и обучение (ПНУ)*** – е заложена целева стойност 10 2% за 2022 г. Достигна е стойност 12 2% по данни на НСИ към 17.03.2022 г. Индикаторът се обвързва с политики основани на принципите за равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик; равнопоставеност и недопускане на дискриминация както и със съответната политика на Европейския съюз по която се осъществява мониторинг на всички държави членки. През първото шестмесечие на 2022 г. продължи осъществяването на мерки за превенция интервенция и компенсиране на преждевременното напускане на образователната система успоредно с анализа на причините за отпадане и преждевременно напускане включително чрез дейности по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст създаден с ПМС № 100/08.06.2018 г. изм. и доп. ПМС № 259/14.10.2019 г.

Един от факторите пречещи процеса на обхват е продълженото извънредно положение на територията на страната поради пандемията от COVID-19 и организираното неприсъствено

обучение на учениците през част от учебното време. Усилията бяха насочени към непрекъснато функциониране на Механизма и преодоляване на предизвикателствата свързани с обучението от разстояние по време на епидемична обстановка.

Друг фактор пречатстващ процеса на обхват е вътрешната и външна мобилност на родителите при която децата и учениците напускат образователната система без да се декларират промените пред институциите както и дали продължават обучението си на друго място. Екипите за обхват срещат в тези случаи трудности при констатиране на обективното положение във връзка с липсата за възможности за събиране на информация и за обратна връзка с чуждестранни институции поради нормативни изисквания за защита на личните данни.

В резултат на дейностите по Механизма броят на децата и учениците върнати в детска градина и в училище от екипите за обхват през учебната 2021/2022 година в сравнение с учебната 2020/2021 година е увеличен от 5343 на 8700. Коефициентът на обхванатите на национално ниво определен като относителен дял на записаните в предучилищното и училищното образование деца и ученици на задължителна предучилищна и училищна възраст спрямо броя на населението за съответната година на раждане по данни на ГРАО намален с броя на децата със статус „в чужбина“ към началото на втория учебен срок на 2021/2022 учебна година е 95 07. За сравнение - към началото на учебната година същият е 94 56. В сравнителен план повишението е с 0 51. Продължават дейностите за десегрегация и за привличане и образователно подпомагане на децата и ученици от уязвими групи включително роми и за деца чийто майчин език е различен от българския.

2. По отношение на показателя: *Дял на обхванатите в предучилищното възпитание и подготовка деца на възраст от 4 г. до постъпване в първи клас* – е заложена целева стойност 90 6% за 2022 г. Последните данни за този показател публикувани в Евростат са за 2020 г. с достигна стойност 82 4%. МОН провежда целенасочена и последователна политика за подобряване на обхвата в предучилищното образование и повишаване на неговото качество. С изменението на ЗПУО от 2020 г. се въведе задължително предучилищно образование от 4-годишна възраст и се регламентира възможността за подпомагане на родителите при заплащане на такси за децата в задължителна предучилищна възраст посещаващи държавна или общинска детска градина/училище. За постигане на заложените цели продължава осигуряването на инвестиции за изграждането на нова и пристрояването на допълнителна инфраструктура и за подобряване на образователната среда в предучилищното образование. Прилага се Наредбата за компенсиране на разходите извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места За първото шестмесечие на 2022 г. ще бъдат изплати 608 729 лв. на семейства за чиито деца не е осигурено място в детска градина. Въведеното от 01.04.2022 г. пълно повсеместно отпадане на таксите за държавните и общинските детски градини в страната играе допълнителна роля за повишаване на обхвата на децата от 4 години в предучилищното образование до постъпване в първи клас.

3. Показателят: *Дял на 15-годишните със слаби постижения по: четене математика и природни науки* – е свързан с резултатите от проучването на PISA провеждано от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и отчита нивото на знанията и уменията които учениците са придобили в края на задължителното училищно образование и които биха им позволили да се конкурират на трудовия пазар и биха дали основа за пълноценна личностна и

професионална реализация. Нивото на представянето на българските ученици измерено чрез PISA се проследява и чрез индикатора „Дял на учениците с резултати по-ниски от критичните (средно за трите области на изследването) заложен в Приоритет 1 „Образование и умения“ на НПП 2030 като се предвижда до 2030 година стойността на този индикатор да спадне до 25%. В тази връзка се провеждат политики насочени към повишаване качеството на образованието към по-добра дигитална подготовка на учащите и към стимулиране на иновациите. Базисна политика е въвеждането на компетентностния подход в училище и смяната на фокуса в обучението от преподаване на знания към овладяване на ключови компетентности и развитие на способности за решаване на проблеми. Иновативните методи на преподаване дигитализацията на образователната среда и изграждането на STEM пространства във всички български училища създават условия за повишаване качеството на учебния процес придобиване на умения както и мотивацията на учениците за постигане на по-добри резултати.

3. По отношение на показателя: **Население (25 – 64 г.) участващо в образование и обучение** – е заложена целева стойност 5.4% за 2022 г. Достигна е стойност 1.8 по данни на НСИ към 17.03.2022 г. Значимостта на индикатора се обуславя от недостига на специалисти с необходимата квалификация в определени области което наред с демографската ситуация в страната се разглежда като съществено предизвикателство по отношение на ускореното икономическо развитие и интелигентния растеж. В тази връзка е необходимо да бъдат привлечени все повече хора на възраст 25 – 64 г. към сектора на ученето през целия живот за да придобият нови умения знание и ключови компетентности които се изискват в отговор на ускорената динамика на процесите на пазара на труда. За целта се осъществяват редица мерки в рамките на политиката за учене през целия живот (УЦЖ) - разширява се спектърът от възможности за учене чрез популяризиране на формалното образование неформалното обучение и информалното учене и мотивиране на лицата за участие във форми на УЦЖ. Нивото на участие на населението на 25 – 64 навършени години в образование и обучение ще бъде проследявано до 2030 година чрез мониторинг на изпълнението на целите от Приоритет 1 „Образование и умения“ на НПП 2030 където е заложено до 2030 година дялът на населението (25 – 64 г.) участващо в образование и обучение да достигне 7%. Изследванията през последните години показват че с нарастване на възрастта спада активността при участие в образование и обучение. Съществено значение за затрудненията при реализиране на поставените цели има и развитието на пандемията от COVID-19 и съпътстващите я ограничения и изолация.

➤ **Други институции допринесли за постигането на ползата/ефекта**

- други министерства и ведомства – МТСП ММС МК МВнР МЗ МРРБ ДАЗД и др.
- областните управители и областната администрация
- органите на местното самоуправление и на местната администрация
- департаменти за повишаване квалификацията на учителите
- работодателски организации социални партньори
- неправителствени организации културни и научни институции и други заинтересовани страни
- български дипломатически представителства зад граница дипломатически представителства на чужди държави в Р. България

➤ **Източници на информацията за данните по показателите за полза/ефект**

Източници на данни са Националният статистически институт (НСИ) поддържаните регистри на МОН в системата на предучилищното и училищното образование аналитична и отчетна документация и др.

в) Отговорност за изпълнение на целите в съответната област на политика

Министерството на образованието и науката

Регионалните управления на образованието

Детските градини училищата центровете за подкрепа на личностното развитие

Специализираните обслужващи звена в системата на ПУО

г) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период

През периода от 01.01.2022 г. до 30.06.2022 г. са настъпили следните промени/актуализации на нормативната уредба в областта на предучилищното и училищното образование:

- Закон за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование (ДВ бр. 79 от 2015 г.) Обн. ДВ. бр.34 от 3 май 2022 г. (публ. 04.05.2022 г.) относно деполитизация на системата;
- ПМС № 7 от 21 януари 2022 г. за изменение и допълнение на Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование приета с Постановление № 219 на Министерския съвет от 2017 г.;
- ПМС № 13 от 10 февруари 2022 г. за приемане на актуализиран Списък на защитените от държавата специалности от професии за учебната 2022/2023 година и на актуализиран Списък със специалности от професии по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда за учебната 2022/2023 година (публ. 15.02.2022 г.);
- ПМС № 90 от 20 май 2022 г. за изменение и допълнение на Постановление № 79 на Министерския съвет от 2016 г. за осигуряване за безвъзмездно ползване на познавателни книжки учебници и учебни комплекти (ДВ бр. 31 от 2016 г.) (публ. 06.06.2022 г.);
- ПМС № 94 от 30 май 2022 г. за приемане на Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни общински и частни училища през 2022 г. (обн. ДВ. бр.41 от 3 юни 2022 г.) (публ. 13.06.2022 г.);
- РМС № 302 от 13 май 2022 г. на Министерския съвет за одобряване на Национални програми за развитие на образованието (от № 1 до № 21) (публ. 17.05.2022 г.);
- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 2016 г. за предучилищното образование (обн. ДВ. бр.12 от 11 февруари 2022 г.);
- Наредба за допълнение на Наредба № 10 от 2016 г. за организация на дейностите в училищното образование (обн. ДВ. бр.26 от 1 април 2022 г.);
- НАРЕДБА за изменение на Наредба № 4 от 2017 г. за нормиране и заплащане на труда (обн. ДВ. бр.35 от 10 май 2022 г.);
- НАРЕДБА за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (обн. ДВ. бр.43 от 10 юни 2022г.);
- Иницирано е изменение и допълнение на Наредба № 4 от 30.11.2015 г. за учебния план (в процес на съгласуване на предложението за изменение);

- НАРЕДБА № 16 от 1 юли 2022 г. за провеждане на конкурси за заемане на длъжността "директор" в държавните и общинските институции в системата на предучилищното и училищното образование (обн. ДВ. бр.52 от 5 юли 2022 г.).

За изпълнението на Политиката в областта на всеобхватното достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот през 2022 година се реализират следните бюджетни програми:

- Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”
- Бюджетна програма “Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”
- Бюджетна програма “Училищно образование”
- Бюджетна програма “Развитие на способностите на децата и учениците”
- Бюджетна програма “Образование на българите в чужбина”
- Бюджетна програма „Учене през целия живот”

8. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА РАВЕН ДОСТЪП ДО КАЧЕСТВЕНО ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ И РАЗВИТИЕ НА НАУЧНИЯ ПОТЕНЦИАЛ

а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели допринасящи за нейното постигане

Политиката е насочена към развитие на диференцирана и гъвкава система от висши училища които функционират като успешни партньори и конкуренти на европейските университети и изпълняват образователна изследователска и културна мисия в полза на обществото и на отделните индивиди. Изпълнението на политиката осигурява условия за достъп до висше образование целящо успешна реализация през целия живот; поддържане на необходимото качество на висше образование в отговор на динамиката на обществените процеси; усвояване на добрите практики на висшите училища от държавите-членки на ЕС включително и чрез изграждането на университетски мрежи. Осъществяват се политики за изграждане на устойчива и ефективна връзка между висшите училища и пазара на труда и за постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование.

Ключови аспекти на политиката са увеличаване на съгласуването между потребностите на бизнеса и обществото от една страна и програмите във висшето образование от друга; поддържане актуалността на учебните програми. Стимулира се по-тясното сътрудничество и комуникация между висшите училища научните институти и бизнеса в рамките на учебния процес практическото обучение и научно-изследователските дейности ориентирани към потребностите на икономиката и обществото и увеличаването на тяхната добавена стойност.

Продължава работата по замяна на пълната либерализация на приема и финансирането във висшето образование с политика за обвързване на предлаганото образование с бъдещото търсене на пазара на труда и повишаване качеството на обучение. Приемът и финансирането са реструктурирани към професионални направления с по-висок очакван бъдещ недостиг на пазара на труда и към висши училища с по-висока оценка за качество и реализация - повече от

половината от финансирането на висшите училища вече зависи от качествената оценка. Повишени са критериите и са прецизирани изискванията за академично израстване на преподавателския състав във висшите училища.

Визията за развитие на науката в България се свързва с повишаване на качеството и международната разпознаваемост на научноизследователската и иновационна дейност. Акцентът се поставя върху финансиране на научни изследвания в приоритетни и конкурентни области за решаване на важни обществено значими предизвикателства подпомагане на млади учени и осъществяване на съвместни научни изследвания с български учени в чужбина и привличане на водещи учени от чужбина.

Важен стимул за поддържане на високо научно ниво на изследователите е въвеждането на диференцирано заплащане обвързано с постигнатите научни резултати. И през първото шестмесечие на 2022 г. усилията бяха насочени към повишаване привлекателността на научната кариера привличане и задържане на учени и изследователи както и към по-тясната интеграция на българската научно-изследователска общност в международната засилвайки присъствието на български учени в партньорски проекти.

За ефективно постигане на заложените стратегически цели Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) съобразява своите дейности с националното законодателство с европейските и световни измерения и тенденции в областта на висшето образование. Прилаганата Критериална система за осъществяване на процедури за оценяване за акредитация (институционална и програмна) и следакредитационно наблюдение и контрол е в пълно съответствие с европейските стандарти и насоки /ESG/. Акредитационните процедури допринасят за гарантиране качеството на обучението във висшите училища и научните организации.

През отчетния период Националният студентски дом (НСД) продължава изпълнението на държавната политика в полза на студентите. Дейността е насочена към изпълнение на заложената стратегическа цел за все по-пълното удовлетворяване на студентските потребности в областта на образованието науката и културата развивайки и подкрепяйки широк кръг от извънаудиторни дейности на студентите в извънучебно време при съобразяване с изискванията на противоепидемичните мерки.

За постигане на заложените стратегически и оперативни цели на Политиката в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал допринася и изпълнението на проект **BG 05M2OP001-2.013-0001 „Студентски практики – Фаза 2“** по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020 г.“.

Проектът е насочен към осигуряване на допълнителна практическа подготовка на студенти от българските висши училища в реална работна среда което благоприятства за повишаване на качеството на висшето образование. Проектът допринася и за създаване и укрепване на ефективни партньорски взаимоотношения между висшите училища и работодателите в съответствие с потребностите на пазара на труда и за укрепване на връзките между институциите за висше образование научноизследователския сектор и бизнеса.

За отчетния период в информационната система на проекта са регистрирани 11 708 студенти. Броят на студентите успешно приключили практическо обучение е 8043. Регистрация

в проекта са направили 391 обучаващи организации които са публикували 1284 обяви в информационната система за 20 408 позиции за практическо обучение.

По отношение на индикаторите от стартирането на проекта (13.01.2020 г.) до 30.06.2022 г. е постигнат следният резултат:

- Брой студенти включени в студентски практики – 36 659;
- Студенти успешно приключили в област на висше образование "Педагогически науки" подкрепени от дейности по ОПНОИР – 4997;
- Студенти в технически специалности включени в практическо обучение – 5149;
- Студенти в област на висше образование „природни науки математика и информатика“ – 2227.

Осигурени са и допълнителен брой практики (и средствата за тях) за висши училища-партньори които отчитат по-голяма активност и по-висок процент на изпълнение на индикативния брой практики и е извършена корекция на индикативните бюджети.

б) Описание на степента на достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото и резултати относими към съответната област на политика

През изминалия период на 2022 г. усилията на МОН за достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото в областта на висшето образование бяха насочени към:

- подготовка на висококвалифицирани специалисти с висше образование необходими за всички сфери на обществото;
- осъществяване на приемственост между средното и висшето образование чрез осигуряване на достъп до значителен брой специалности на висшето образование чрез признаване оценките от зрелостните изпити от средното образование;
- изграждане на устойчива и ефективна връзка между висшите училища и пазара на труда и постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование. За целта са изпълнявани редица дейности и мерки сред които: създаване на профил на компетентностите за всяка специалност поощряване на диалога на висшите училища с бизнеса относно съдържанието на обучението целево финансиране на стратегически за страната направления (приоритетни професионални направления и защитени специалности определени въз основа на приети критерии) финансиране на студентски стажове и практики по време на обучението и създаване на обща информационна мрежа на кариерни центрове.
- повишаване на критериите и прецизиране на изискванията за академично израстване на преподавателския състав във висшите училища;
- изграждане на академична общност споделяща общи принципи ценности и морални норми.

НАОА като пълноправен член на Европейската асоциация за осигуряване на качеството във висшето образование /ENQA/ и вписана в Европейския регистър по осигуряване на качеството на висшето образование /EQAR/ способства за разпознаваемост в Европейското пространство за висше образование на акредитираните висши училища и предлагането от тях обучение както и на докторските програми на научните организации.

За достигане на очаквания ефект за обществото и спазване на принципите на обективност и прозрачност на процедурите НАОА включва:

- в състава на експертните групи като пълноправни членове студенти докторанти потребители на кадри и международни експерти;
- в състава на постоянните комисии на представители на бизнеса (потребители на кадри) имащи отношение към висшето образование;
- в Комисията за качеството на дейността на НАОА представители на висши училища и научни организации на МОН на браншови организации на студентски съвети на синдикати.

За достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото в областта на науката беше акцентирано върху следното:

- Изграждане на благоприятна среда за научна дейност чрез:
 - Координация на регионалните европейските и транс-европейските научни и иновационни програми;
 - Подкрепа за участие на българските учени в двустранни европейски и международни програми и инициативи на учени;
- Изпълнение и развитие на национална пътна карта за научна инфраструктура обвързана с приоритетите на Националната стратегия за развитие на научните изследвания и Иновационната стратегия за интелигентна специализация;
- Привличане насърчаване и развитие на младите учени както и привличане на изявени български учени работили в престижни чуждестранни научни институции.
- Поддържане на достъпа до електронни бази данни;
- Включване в международни научни мрежи и осигуряване на достъп до световни бази данни и обмен на информация на научни знания;
- Модернизация на съществуващата научна инфраструктура;
- Подобряване статута на учените и тяхното място в обществото;
- Дейности способстващи въвеждането на ефективна система за оценка на научноизследователската дейност на основата на съпоставимост и съизмерване на качеството ѝ със световните и европейските стандарти.
- Насърчаване развитието на научните изследвания в приоритетни научни области чрез изпълнение на Национални научни програми.

➤ **Отчет на показателите за полза/ефект (Приложение № 5)**

<i>Област на политика:</i>		2022 г.	
Политиката в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 30.06.2022 г.
Показатели за полза/ефект			
1. Дял на 30-34 годишните със завършено висше образование	процент (%)	36.6	32.7 по данни на НСИ към 17.03.2022 г.
2. Инвестиции в научноизследователската и развойна дейност (НИРД) в размер от БВП	процент (%)	1.7	0.98 по данни на НСИ към 08.03.2022 г.

Забележка: Данните в колона Отчет са попълнени на годишна база

Стойностите на първия показател са достъпни на сайта на НСИ актуализирани към 17.03.2022 г. а информацията по втория показател – за БВП и за НИРД е актуализирана към 08.03.2022 г.

➤ **Кратко описание на показателите за полза/ефект**

1. По отношение на показателя: **Дял на 30 – 34 годишните със завършено висше образование** – е заложена целева стойност 36.6% за 2022 г. Достигна е стойност 32.7 по данни на НСИ към 17.03.2022 г. Чрез този индикатор се отчита напредъкът на България относно провежданите политики във връзка с равния достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал. Осъществяват се политики за създаване на по-благоприятни условия за изграждане на устойчива и ефективна връзка между висшите училища и пазара на труда и за постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование. През първото шестмесечие на 2022 г. продължи прилагането на политики за повишаване качеството на обучение за развитие на иновациите и предприемаческите умения на студентите и преподавателите за кариерно развитие на академичния състав и превръщане на научните изследвания в интегрална част от висшето образование. Свързването и сътрудничеството между висшите училища повишава тяхната ефективност чрез споделянето на ресурси сътрудничеството в мрежи; допринася за повишаване на тяхната разпознаваемост включително и международна и им позволява да изведат на преден план своите силни страни. Основен акцент е ускорено интегриране на висшите училища в европейските образователни и изследователски мрежи и привличане на качествени мотивирани млади преподаватели.

Продължава работата по замяна на пълната либерализация на приема и финансирането във висшето образование с политика за обвързване на предлаганото образование с бъдещото търсене на пазара на труда и повишаване качеството на обучение. Приемът и финансирането са реструктурирани към професионални направления с по-висок очакван бъдещ недостиг на пазара на труда и към висши училища с по-висока оценка за качество и реализация - повече от половината от финансирането на висшите училища вече зависи от качествената оценка. Повишени са критериите и са прецизирани изискванията за академично израстване на преподавателския състав във висшите училища.

За стимулирането на достъпа до висше образование през 2022 г. продължава прилагането на редица мерки като повишаване стипендиите на студенти и докторанти предоставянето на допълнителни стипендии освобождаване от такси в направления с очакван недостиг от кадри на пазара на труда и за защитени специалности както и нововъведения подход за обучение по заявки и договори с работодатели.

2. По отношение на показателя: **Инвестиции в научноизследователската и развойна дейност (НИРД) в размер от БВП** е заложена целева стойност 1.7% за 2022 г. Достигна е стойност 0.98 по данни на НСИ към 08.03.2022 г. През отчетния период са осъществени политики от плана за изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г. от Националната пътна карта за научноизследователска инфраструктура 2017-2023 г. както и политики заложи в Приоритет 2 „Наука и научна инфраструктура“ на Националната програма за развитие „България 2030“.

Чрез инвестирането в научноизследователска дейност се създават възможности за повишаване на конкурентоспособността на българската икономика и трансформирането ѝ в

икономика базирана на знанието и интелигентния растеж. Повишаването на ролята на науката в икономиката на страната паралелно с развитието на иновативни предприятия е предпоставка за създаване на високотехнологична индустриална база и извеждане на икономиката на ново високо ниво на растеж. Основната цел на политиката в тази област е повишаването на ефективността на публичните разходи за НИРД при стремеж за повишаване на качеството експлоатацията и комерсиализацията на резултатите от изследователската дейност както и модернизацията на оборудването за извършване на НИРД. Усилията са насочени и към изграждането на капацитет и развитие на човешките ресурси в системата на НИРД с фокус върху повишаване на привлекателността на научната кариера привличане и задържане на учени и изследователи. От съществено значение е по-тясна интеграция на българската научно-изследователска общност в международната засилвайки присъствието на български учени в партньорски проекти и на българските патенти и изследвания в световно признати регистри.

Акцент през 2022 г. в областта на науката е и насърчаване развитието на научните изследвания в приоритетни научни области и въвеждане на ефективна система за оценка на научноизследователската дейност на основата на съпоставимост и съизмерване на качеството ѝ със световните и европейските стандарти. През отчетния период са осъществени дейности за подкрепа на българските учени за участие в европейски и международни програми и инициативи; за привличане насърчаване и развитие на младите учени както и привличане на изявени български учени работили в престижни чуждестранни научни институции; за включване в международни научни мрежи и осигуряване на достъп до световни бази данни и обмен на информация и научни знания. Изгражда се конкурентоспособна национална научна инфраструктура като елемент от Европейското изследователско пространство. Всичко това съдейства за създаването на по-благоприятни условия за развитие на фундаменталните и приложните научни изследвания; за превръщането им в интегрална част от висшето образование и за повишаване приноса на висшите училища и научните организации в развитието на важни обществени области чрез научни изследвания.

През миналата година за първи път 7 висши училища получиха статут на изследователски университети за период от четири години. Те имат най-значима по количество и качество научна продукция и цитирания защитили докторанти и сериозен дял средства от международни и национални проекти и програми. Статутът на изследователско висше училище бе въведен нормативно в Закона за висшето образование през 2020 г. за значим принос за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и високи резултати от научноизследователска дейност. Тези университети ще получат допълнително целево финансиране за развитие на научната дейност от Националния план за възстановяване и устойчивост.

За постигането на ползата/ефекта по отношение на показателите заслуга имат висшите училища научните организации МОН звена и други институции свързани с висшето образование и науката в Република България.

➤ ***Други институции допринесли за постигането на ползата/ефекта по отношение на показателите***

Националната агенция за оценяване и акредитация

Висшите училища в Република България

Фонд Научни изследвания

Националният студентски дом

Националният център за информация и документация

Национален институт по метеорология и хидрология –приложимо към първото тримесечие на 2022 г. от 01.04.2022 г. институтът преминава от Министерството на образованието и науката към Министерството на околната среда и водите.

➤ ***Източници на информацията за данните по показателите за полза/ефект***

- Справочниците на Националния статистически институт - стойностите на ключовите индикатори (показателите за полза/ефект) за изпълнение на политиката се отчитат на годишна база от Националния статистически институт (НСИ);

- Регистрите поддържани от Министерството на образованието и науката в изпълнение на чл.10 ал. 2 т 3 от Закона за висшето образование

- Актуална информация се публикува и на сайта на НАОА с данни за акредитираните висши училища техни основни звена филиали професионални направления и специалности от регулираните професии акредитираните докторски програми във висшите училища и научните организации както и с оповестени нормативни методически и други документи и анализи.

- Националната агенция за оценяване и акредитация

- Националният център за информация и документация

- Националният студентски дом

в) Отговорност за изпълнение на целите в съответната област на политика

Министерството на образованието и науката

Висшите училища в РБ

Националната агенция за оценяване и акредитация

Националният център за информация и документация

Националният студентски дом

Националният институт по метеорология и хидрология – приложимо към първото тримесечие на 2022 г. доколкото от 01.04.2022 г. институтът преминава от Министерството на образованието и науката към Министерството на околната среда и водите.

г) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период

- ЗАКОН за висшето образование (обн. ДВ бр. 112 от 27.12.1995 г. . изм. и доп. ДВ. бр.18 от 4.03.2022 г.) (акт. 30.03.2022 г.);

- ПМС № 3 от 12 януари 2022 г. за изменение и допълнение на ПМС № 103/1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина и на ПМС № 228/1997 г. за приемане на граждани на Република Македония за студенти в държавните висши училища на Република България (публ. 28.01.2022 г.);

- ПМС № 32 от 18 март 2022 г. за допълнение на Наредбата за ползване на студентските общежития и столове приета с Постановление № 235 на Министерския съвет от 2008 г. (публ. 29.03.2022 г.);

- ПМС № 34 от 24 март 2022 г. за изменение и допълнение на Постановление № 476 на Министерския съвет от 2021 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на енергетиката за 2021 г. (публ. 29.03.2022 г.);
- ПМС № 116 от 9 юни 2022 г. за откриване на подразделения на Великотърновския университет "Св. св. Кирил и Методий" в гр. Свети Николе Република Северна Македония (обн. ДВ. бр.44 от 14 юни 2022 г.) (публ. 15.06.2022 г.);
- ПМС № 117 от 9 юни 2022 г. за откриване на Научно-внедрителски институт за иновации в туризма в структурата на Икономическия университет - Варна (обн. ДВ. бр.44 от 14 юни 2022 г.) (публ. 15.06.2022 г.);
- ПМС № 162 от 24 март 2022 година за одобряване на Програма за подпомагане на студенти и докторанти настанени в студентски общежития стопанисвани от държавните висши училища и „Студентски столове и общежития“ ЕАД за периода октомври 2021 г. – декември 2021 г. (публ. 30.03.2022 г.);
- ПМС № 205 от 07 април 2022 г. за одобряване на Национална научна програма „Развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина“ (публ. 04.05.2022 г.);
- ПМС № 206 от 07 април 2022 г. на Министерския съвет за одобряване на Национална програма „Млади учени и постдокторанти - 2“ (публ. 05.05.2022 г.);
- ПМС № 217 от 07 април 2022 г. на Министерския съвет за преобразуване на факултета със седалище в гр. Велико Търново на Национален военен университет „Васил Левски” и за изменение на Решението на Народното събрание за преобразуване на Висшето военно общовойсково училище „Васил Левски” Висшето военно училище за артилерия и противовъздушна отбрана „Панайот Волов” и Висшето военновъздушно училище „Георги Бенковски” в Национален военен университет „Васил Левски” (публ. 05.05.2022 г.);
- ПМС № 283 от 5 май 2022 година за утвърждаване на таксите за кандидатстване и за обучение в държавните висши училища за учебната 2022/2023 година (публ. 13.05.2022 г.);
- ПМС № 363 от 1 юни 2022 година за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и научните организации на Република България през учебната 2022 – 2023 година (публ. 10.06.2022 г.).

За изпълнението на политиката в областта на равния достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал през 2021 година се реализират следните бюджетни програми:

- Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“
- Бюджетна програма „Студентско подпомагане“
- Бюджетна програма „Международен образователен обмен“
- Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка „образование - наука – бизнес“ като основа за развитие на икономика базирана на знанието“
- Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“.

9. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.01.01 „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”

a) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

През първото полугодие на 2022 г. продължи изпълнението на заложените в програмата цели чрез:

- Усъвършенстване на нормативна уредба и структурата на образователната система;
- Ориентиране на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование към провокиране на мисленето и самостоятелността;
- Осигуряване на съизмеримост на знанията уменията и компетентностите на учениците от различни видове училища и от различни населени места;
- Подобряване на ефективността на учебния процес повишаване на обхвата и намаляване броя на напусналите образователната система;
- Модернизиране на системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищно образование подпомагане на децата и учениците в тяхното личностно развитие;
- Мотивиране и подкрепа на педагогическите специалисти и издигане престижа на българския учител;
- Модернизиране на материалната база и на системата на предучилищното и училищно образование.

За постигане на целите в областта на предучилищното и училищното образование може да се отбележи следното:

През отчетния период беше осигурено безопасно присъствено обучение и връщане на децата в училище чрез тестване на учениците за COVID-19 веднъж седмично. На локално ниво (училище община) при необходимост се преминаваше към онлайн обучение.

Продължиха дейностите насочени към повишаване качеството на общото и професионалното образование подпомагане на ученици в начален и прогимназиален етап със затруднения при усвояване на учебния материал осигуряване на методическа и организационна подкрепа на училищата за прилагане на новия учебен план новите учебни програми и нормативните документи в изпълнение на Закона за предучилищно и училищно образование (ЗПУО).

За постигане на целите в областта на професионалното образование и обучение (ПОО) е осигурена възможност за избор на профилирано или професионално образование в зависимост от потребностите на пазара на труда чрез съгласуване на държавния план-прием за учебната 2022/2023 годна в посока на насърчаване на обучението по STEM професии актуализиране на списъци на защитените от държавата специалности и на специалностите с очакван недостиг на специалисти на пазара на труда разширяване обхвата на дуалната система на обучение и сътрудничество с бизнеса.

За постигане на целите в областта на организацията координацията и контрола на предучилищното и училищното образование продължиха дейностите по усъвършенстване на нормативната уредба контрол на образователните институции с цел повишаване на

ефективността анализ за състоянието на системата с мерки за нейното усъвършенстване. Дейностите се подпомагат от Регионалните управления на образованието (РУО) като териториални администрации на министъра на образованието и науката.

В изпълнение на заложените цели бяха разработени 21 национални програми (НП) за развитие на образованието за 2022 г. Същите са одобрени от Министерския съвет с Решение № 302 от 13 май 2022 г.

б) Продукти/услуги предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.01.01 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/Услуга № 1 Формиране и реализиране на политики за качествено предучилищно и училищно образование

Във връзка с настъпили изменения в Закона за предучилищното и училищното образование (чл. 217) е изготвена Наредба за провеждане на конкурси за заемане на длъжността „директор“ в държавните и общинските институции в системата на предучилищното и училищното образование. Целта на наредбата е да се гарантира прозрачна конкурсна процедура изградена на принципа на конкуренция въз основа на професионалните и деловите качества на кандидатите за длъжността „директор“ като се регламентира единна система на оценяване и класиране на кандидатите. С прилагането на наредбата се очаква заелите длъжността „директор“ в държавните и общинските институции в системата на предучилищното и училищното образование да бъдат силно мотивирани професионалисти които да притежават качества и умения необходими за съответната длъжност и да работят целенасочено за развитие на институцията и за повишаване на качеството на предлаганото образование.

Допълнена е Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организацията на дейностите в училищното образование. Целта на промените е децата и учениците които имат българско гражданство да бъдат своевременно приети в детска градина и в училище. По този начин Министерството на образованието и науката оказва съдействие за продължаване на образованието на децата от семейства от Украйна търсещи международна закрила в съответствие с нормативната уредба и при спазване принципа за осигуряване правото на образование равнопоставеност и недискриминация на ученика.

Обнародвана е Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците. Предприети са действия за актуализиране на Наредба № 15 от 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите директорите и другите педагогически специалисти Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищното образование и на Наредба № 8/2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование. Иницирано е изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2015 г. за учебния план след изготвен доклад.

Създадени са условия за подобряване на практическото обучение по учебните предмети човекът и природата биология и здравно образование физика и астрономия и химия и опазване на околната среда чрез дейности по НП „Осигуряване на съвременна сигурна и достъпна образователна среда“ модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки“. За 2021 по този модул са класирани и финансирани 35 училища. Дейностите са

реализират през учебната 2021-2022 г. За 2022 по този модул предстои оповестяване на класираните училища. Дейностите ще се реализират в учебната 2022-2023 г.

Разработени са следните учебни програми:

- 3 бр. учебни програми по иврит за ниво В1.1 общообразователна подготовка В1.1 профилирана подготовка и В1 профилирана подготовка;

- 2 бр. учебни програми за общообразователна подготовка за постигане на ниво еквивалентно на ниво А1 по: китайски език новогръцки език;

- Актуализирана е учебната програма по Родинознание за II клас влизаща в сила от учебната 2022-2023 година;

- Актуализирани са 2 бр. учебни програми за общообразователна подготовка за VI клас влизащи в сила от учебната 2022-2023 година по: Математика География и икономика;

- Актуализирани са 4 бр. учебни програми за общообразователна подготовка за VII клас влизащи в сила от учебната 2023-2024 година по: Математика Биология и здравно образование Физика и астрономия Химия и опазване на околната среда;

- Разработени 14 бр. спецификации към УИП за ДЗИ по профилиращите учебни предмети с примерни задачи към тях и 10 бр. спецификации към УИП за ДЗИ по общообразователните учебни предмети с примерни задачи към тях;

- Разработени и утвърдени са изпитни материали за ДЗИ по профилиращите учебни предмети и изпитни материали за ДЗИ по общообразователните учебни предмети.

Създадени са условия за повишаване качеството на предучилищното и училищното образование чрез вписване на частни училища и частни детски градини в Регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

Вписани са частни училища и частни детски градини – общо 236 институции както следва:

- Детски градини – общо 120 от които 118 действащи и 2 не провеждат учебен процес през текущата учебна година.

- Училища – общо 116 от които 104 действащи и 12 не провеждат учебен процес през текущата учебна година.

Организиран са дейностите по събирането на информация и подбор на предложенията за удостояване на педагогическите специалисти с ежегодна награда „Св. Иван Рилски” грамота ”Неофит Рилски” наградата за учители „Константин Величков”. Наградите се предоставят за постигнати високи резултати в професионалната дейност и принос в развитието на българското образование и са насочени към повишаване престижа на учителската професия и доверието към българския учител. Награди „Св. Иван Рилски“ са връчени на 3-ма директори а грамоти „Неофит Рилски“ – на 260 учители и директори.

Дейността на Националния инспекторат по образованието (НИО) е насочена към постигане на устойчивост на процесите за осигуряване на качество на предоставеното образование за успешна реализация на децата и учениците. В тази връзка през отчетния период НИО е извършил 124 инспекции на детски градини и училища. Предоставени са 124 доклада до директори на инспектираната детска градина/училище с оценка и насоки за подобрене. Предоставени са 143 броя доклади до началниците на 28 регионални управления на образованието с оценки и насоки от инспекциите.

От Националния музей по образованието – Габрово са организирани 11 изложби; 27 мултимедийни презентации и видео уроци; 5 образователни програми и проекти; 21 уроци по образователни програми; 25 уроци по модул „Културните институции като образователна среда“. Дигитализирани са 223 културни ценности; проведени са 343 екскурзоводни беседи ”Пътеки на знанието” съобразени с възрастта на посетителите и изучавания учебен материал. Обслужени са 10 319 посетители в постоянна и временни експозиции от които учащи и студенти – 7871 бр. възрастни – 2448 бр. Проведени са 46 тематични беседи с групи работещи по проекти; издадени са 79 исторически справки за потвърждаване чествания на училищни юбилеи и 11 научноинформационни справки свързани с краезнание и история на училищата. Изготвени са 38 експертни заключения и инвентирани културни ценности.

Продукт/Услуга № 2 Управление на качеството

Изработени анкети върху учебните програми по общообразователните учебни предмети от 1.-10. клас координирана работата на 121 учители включени в работни групи за актуализация на учебните програми изготвени обобщени доклади с предложения за промени и обобщена информация за идентифицираните проблеми в учебните програми.

Подготвени и утвърдени със заповеди организационни документи и разработени методически материали (писма указания графици презентации) за провеждане на НВО и ДЗИ на 4 випуска ученици.

- Реализирани са дейности по организирането на ДЗИ сесия май – юни и сесия август – септември на учебната 2021/2022 година и за НВО в VII клас.

- Организирани са дейности по изпълнението на Механизма за съвместна работа на институциите за обхващане и включване в образователната система на децата и учениците в задължителна предучилищна възраст в условията на извънредна епидемична обстановка. В процес на изготвяне е доклад във връзка с изпълнение на дейностите по Механизма;

- В условията на извънредна епидемична обстановка е координирана работата на РУО по организиране на обучението от разстояние в електронна среда както и преминаването в присъствено обучение – изготвени са заповеди писма указания.

- Осъществено е координиране и контролиране на дейности на РУО по отношение на отпадащите от училище ученици;

В периода от м. април до м. юни 2022 г. беше поставен акцент върху организирането провеждането и контрола на ДЗИ и на НВО. Във връзка с провеждането на ДЗИ са проверени общо 8 училища на територията на административните области Бургас Сливен Хасково и Кърджали като са изготвени анализи доклади (констативни протоколи) и са формулирани изводи и предложения. Във връзка с провеждането на НВО в VII клас са проверени общо 6 училища на територията на област Варна и област Шумен а с НВО в X клас - 4 училища на територията на област Варна и област Шумен като за всички са изготвени анализи доклади (констативни протоколи) и са формулирани изводи и предложения.

Проверки по постъпили сигнали и жалби – извършени са 13 проверки

Дейностите на РУО са фокусирани приоритетно върху:

- Включване на деца и ученици в образователната система и предотвратяване на отпадането;

- Качествено провеждане на обучението;
- Провеждане на ДЗИ и на НВО.

През отчетния период са осъществени следните дейности свързани с училищната документация с учебниците и учебните помагала:

- подготвено е изменение на Наредба № 8/2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование.
- изготвено е Постановление за изменение и допълнение на Постановление на МС №79 от 13.04.2016 за осигуряване за безвъзмездно ползване на познавателни книжки учебници и учебни комплекти. С предложената промяна на нормативите на средствата за закупуване на учебници за V клас VI клас и VII клас се осигуряват необходимите средства за закупуване на учебници по новия учебен предмет компютърно моделиране и информационни технологии за съответните класове. Осигуряват се средства за закупуване на познавателни книжки за дете в първа възрастова група.
- осигурени със задължителна документация са детски градини училища центрове за подкрепа за личностно развитие за края на учебната 2020 – 2021 година и възложен тираж за началото на учебната 2022 – 2023 година;
- актуализирани са образците и са осигурени регионалните управления на образованието с документи за признаване на училищно обучение образование или професионална квалификация придобити в училища на чужда държава;
- координирани са дейностите по внедряване на всички предвидени функционалности на НЕИСПУО както и надграждане с нови функционалности и изпълняване на гаранционна поддръжка на системата;
- изпълнени са дейности по наблюдение на гаранционна поддръжка по Договор № Д01-162/24.07.2020 г. за разработване внедряване и поддържане на НЕИСПУО;
- изпълнени са дейности по графика за Договор № Д01-276/03.12.2021 година с предмет: „Разработване внедряване и пускане в реална експлоатация на Информационната система за обработка съхранение и управление на документи (ИСОСУД) в училищата“;
- осигурена е система на предучилищното и училищното образование с познавателни книжки учебници и учебни комплекти за безвъзмездно ползване за учебната 2022 – 2023 година - със заповед на министъра на образованието и науката е утвърден списък с одобрените познавателни книжки учебници и учебни комплекти които ще се ползват в системата на предучилищното и училищното образование през учебната 2022 – 2023 година;
- осигурена е система на училищното образование с одобрени ученици одобрени са учебни комплекти по специалните учебни предмети за ученици със сензорни увреждания – с увреден слух;
- проведена процедура по оценяване и одобряване на проекти на учебници за V клас и за VI клас по учебния предмет компютърно моделиране и информационни технологии и процедура по оценяване и одобряване на проекти на учебници за VIII IX и XI клас по учебния предмет религия - (християнство-православие);
- със заповед на министъра на образованието и науката е утвърден списък с одобрените учебни помагала за подпомагане на обучението организирано в чужбина които ще се ползват в системата на училищното образование през учебната 2022 – 2023 година

- изготвена е НП „Учебници учебни комплекти и учебни помагала“ одобрена с ПМС № 302/13.05.2022 г.

По отношение на иновативните училища: С РМС № 523 от 22 август 2021 г. е приет Списък на иновативните училища в Република България за учебната 2021/2022 година съдържащ 510 училища. В 49% от иновативни училища се прилагат нови иновативни методи на преподаване; в 37% от иновативни училища има иновативна организация или ново съдържание на обучението; в 30% от училищата има иновативна промяна в обучението и образователната среда; в 20 % от иновативните училища има нови учебни планове и учебни програми. Относителният дял на иновативните училища спрямо общия брой на училищата в страната е 21 8%. За 2022 г. е изготвен проект на Решение на Министерския съвет за приемане на Списък на иновативните училища в Република България за учебната 2022/2023 година който е в процес на обсъждане.

Изготвена е НП „Иновации в действие“ за 2022 г. одобрена с РМС №302/13.05.2022 г.

Продукт/услуга № 3- Оценяване на резултатите от обучението

През отчетния период са реализирани следните дейности:

- Изготвена е НП „Система за национално стандартизирано външно оценяване“ за 2022 г. одобрена с РМС №302/13.05.2022 г.

- Подготовка координиране и контрол на провеждането на национално външно оценяване (НВО) в края на етап на образование и държавни зрелостни изпити в това число разработване на тестови задачи по учебни предмети както следва: български език и литература математика и чужд език за прием след VII клас; по 2 учебни предмета за НВО в IV клас; български език и литература математика и чужд език за прием след X клас.

- Осигурени са изпитни материали координирана експертна оценка и утвърдени изпитни варианти за 109 изпита (ДЗИ и НВО) за 211 000 ученици от 4 випуска – 4. 7. 10. и 12. клас.

Проведени са ДЗИ по 14 общообразователни учебни предмета. Създадени са 14 комисии за създаване на изпитни задачи и/или текстове 14 комисии за експертна оценка на изпитните материали и 14 комисии за проверка и оценка на изпитните работи от ДЗИ сесия май –юни и сесия август-септември на учебна 2021 – 2022 година.

Проведени ДЗИ:

- ДЗИ БЕЛ – 43 018 ученици;
- II ДЗИ – 24 322 ученици;
- ДЗИ по желание – 1957 ученици.

• *Проведено НВО в края на IV клас:*

- БЕЛ – 53 537 ученици;
- математика – 53 442 ученици.

• *Проведено НВО в края на VII клас:*

- БЕЛ –58 567 ученици;
- математика – 58 346ученици;
- чужд език (по желание) – 2162 ученици.

• *Проведено НВО в края на X клас:*

- БЕЛ – 49 894ученици;
- математика – 49 471ученици;

- чужд език (по желание) – 2985 ученици;
- информационни технологии за измерване на дигитални компетентности (по желание) 2083 ученици.

- Организирано и проведено е оценяване на над 400 747 изпитни работи от ДЗИ и НВО.
- Провеждане на същинското изследване на PISA 2022 в 203 училища със 7720 ученици;
- Провеждане на същинското изследване на ICCS 2022 в 204 училища (149 училища компютърно – с 4000 ученици 55 на хартия с 1500 ученици);
- Провеждане на пилотно изследване TIMSS 2023.

Продукт/услуга № 4- Ориентиране на средното образование към пазара на труда

Стратегическите цели в областта на професионалното образование и обучение заложи в Стратегическата рамка за развитие на образованието обучението и ученето в Р България (2021-2030) са:

- Професионално образование и обучение съответстващо на динамиката на пазара на труда
- Формиране и развитие на умения за професиите на настоящето и бъдещето
- Развитие на професионалното образование и обучение базирано на прехода към цифрова и зелена икономика

Приоритетно е създадена работна група с представители на МОН НАПОО и МТСП за прилагане на секторния подход в професионалните квалификации и разработване на концепция за актуализиране на Списък на професиите за професионално образование и обучение. Екип на НАПОО изготви логическа рамка за актуализацията на Списъка.

Формулирани са предложения за нормативни промени от НАПОО представени в МОН: за Наредба № 1 от 19 февруари 2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация ЗПОО и Наредба № 2 от 13.11.2014г. за условията и реда за валидиране на професионални знания умения и компетентности.

Към 30 юни 2022 г. степента на изпълнение на индикаторите по НП „Обучение за ИТ кариера“ за учебната 2021/2022 г. е следната:

– за Модул 1 на НП:

1. Брой обучени учители – 50;
2. Брой ученици включени в обученията: X клас – 378; XI клас 208; XII клас – 187;
3. Брой на учениците успешно завършили обучение по модула 1 на НП и придобили професионална квалификация по професия „Приложен програмист“ – 184;

– за Модул 2 на НП:

1. Партньорства между училища и ИТ компании – 8;
2. Брой обучени учители – 38;
3. Брой ученици включени в обученията – 639.

Проведени са две заседания на Ресурсната работна група към Консултативния съвет по професионално образование и обучение (КСПОО) и едно заседание на КСПОО на което са одобрени концептуалните предложения за промени в СППОО и ЗПОО.

Осъществен е анализ на прилагането на Наредба 1 от 2020 за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация и е създадена

работна група за подготовка на изменение и допълнение на Наредбата с оглед нейното оптимизиране.

По Национална програма „Професионално образование и обучение“ за 2022 г. одобрена с РМС № 302/13.05.2022 г.

По модул 1 „Модернизиране на материално-техническата база“ са постъпили 55 проектни предложения. Осъществена е селекция по допустимост. Предстои техническа оценка на подадените предложения и изготвяне на предложение за финансиране.

По модул 2 „Модернизиране на учебното съдържание“ са постъпили предложения за разработване на 132 учебни програми и 17 Национални изпитни програми.

По Национална програма „Бизнесът преподава“ за 2022 г. одобрена с РМС № 302/13.05.2022 г. е отворена покана за представяне на проектни предложения.

ЦУТФ е осъществило 119 партньорства между училища и фирми и е провело 2 проучвания и изследвания.

По информация от НАПОО през отчетния период в процес на разработване са 29 проекта на ДОС от които 11 са внесени за обсъждане в УС на НАПОО и впоследствие са представени в МОН. Публикувани в Държавен вестник са 17 бр. ДОС за придобиване на квалификация по професии.

Продукт/услуга № 5- Информационни и комуникационни технологии в българските училища

Дигитализацията на учебния процес е ключов елемент на модерното училище чрез който се оптимизира процесът на обучение повишава се неговата ефективност и се подпомага навлизането на иновации базирани на информационните и комуникационните технологии (ИКТ).

Целта е подобряване качеството и възможностите за електронно обучение в системата на предучилищното и училищното образование достъп до съвременни информационни и комуникационни технологии внедряване на образователни иновации и създаване на условия за устойчивото им развитие.

През отчетния период продължи изпълнението на дейности за:

- Разширяване на възможностите на единната опорна високоскоростна мрежа за нуждите на образованието и науката свързваща МОН регионалните управления на образованието и образователните институции. Цялостна интеграция с инфраструктурата на регионалните управления на образованието;

- Осигуряване високо ниво на надеждност на услугите предоставяни от центровете за данни и услуги на МОН;

- Осигуряване дейността на център за мониторинг предоставящ възможност за наблюдение и контрол на използваните от МОН и финансираните по НП ИКТ проекти и приложения – наблюдение в центъра на различните процеси (използване и работоспособност на безжичните мрежи статистики от електронните дневници и системите за контрол на достъпа контрол по време на ДЗИ и др.); Техническа поддръжка и HelpDesk за контрол и управление на тези процеси в помощ на училищните администратори;

- Осигуряване на съвременна образователна среда която да гарантира единен подход при прилагането на ключови компетентности в сферата на формалното образование неформалното обучение и информалното учене;

- Разширяване на достъпа до облачни ИКТ образователни ресурси. Подпомагане системата на предучилищното образование чрез внедряване на модерни средства за обучение предоставяне и управление на облачни услуги в хибридна среда;

- Подпомагане обновяването на училищната ИКТ среда чрез осигуряване на интернет свързаност закупуване на иновативен хардуер и модерно оборудване в съответствие с изработена от МОН процедура и критерии за кандидатстване изграждане на нови Wi-Fi зони и др. Осигуряване на образователни електронни ресурси облачни услуги (IaaS PaaS SaaS) софтуер за професионално обучение софтуерни продукти за администриране и управление на учебния процес за нуждите на системата на образованието и подкрепа на съпътстващите дейности по внедряването и ползването им.

За целта е разработена Национална програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование" за 2022 г. Същата е одобрена с РМС № 302/13.05.2022 г..

Във връзка с информационното осигуряване на образованието ЦИОО обезпечава информационна осигуреност на системата на предучилищното и училищното образование чрез изготвяне на справки с цел подпомагане вземането на управленски решения свързани с изменение на административни актове регламентиращи образователния процес; съдейства за усъвършенстване поддържане и разширяване на управленска информационна система на предучилищното и училищното образование и за актуализиране на данните в регистрите на МОН.

МОН и ЦИОО изготвят и публикуват справки с данни за публична информация в отворен формат на Портала за отворени данни.

Продукт/услуга № 6 - Квалификация кариерно развитие и диференцирано заплащане

Създадени са условия и са изпълнени конкретните специфични цели:

- Професионално израстване на педагогическите специалисти чрез осигуряване на обучение в съответствие с потребностите в предучилищното и училищното образование;
- Въвеждане в професията на млади и новоназначени учители. Създаване на позитивна работна среда за мотивиране привличане и задържане на млади педагогически специалисти в системата на предучилищното и училищното образование;
- Осигуряване на равни възможности за професионално развитие на педагогическите специалисти чрез включването им във форми на продължаваща квалификация на национално и регионално ниво;
- Популяризиране на успешни модели и практики на качествено обучение на педагогическите специалисти. Популяризиране и обмен на иновативни педагогически практики:

Успешно е реализирана НП “Иновации в действие“ за учебната 2021/2022 година. Осъществена е мобилност на иновативни училища и училища разработващи иновации споделени са иновативни практики между 600 училища и до 4800 ученици и учители. Изградена е мрежа на иновациите в образователното пространство.

Осъществени и проведени са 7 Регионални форуми за популяризиране и взаимното учене и провокиране за иновативни решения във всички сфери на училищния живот сред учителите директорите и експертите от регионалните управления на образованието. Продължава процесът на изграждане на мрежи на иновации чрез създаване на иновативно пространство между училища представители на висшите училища и неправителствения сектор в партньорство с общи цели и теми за обмен на нововъведения.

- Развиване и усъвършенстване на ключови професионални компетентности на педагогически специалисти с ръководни функции с цел методическа и организационна подкрепа на екипите в образователните институции. Укрепване на административния капацитет на директори заместник-директори и на други педагогически специалисти;
- Укрепване на възможностите на международното сътрудничество в областта на квалификацията на педагогическите специалисти по хуманитарни и природонаучни теми;
- Формиране на нови политики и подходи в областта на квалификацията на педагогическите специалисти чрез провеждане на изследвания.

За повишаване на привлекателността и престижа на учителската професия и обезпечаване на системата с необходимите специалисти през отчетния период продължи работата в следните направления:

- Актуализиране на нормативната уредба и включване на ключови компетентности в професионалните профили на педагогическите специалисти;
- Повишаване на квалификация на учителите в съответствие с длъжностните изисквания към учителите и резултатите от изпълнението на задълженията им;
- Актуализиране на възнагражденията с цел поддържане на средната брутна учителска заплата на ниво 120-125% от средната брутна работна заплата за страната;

Предоставени са средства за повишаване доходите на педагогическите специалисти за 2022 г. Увеличението на средствата за издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците гарантира ръста на възнагражденията на педагогическите специалисти средно с 12,3 на сто от 01.04.2022 г. като началната учителска заплата става 1415 лв.

- Подкрепа на новопостъпващи педагогически специалисти в институциите от системата на предучилищното и училищното образование;
- Реализиране на политики за връщане в системата на училищното образование на специалистите с професионална квалификация „учител“ придобиване на квалификация „учител“ от специалисти от други професии и включването им в системата на образованието включително достъп на външни специалисти по определени учебни дисциплини в училищата (не само професионалните).

Разработени са и се изпълняват НП „Мотивирани учители и квалификация“ и НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“ за 2022 г. одобрени е РМС № 302/13.05.2022 г.

В НП „Мотивирани учители и квалификация“ по Модул 1 Модул 2 и Модул 3 през 2022 г. участват 194 специалисти както следва: по Модул 1 - 68 специалисти по Модул 2 - 85 и по Модул 3 - 41.

- Разработена план-сметка за изпълнение на програмата;

- Осигурено финансиране на НЦПКПС за изпълнение на Модул 4 от програмата до м. юни 2022 г. Общата стойност на проведените обучения от НЦПКПС към 30.06.2022 г. е 119 254 лв. Обучени са 1059 педагогически специалисти.

- По Модул 4 на НП „Мотивирани учители и квалификация“ към 30.06.2022 г. са проведени:

1. *Национален форум на младите педагогически специалисти „Предизвикателствата пред образованието и младите педагози в XXI век“.*

Целева група на форума са млади учители до 35-годишна възраст. Участвали са 60 педагогически специалисти от цялата страна.

2. *XIV Национална научно-практическа конференция (НПК) по предучилищно образование „Водим бъдещето за ръка“* с участници – 150 педагогически специалисти от цялата страна.

Общо обучените педагогически специалисти по Дейност 4 към 30.06.2022 г. са 210.

Във връзка с международното сътрудничество в областта на квалификацията на педагогическите специалисти е осъществена комуникация с:

- ЦЕРН Швейцария във връзка с обучение в ЦЕРН за учители по природни науки и на учители по професионална подготовка в област на Образование „Техника“ и „Информатика“ .

- компетентните дирекции в МОН относно организиране на обучения на педагогически специалисти в „Яд Вашем“ и последващ семинар в България за учители с участието на експерт от „Яд Вашем“ в изпълнение на Меморандум за разбирателство между Министерство на образованието и науката на Република България и “Яд Вашем“ Мемориален център за жертвите и героите на Холокоста на Държавата Израел.

По НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“ към 30.06.2022 г. в Модул 2 „Рехабилитация на педагогическите специалисти“ са включени 2 педагогически специалисти на обща стойност: 200 лв. Изпълнението ѝ продължава до края на 2022 г.

МОН администрира Информационен регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти. Изпълнена е една сесия за одобрение и вписване на програми – през април 2022 г. Регистърът съдържа 4647 одобрени програми. Осигурени са условия за продължаваща квалификация и професионално развитие на педагогическите специалисти и за избор на обучения съобразно спецификата и стратегията за развитие на детската градина или училището за повишаване на образователните резултати на децата и учениците и качеството на образователния процес. За полугодieto е извършено следното:

- Одобрени са **235** бр. програми за обучение за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти с **53** бр. Заповеди.

- Одобрена е промяна в списъка на обучителите в **53** бр. одобрени програми издадени **17** бр. заповеди до 27.06.2022 г.

- Одобрена е промяна в съдържание в 1 бр. одобрена програма издадена 1 бр. заповед.

- Отказ от одобряване на 3 бр. програми издадена 1 бр. заповед.

- Писма за констатиране несъответствия – общо 41 бр.

- Обработени заявления от обучителни организации по чл. 239 от ЗПУО дали ще извършват обучения през следващите 12 месеца – срок: 10.06.2021 г. 143 бр. за 3903 бр. програми.

Продукт/услуга № 7 – Финансова децентрализация

През отчетния период продължи прилагането на усъвършенствания механизъм на делегираните бюджети за подобряване разпределението на средствата от държавния бюджет за финансиране на дейностите в предучилищното и училищното образование.

- Организиран и координиран са дейностите по разработване на формули и правила за разпределение на средствата по стандарти между училищата финансирани от МОН;
- Оказана е методическа помощ на общини потърсили съдействие за разработване на формулите за 2022 година;
- Координирани са дейностите по управление и изпълнение на делегираните бюджети от директорите на неспециализираните специализираните и специалните училища.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

Показатели за изпълнение	2022 г.		
	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 30.06.2022 г.
Изготвен анализ на ефективността на политика/програма/стратегия по отношение осигуряване на качеството в предучилищното и училищното образование	брой	1	1 анализ на резултатите от ДЗИ по професия – сесия май с предложения за оптимизиране на текстове в Наредба 1 от 2020
Утвърден и внедрен държавния образователен стандарт за управление на качеството в институциите	брой	1	нп
Разработени и актуализирани законови и подзаконови нормативни актове	брой	4	2+2+
Разработени тестови спецификации за ДЗИ за профилирана и за общообразователна подготовка	брой	52	24
Външна оценка на всеки етап от училищното образование – проведени изпити	брой	13	109
Относителен дял на учениците положили изпити по НВО по етапи	%	95	97
Проведени национални съвещания за методическа подкрепа на експертите от РУО	брой	12	нп
Брой осъществени партньорства между училища и фирми	брой	100	119
Детски градини прилагачи модел за осигуряване на подкрепа в периода на преход от семейната среда към детската градина на деца от 2 до 4 години и на други педагогически практики за повишаване на качеството на предучилищното образование	брой	150	152

Детски градини и училища с групи за задължително предучилищно образование които прилагат мерки за повишаване на качеството на предучилищното образование	брой	55	59
Деца включени в дейности свързани с прилагането на мерки за повишаване на качеството на предучилищното образование	брой	1500	627
Деца и ученици участвали в съвместните инициативи с Асоциация „Българска книга”	брой	300 000	300 000
Учители участвали в съвместните инициативи с център „Хуманна педагогика”	брой	150	150
Осигурени със задължителна документация институции в системата на предучилищното и училищното образование	брой институции	4100	4100
Осигурени с документи за признаване на завършено обучение образование и професионална квалификация придобити в чужбина – 2 тиража ежегодно	брой РУО	28	28
Гаранционна поддръжка на НЕИСПУО	брой етапи	1	1
Одобрени учебници/учебни комплекти създадени по новите учебни програми	брой	108	28
Разработени утвърдени и/или актуализирани учебни планове и учебни програми във връзка с въвеждане на дуално обучение модулно обучение нови професии за ПОО и новата образователна структура по ЗПУО и ЗПОО	брой	200	29 ДОС
Проведени проучвания и изследвания	брой	1	2
Проведени работни срещи и съвещания с началници и с експерти от РУО с директори на училища със социални партньори	брой	2	1
Подобряване развиване на уменията и повишаване на квалификацията на служителите в администрацията на РУО и МОН свързана с продължаващата квалификация на педагогическите кадри	Брой обучения/ обучени	1/28	МОН и 28 РУО
Мерки и политики за подсигуряване и развитие на педагогически кадри и наставници	брой	1	82
Извършени проверки в институции в системата на училищното образование и РУО	брой	80	13 +8 ДЗИ + 10 НВО
Удостоени от министъра педагогически специалисти с ежегодна награда за постигнати високи резултати в професионалната си дейност и принос в развитието на българското образование	брой	200	263
Съгласувани предложения за държавен и допълнителен план-прием	брой	28	28
Разработване на административни актове регламентиращи образователния процес	брой	4	5

Вписани частни училища и частни детски градини в публичния регистър на институциите според ЗПУО	брой	274	236
Извършени проверки в частни детски градини и училища	брой	35	5
Включени в Списъка на иновативните училища	брой	550	510
Определени училища с национално значение	брой	4	6
Издадени заповеди за открити преобразувани променени и закрити държавни и общински училища и ЦСОП в системата на предучилищното и училищното образование	брой	25	14
Училища финансирани чрез бюджета на МОН	брой	275	275
Ученици финансирани по стандарти за издръжка на дейностите по обучение и възпитание	брой	91 633	91 633
Разработени приети и изпълнявани национални програми за развитието на педагогическите специалисти	брой	2	2
Проведени годишни национални съвещания с експерти за квалификация на педагогическите специалисти от РУО	брой	1	Предстои – м. 09.2022 г.
Обучения за повишаване на квалификацията на педагогически специалисти (ПС)	Брой обучения/брой ПС повишили квалификацията си и участници в педагогически форуми	20 / до 5000	1059
Одобрени програми за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти одобрени промени в съдържанието на програми за одобрени промени на обучителите по програми за повишаване на квалификацията на педагогически специалисти	брой	200	Одобрени 235 нови програми; Одобрена промяна в списъка на обучителите в 53 бр. одобрени програми
Проведени проучвания и изследвания във връзка с квалификацията и развитието на педагогическите специалисти	брой	1	предстои
Разработване на програма за наставничество /менторство	брой	1	Участие на 60 експерти от 14 РУО и 180 учители
Разработване на програма за изграждане на мрежи за сътрудничество между училища с фокус към нуждите от продължаваща квалификация	брой	1	предстои
Разработване и пилотиране на пакет за мониторинг и оценка на резултатите от продължаваща квалификация	брой	1	предстои
Администриране на дейности по изпълнение на целите заложен в Националната стратегия за възпитателната работа	брой	1	1

Усъвършенстван функциониращ инструмент (Рамка за инспектиране) за експертна обективна оценка качеството на предоставяното предучилищно и училищно образование	брой	1	1
Усъвършенствани стандарти за качество на образованието по областите на инспектиране	брой стандарти	20	16
Институции от системата на предучилищното образование подкрепени за внедряване на модерни технологии в процеса на обучение (специализиран хардуер и др.)	брой	100	нп
Институции от системата на училищното образование подкрепени за внедряване на модерни технологии в процеса на обучение (специализиран хардуер и др.)	брой	200	нп
Разработване на административни актове регламентиращи образователния процес	брой	1	1
Училища с внедрено електронно образователно съдържание/ електронен дневник/софтуерни продукти за професионално обучение	%	50	нп
Кандидатствали училища на бюджетна издръжка с осигурена интернет свързаност	%	100	етап кандидатстване
Училища подпомогнати в дейностите по изграждане/доизграждане на Wi-Fi мрежи и изграждане на нови Wi-Fi зони за нуждите на училищното образование	брой	50	нп
Програма „Пътеки на знанието“ – НМО Габрово	брой	170	343
Тематични беседи- НМО-Габрово	брой	68	46
Исторически справки- НМО-Габрово	брой	49	79
Научно-информационни справки – НМО Габрово	брой	27	11
Обслужени посетители - НМО-Габрово	брой	10 400	10 319

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

Всички показатели са насочени към отчитане на степента на изпълнение на заложените в програмата цели.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Източници на информация за данните са Националният статистически институт (НСИ) НЕИСПУО; електронните страници на МОН ЦИОО РУО и специализираните обслужващи звена; Информационната система за реализация на Механизма; училищата; детските градини; общинските администрации.

г) *Описание на факторите и причините оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Поради въведените противоепидемични мерки бяха прекратени присъствените обучения в училищата и детските градини през част от учебното време за отчетния период. Премина се към обучение от разстояние в електронна среда което наложи допълнителни изисквания за подходяща среда и средства за учене и преподаване от дома за допълнителна подкрепа и участие

на родителите за умения за саморегулиране и активно участие в учебния процес въпреки липсата на социален контакт на живо. През второто тримесечие на 2022 г. обучението се провеждаше изцяло в присъствена форма.

д) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)

1700.01.01 Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 30 юни 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	31 072 500	31 063 436	17 452 941
от тях за:			
Персонал	18 619 000	18 639 936	8 672 142
Издържка	6 301 500	6 271 500	2 855 114
Капиталови разходи	6 152 000	6 152 000	5 925 685
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	31 072 500	31 063 436	17 452 941
от тях за:			
Персонал	18 619 000	18 639 936	8 672 142
Издържка	6 301 500	6 271 500	2 855 114
Капиталови разходи	6 152 000	6 152 000	5 925 685
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	105 116 000	74 118 086	314 979
от тях за:			
<i>Средства за изпълнение на национални програми за развитие на образованието по чл. 286 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО)</i>	90 000 000	73 702 086	0
<i>Средства за възстановяване на част от извършените разходи за транспорт или за наем на педагогическите специалисти по чл. 219, ал. 5 от ЗПУО</i>	14 700 000	0	0
<i>Участие на Република България в международни сравнителни изследвания за качеството на образователния продукт</i>	400 000	400 000	306 029
<i>Награди за особени заслуги към българската държава и нация</i>	6 000	6 000	3 000
<i>Ежегодни награди за директори и учители с принос в развитието на образователното дело</i>	10 000	10 000	5 950
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	470 389 800	470 389 800	96 620 685
от тях за:			
<i>Национални програми за развитие на образованието по други бюджети</i>	162 600 000	162 600 000	0
<i>Средства от Европейски фондове и програми - Европейските структурни и инвестиционни фондове и</i>	307 789 800	307 789 800	96 620 685
Общо администрирани разходи (II.+III.):	575 505 800	544 507 886	96 935 664
Общо разходи по бюджета (I.1+II)	136 188 500	105 181 522	17 767 920
Общо разходи (I.+II.+III.)	606 578 300	575 571 322	114 388 605
Численост на щатния персонал	683	683	574

е) Отговорност за изпълнението на програмата

В изпълнението на дейностите по програмата са ангажирани експерти от дирекции „Политики за стратегическо развитие квалификация и кариерно развитие“ „Информационни и комуникационни технологии“ „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ „Професионално образование и обучение“ „Учебници и училищна документация“ „Организация и контрол“ „Образование на българите зад граница и училищна мрежа“ „Управление и изпълнение на проекти“ „Финанси“ регионалните управления на образованието Националният инспекторат по образованието Центъра за информационно осигуряване на образованието Център за оценяване в предучилищното и училищното образование Център за учебно-тренировъчните фирми Национално издателство за образование и наука „Аз Буки“ Национален център за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и Национален музей на образованието – Габрово.

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.01.02 „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Изпълнението на програмата пряко допринася за осъществяване на цел „Максимално обхващане и ефективно включване на децата и учениците в образователната система“. Постигането на целта през отчетния период беше насочено към повишаване обхвата на децата и учениците в детските градини и училища и задържането им в училище и предотвратяване на отпадането на децата и учениците от детските градини и от училище.

- В изпълнение на целта заложена в програмата по отношение на по-пълно обхващане на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование и предотвратяване на отпадането им от образователната система се поддържа Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ); осигурена е превенция на отпадащите от училище ученици и е поставен акцент върху обхващането и включването в системата на предучилищното и училищното образование на 5 и 6 годишните;

- Осигурени са условия за равен достъп до предучилищно и училищно образование чрез определяне на средищни и защитени детски градини и училища както и чрез осигуряване на безплатен транспорт за децата в задължителна предучилищна възраст и за учениците от I до XII клас включително.

- По отношение на приобщаващото образование са създадени условия за:
 - осигуряване въвеждане и развитие на приобщаващо образование насочено към отчитане на образователните потребности на всички деца и ученици и с акцент върху децата и учениците със специални образователни потребности;
 - осъществяване на приобщаващо образование и образователна интеграция на деца и ученици от етническите общности при съхраняване и развиване на културната им идентичност както и на образователно приобщаване на мигранти и търсеци или получили закрила включително чрез усвояване на български език като чужд;

- реализиране на новите функции на специалните училища и центровете за специална образователна подкрепа за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици;

- осигуряване на подкрепа включително и в обучението от разстояние в електронна среда с оглед равен достъп до качествено образование и личностно развитие на учениците със специални образователни потребности които се обучават в училища и в центрове за специална образователна подкрепа (ЦСОП) но не постигат държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка.

б) Продукти/услуги предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.01.02 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1- Формиране и реализиране на политики за достъп до качествено образование

Продължава работата по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (ПМС № 100/08.06.2018 г. изменено с ПМС № 259/14.10.2019 г.). Екипите по обхвата училищата РУО и МОН са реализирали дейности по Механизма с цел повишаване обхвата на децата и учениците в детските градини и училища и задържането им в училище с акцент върху обхващането и включването в системата на предучилищното и училищното образование на 5 и 6 годишните. Предвид изменението и допълнението на ЗПУО от м. 09.2020 г. се работи и за увеличаване обхвата на 4 годишните деца. Разработен е доклад по изпълнението на Механизма и са отчетени резултатите от работата на екипите.

Разработена е НП „Заедно за всяко дете“ за 2022 г. одобрена с РМС № 302/13.05.2022 г. НП цели подпомагане дейността на екипите за обхват при прилагане на мерки за обхващането и включването на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст. Започна изпълнението ѝ за 2022 г. като са разпределени средствата за финансиране по модул 1 „Подпомагане на екипите за обхват“ за образователните институции и за РУО и предстои финансиране.

Във връзка с организиране и координиране на дейностите свързани с движението на учениците Центърът за информационно осигуряване на образованието (ЦИОО) изготвя справки за брой ученици по класове и форми на обучение по различни критерии.

РУО организират координират и контролират изпълнението на дейностите по Механизма осъществяват координация и ръководство на екипите за обхват на областно ниво съвместно с областния управител и осигуряват равен старт за включване на децата в първи клас.

За реализиране на политиките за достъп до качествено образование е извършено и следното:

Прието е Решение № 832 на Министерския съвет от 01 декември 2021 г. за приемане на Списък със защитените детски градини и защитените училища в Република България за учебната 2021/2022 година (публ. 07.12.2021 г.). Определени са защитените институции в Република България за 2021/2022 учебна година. Включени са 78 защитени детски градини и 26 части от

детски градини от 104 населени места от 77 общини от 26 области и 162 защитени училища от 162 населени места от 108 общини от 26 области или общо **266 защитени институции**.

С РМС № 833 от 01 декември 2021 г. е приет Списък на средишните детски градини и училища за учебната 2021/2022 година. Определени са средишните институции за 2021/2022 учебна година и са включени **общо 971 средишни институции** – 192 детски градини 44 части от детски градини и 735 училища от 648 населени места от 240 общини от 28 области. По данни на РУО към началото на учебната 2021/2022 година в тях се обучават общо 17 822 деца и 176 083 ученици като пътуващите деца в задължителна предучилищна възраст в детските градини са 2 676 а учениците до 16-годишна възраст са 37 309.

Предложенията в Списъците на защитените и на средишните детски градини и училища са изготвени от междуведомствена комисия определена от министъра на образованието и науката с представители на Министерството на образованието и науката Министерството на финансите Министерството на регионалното развитие и благоустройството Министерството на здравеопазването и Националното сдружение на общините в Република България.

Осигурен е безплатен транспорт за 91 410 децата в задължителна предучилищна възраст и за учениците от I до XII клас включително посредством 5151 маршрута. Извършено е събиране обобщаване систематизиране и анализ на информацията за пътуващите деца в задължителна предучилищна възраст и за учениците до държавните и общински училища и детски градини свързана с разпределяне на средства по чл. 283 ал. 1 от ЗПУО.

Осигурени са за безвъзмездно ползване: познавателни книжки по всички образователни направления – за децата в задължителна предучилищна възраст вкл. в Европейските училища; учебници учебни комплекти учебни помагала (одобрени в единна система с учебниците) и достъп до електронно четими учебници на учениците от I до VII клас в държавните общинските частните училища и на учениците от I до VII клас обучавани в Европейските училища.

Осъществена е подготовка за осигуряване на подкрепяща среда за провеждане на националното външно оценяване и на държавните зрелостни изпити на ученици и зрелостници със специални образователни потребности за сесия май-юни на учебната 2021/2022 година – за подпомагане на 56 ученици с нарушено зрение за полагане на НВО – IV клас VII клас и X клас и на 29 зрелостници за държавните зрелостни изпити (ДЗИ) с материали на брайлов шрифт с уголемен шрифт или чрез говореща програма. Подпомотнати са 164 ученици с обучителни трудности за полагане на НВО – IV клас VII клас и X клас и 24 зрелостници за полагане на ДЗИ.

Продукт/услуга № 2 – Приобщаващо образование на деца и ученици със специални образователни потребности

Реализирани са дейности по осигуряването на условия и ресурси за изграждане на подкрепяща среда в детските градини и училищата за осъществяване на приобщаващо образование както и за осигуряването на обща и на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности.

-Осигурена е подкрепяща среда в самите детски градини и училища или от регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващо образование на общо 24 986 деца и ученици в системата на предучилищното и училищното образование и обучение от които 18 920 в училища и 6066 в детски градини. Децата и учениците със специални образователни потребности които се обучават в системата на предучилищното и училищното образование (без специалните

училища и центрoвете за специална образователна подкрепа) се подпомагат от 5288 педагогически специалисти назначени в детските градини и училищата като от тях: ресурсни учители – 1432 психолози – 1394 логопеди – 922 рехабилитатори на слуха и говора – 78 учители за деца с нарушено зрение – 135 учители на деца с увреден слух – 12; педагогически съветници – 801 учители на деца с умствена изостаналост – 21 възпитатели – 412 педагози други – 79 кинезотерапевти – 2.

На 8799 от децата и учениците със специални образователни потребности които се обучават в училищата и детските градини (без специалните училища и центрoвете за специална образователна подкрепа) е предоставена допълнителна подкрепа от 966 педагогически специалисти от регионалните центрoве за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (ресурсни учители – 675 психолози – 126 логопеди – 137 рехабилитатори на слуха и говора – 17 учители на деца с нарушено зрение – 11).

Осъществена е цялостна организация и координация на дейностите за осигуряване на подкрепяща среда за участието на ученици със специални образователни потребности (с нарушено зрение и с обучителни трудности) в НВО и в ДЗИ през учебната 2021/2022 година: в НВО (IV VII X клас) – 56 ученици с нарушено зрение и 164 – с обучителни трудности; в ДЗИ – 29 зрелостници с нарушено зрение и 24 – с обучителни трудности.

Осъществени са следните дейности по изпълнението на Закона на българския жестов език:

- Утвърдени са със заповед на министъра на образованието и науката членовете на Съвета за българския жестов език включващ представители на МОН МТСП на БАН на академичната общност общността на глухите лица и сляпо-глухите лица и преводач на български жестов език;
- Участие в Междуведомствена работна група за изготвяне на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за българския жестов език;
- Участие на експерти от МОН в краткосрочна специализация свързана с разработването на магистърска програма „Български жестов език и билингвизъм“ към катедрата по Специална педагогика на Факултет по науки за образованието и изкуствата СУ „Св. Климент Охридски“ в гр. Берлин в периода 27.06.2022 г. до 10.07.2022 г.
- Осъществени са дейности свързани с българския жестов език в областта на образованието – разработване на Дигитален онлайн речник и сайт на български жестов език в подкрепа на обучението на деца с увреден слух (4 – 11 г.).
- Осъществени са дейности свързани с подготовка за провеждана на международна конференция за Българския жестов език.
- Осъществени са дейности свързани с подготовката за провеждането на XIII международна конференция за региона на Източна и Централна Европа за допълваща и алтернативна комуникация.

Координирани са дейности свързани с членството на България в Европейската агенция за специални образователни потребности и приобщаващото образование.

Организиран и осъществени са дейности свързани с промяна на нагласите в подкрепа на приобщаващото образование.

Продукт/услуга № 3- Приобщаващо образование на деца и ученици от етническите малцинства

- Осъществено администриране на дейности свързани с осигуряването на равен достъп до качествено образование на децата и учениците от уязвими групи включително роми.

- Осъществено междуинституционално сътрудничество с цел приобщаване на децата и учениците от уязвими групи включително роми в системата на предучилищното и училищното образование.

- Изготвен и приет е Национален план по Приоритет „Образование“ за периода 2022-2023 по Национална стратегия за равенство приобщаване и участие на ромите (2022-2030).

- Изготвени проекти на НП „Подпомагане на общините за образователна десегрегация” и НП „Подкрепа на образователните медиатори и социалните работници“ очаква се одобряването им от МС.

- Изготвени мерки и дейности за образователно приобщаване на деца и ученици от уязвими групи включително роми по проект на Програма „Образование“ (2021-2027).

През април 2022 г. се проведе шеста национална научнопрактическа конференция за разпространение на добри практики в областта на образователната интеграция и на образователното приобщаване на деца и ученици от уязвими групи вкл. роми съвместно със Синдиката на българските учители в гр. Банско. В конкурса със свои разработки се включиха над 300 педагогически специалисти от цялата страна като за участие в конференцията бяха допуснати 50 учители които представиха добрата си практика. В конференцията взеха участие и представители на академичната общност от трябва в областта на образователната интеграция от водещи университети – СУ „Св. Климент Охридски“ ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ ЮЗУ „Неофит Рилски“ и Педагогическия колеж – Плевен.

Представител на МОН активно участва в заседанията на Управителния съвет на Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ)

Организирана е среща на педагогически специалисти представители на НПО сектора и представители на МОН по повод 8 април – Международен ден на ромите.

Продукт/услуга № 4 – Приобщаващо образование на деца и ученици търсеци или получили международна закрила и мигранти

В резултат на разселването на милиони украинци в това число и деца страните в Европа са изправени пред предизвикателствата да приемат голям брой деца от Украйна в детските градини и училищата да се погрижат за нуждите им свързани с разселването и осигуряването на подходяща помощ с предоставяне на обучение по език и др.

За всички деца и ученици търсеци или получили международна или временна закрила се осигурява безплатно образование и обучение в държавните и общинските детски градини и училища в Република България.

Приемането и обучението на търсещите и получилите закрила лица е залегнало в основните образователни документи:

- Закона за предучилищното и училищното образование;

- Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците - отнася се за случаите когато търсещите или получилите международна закрила имат документ за завършен клас етап или степен;

- Наредба № 3 от 06.04.2017 г. за условията и реда за приемане и обучение на лицата търсеци или получили международна закрила - отнася се за случаите когато търсещите или

получилите международна закрила нямат документ за завършен клас етап или степен на образование;

- Наредба № 10 за организацията на дейностите в училищното образование – промените в този нормативен акт са направени през 2022 г. и регламентират приема на ученици от Украйна притежаващи българско гражданство които не притежават документ за завършен клас етап или степен на образование.

Министерството на образованието и науката създаде ред за информиране подаване на заявления насочване и записване в образователната система на децата и учениците от Украйна:

- организира екипи от експерти владеещи руски и/или английски език във всяко регионално управление на образованието;

- на електронните страници на РУО определи електронни адреси за предоставяне на информация и подаване на заявления за приемане в образователната система по електронен път;

- откри горещи телефонни линии за информация към всяко РУО;

- изготви образец на заявление на български украински и английски език за приемане в детските градини и училищата;

- изготви информационна брошура на български украински и английски език за условията и реда за приемане и обучение на децата и учениците от Украйна.

Информацията е предоставена на директорите на всички детски градини и училища на външни за образователната система институции и граждански организации работещи с лица от Украйна.

За улеснение на педагогическите специалисти е събрана и преведена нормативната уредба в сферата на образованието на Украйна.

Разработена е функционалност в Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО) подпомагаща подаването на заявления насочването и записването на децата и учениците от Украйна като за улеснение на експертите от РУО за работа в системата беше организирано обучение.

Отново с експертите от РУО съвместно с Върховния комисариат на ООН за бежанците (ВКБООН) МОН организира семинар във връзка с процедурата за приемане и обучение на деца и ученици в предучилищна и училищна възраст от Украйна в български държавни и общински детски градини и училища.

След записване на децата и учениците от Украйна в детските градини или училищата при условията и по реда на Наредба № 6 от 11.08.2016 г. за усвояването на българския книжовен език се осигурява допълнително обучение по български език като чужд. Допълнителното обучение се провежда индивидуално или в група съобразно потребностите на всяко дете и е със следната продължителност:

- 60 педагогически ситуации – за децата в подготвителни групи;

- 90 учебни часа – за учениците обучаващи се в начален етап;

- 120 учебни часа – за учениците обучаващи се в прогимназиален етап;

- 180 часа – за учениците обучаващи се в първи гимназиален етап.

Обучението може да бъде проведено през учебно време изцяло или частично интензивно по време на ваканциите или в друго неучебно време при желание изявено от родителя (настойника попечителя представителя на непридружените малолетни и непълнолетни лица търсещи или получили закрила).

Финансирането на българския език като чужд е целево от бюджета на МОН.

Към 01.06.2022 г. са проведени 4514 педагогически ситуации и учебни часове по български език като чужд с деца и ученици от Украйна в детски градини и училища в страната.

Броят на планираните индивидуални и групови педагогически ситуации и учебни часове по български език като чужд за деца и ученици от Украйна в детски градини и училища в страната до края на учебната 2021/2022 година е 14 738.

Допълнителното обучение по български език като чужд се осъществява съгласно учебни програми одобрени от министъра на образованието и науката:

- Учебна програма по български език като чужд за търсеци или получили международна закрила и за мигранти в задължителна училищна възраст;

- Учебна програма по български език като чужд за възрастни търсеци или получили международна закрила.

Учебни помагала по български език като чужд и учебни тетрадки към тях за ниво А1 А2 и Б1 са предоставени от ВКБООН а на електронната страница на МОН е публикуван линк към учебните помагала и тетрадките.

През 2022 г. по Национална програма „Учебници учебни комплекти и учебни помагала“ модул „Изготвяне на учебно помагало по български език като чужд за начален етап на ученици търсеци или получили международна закрила и мигранти“ е предвидено разработване на учебно помагало по български език като чужд за начален етап ниво А1 и А2. Избрано е училището което следва до 30.09.2022 г. да представи проект на учебно помагало по български език като чужд за начален етап ниво А1 и А2.

На децата и учениците от Украйна записани в образователната система при необходимост се осигурява психологическа подкрепа както от психолози в детските градини и училищата така и от Националната мобилна група за психологическа подкрепа към МОН.

При необходимост се осигурява и допълнителна подкрепа за личностно развитие включително ресурсно подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности. За извършване на оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците и за предоставяне на ресурсно подпомагане съдействие се оказва и от регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.

На децата и учениците от Украйна приети в българските детски градини и училища издателствата безвъзмездно предоставиха одобрени познавателни книжки учебници учебни комплекти и достъп до електронно четимите учебници.

През м. април 2022 г. представители на МОН взеха участие в кръгла маса проведена в гр. Пловдив на тема „Социални услуги и подкрепа за деца търсеци или получили международна закрила в България“ на която бяха представени политиките мерките и дейностите свързани с децата и учениците от Украйна търсеци или получили закрила. Кръглата маса беше организирана от Международната организация по миграция и в нея се включиха представители на всички отговорни за интегрирането на лицата от Украйна институции.

Министерството на образованието и науката организира дарителската кампания в помощ на 63 български неделни училища. В тях учат 10 000 деца от Киевска Одеска Лвовска Николаевска и Запорожка област. Ученици от 776 училища се включиха в дарителската кампания и събраха помощи за своите връстници в Украйна. Най-активни бяха в Стара Загора където в кампанията се включиха 80 училища. В Пазарджик участваха 77 в София-град – 72 в Бургас – 70.

Центърът на бесарабските българи в България съвместно с Националния студентски дом основа в началото на м. март 2022 г. комуникационен център „Добре дошли в България!“ – място за игри социализиране комуникация и нови приятелства за хора които търсят закрила както и за всички съпричастни. Целта на пространството е да създава стабилна среда и място за неформални срещи между деца и възрастни. Организаторите са замислили и програма в която се включват психолози педагози и професионалисти водещи различни творчески работилници като за всеки ден от седмицата вкл. събота и неделя се предоставят различни занимания и активности.

Инициативата се организира в рамките на кампанията на Националния студентски дом „Година на украинския народ и култура“ която цели промотиране и заздравяване на връзките между двата народа. Няма ограничение за броя на участниците.

Педагогически специалисти от Центъра за подкрепа за личностно развитие – гр. Варна организираха занимания по интереси в к.к. „Златни пясъци“ с над 100 деца настанени в хотелите.

През втория срок на учебната 2021/2022 година в детските градини са приети 84 деца а в училищата – 439 ученици от Украйна от I до XI клас.

Малкият брой постъпили в образователната система деца и ученици от Украйна търсеци или получили закрила се дължи на възстановеното обучение от разстояние в електронна среда в училищата в Украйна както и на изискването на Министерството на здравеопазването на Р България за уеднаквяване на имунизационните календари между двете страни.

В началото на м. юни 2022 г. експерти от МОН взеха участие в конференция в гр. София за приобщаващото образование с фокус върху достъпа до образование на децата и учениците от Украйна организирана от Сдружение за споделено учене ЕЛА.

Експерти на МОН активно участват в различни работни групи свързани с приемането и интегрирането на лицата от Украйна:

- Работна група „Социалните въпроси“ към МС;
- Работна група „Образование“ към МС;
- Работна група „Здравеопазване“ към МС;
- Областен оперативен щаб за Украйна;
- Работна група по интеграция към ВКБООН;
- Координационен механизъм за взаимодействие между институциите и организациите при случаи на непридружени деца.

Междуведомствена експертна работна група към Министерския съвет с активното участие на представители на МОН разработи проект на социална програма за гледане на деца от 2 до 6 години. Чрез процедурата ще се подкрепя създаването на дневни центрове за детска грижа а нейната реализация се предвижда чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Предвижда се и включване на лица от Украйна в реализиране на дейностите.

В периода 27-29 юни 2022 г. представители на МОН се включиха в поредица от срещи в гр. Варна организирани от Асоциацията на българските черноморски общини Българския съвет за бежанци и мигранти и ВКБООН. В срещите взеха участие представители на местните и областните власти от Черноморския регион както и представители на гражданския сектор. Темите обсъждани по време на срещите са свързани с приемането и обучението на децата и учениците от Украйна в българската образователна система предизвикателствата пред общинските и областните власти по отношение на приемането настаняването и интеграцията на бежанците подкрепата на бежанците от гражданския сектор и др.

МОН съвместно с Международната организация по миграция и ВКБООН организира 2 обучителни семинара на тема „Достъп до образование на децата и учениците търсеци или получили международна или временна закрила“ на 5 юли в гр. Бургас и на 6 юли в гр. Варна. В семинарите се включиха експерти от съответните регионални управления на образованието и педагогически специалисти от училища от областите Бургас и Варна в които се обучават ученици от Украйна търсеци или получили закрила. Специален фокус беше поставен върху достъпа до образование на децата бежанци в България насочване към определен клас на училищното образование и осигуряване на допълнително обучение по български език като чужд.

Продукт/услуга № 5 - Реформиране и модернизиране на специалните училища и на центровете за специална образователна подкрепа

Организиран и координиран са дейности насочени към подкрепа на специалните училища за деца със сензорни увреждания и на центровете за специална образователна подкрепа за реализиране на новите им функции за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности.

Оказана е методическа подкрепа за стартиране на дейността на Център за професионална подготовка на учениците с множество увреждания в Специалното училище за ученици с нарушено зрение (СУУНЗ) „Луи Брайл“ – гр. София. Взето е участие в организиран бazar на учениците от професионалните паралелки по градинарство и оказана методическа подкрепа в Специалното училище за ученици с нарушено зрение „Проф. д-р Иван Шишманов“ – гр. Варна.

Изготвено е писмо-указание във връзка с функционирането на ВУИ и СПИ и адаптация в обществото на учениците на които престоя за настаняване в институцията е изтекъл.

За постигане на целите и резултатите по бюджетна програма 1700.01.02 „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“ допринася и изпълнението на дейности по Програма „Местно развитие намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“ финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 – 2021 г. Отговорност за изпълнението на Програмата има дирекция „Външни европейски програми“ (ВЕП) в МОН която изпълнява функции на Програмен оператор. Съгласно заповед на министъра на образованието и науката № РД09-5904/28.12.2017 г. директорът на дирекция ВЕП е определен за Ръководител на Програмния оператор (ПО).

В периода януари – юни 2022 г. екипът на Програмния оператор приключи с оценката на две процедури за подбор на проектни предложения. Сключени са 22 договора за изпълнение. Програмното споразумение беше актуализирано и са пренасочени средства към процедурата „Изграждане на младежки центрове“ с цел частично да се обезпечи разликата в строителните материали и дейности която е предпоставка за неизпълнение на проектните дейности в срок. Реализирани са инициативи по обмяна на опит информационни събития и координационни срещи с представители на страните-донори НКЗ и партньорите по Програмата – Съвета на Европа и Норвежката асоциация на местните и регионални власти. Текущо се извършва верификация на разходите по проекти и плащания.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 30.06.2022 г.
Изготвен анализ/отчет в областта на предучилищното/училищното образование/ професионално образование и обучение	Брой	1	нп
Поддържане развитие и управление на Информационна система за реализация на механизма	Брой	1	1
Изготвяне на регулярни анализи на ефективността от прилагането на механизма	Брой	1	нп

Изготвяне отчет за изпълнението на механизма	Брой	2	1
Деца и ученици със СОП с осигурено ресурсно подпомагане от специалисти на РЦПППО	Брой	7000	8 799
Деца и ученици със СОП с осигурена допълнителна подкрепа от екипите за подкрепа за личностно развитие назначени в детските градини и училищата	Брой	20 500	24 986
Увеличение на децата и учениците със СОП включени за обучение в общообразователна среда	%	10%	10%
Увеличение на ресурсните учители и на други педагогически специалисти подпомагащи приобщаващото образование.	%	8%	8 %
Родители участвали в обучения по български жестов език	%	100	0
Педагогически специалисти участвали в обучения по български жестов език	Брой	100	0
Провеждане на научни изследвания върху лексиката и граматиката на българския жестов език и неговото приложение в образованието	Брой	6	1
Провеждане на обучения семинари и други форуми за директори и педагогически специалисти за въвеждане и прилагане на Международната класификация на функционирането на човека уврежданията и здравето (ICF)	Брой	1	0
Провеждане на международна конференция на тема „Допълваща и алтернативна комуникация“.	Брой	1	0
Деца и ученици търсещи или получили международна закрила и мигранти в задължителна предучилищна и училищна възраст преминали обучение по български език като чужд	Брой	40	250
Педагогически специалисти и експерти от РУО участвали в семинари и др. форуми за подготовката им за работа с деца и ученици търсещи или получили международна закрила и мигранти;	Брой	60	- За работа с НЕИСПУО - 56 - За прием и насочване - 28 - За преподаване на български език като чужд – 80 Общо :164
Провеждане на национална научнопрактическа конференция за разпространение на добри практики в областта на образователната интеграция и приобщаващото образование на деца и ученици чийто майчин език е различен от българския включително роми	Брой	1	1
Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на	Брой	2	0

взаимните ползи от образователната интеграция и приобщаващото образование на деца и ученици чийто майчин език е различен от българския в това число роми.			
Деца в задължително предучилищно образование осигурени с познавателни книжки за безвъзмездно ползване	Брой	191 136	154 455
Ученици от I до IV клас осигурени с учебни комплекти за безвъзмездно ползване	Брой	227 784	221 959
Ученици от V – VII клас осигурени с учебници за безвъзмездно ползване	Брой	188 835	181 055
Ученици от VII – XII клас осигурени с учебници за безвъзмездно ползване	Брой	126 000	нп
Учениците с нарушено зрение осигурени с учебници или учебни комплекти отпечатани на брайлов шрифт	Брой	800	50
Ученици със сензорни увреждания – с увреден слух осигурени с учебници по специалните учебни предмети	Брой	600	113
Деца и ученици осигурени с учебници и учебни комплекти по български език и литература обучавани в Европейските училища	Брой	300	нп
Учители включени в дейности за осигуряване на плавен преход между детската градина и първи клас и между началния и прогимназиалния етап на основно образование	Брой	1500	нп
Осигуряване на достъп до предучилищно образование чрез обмен и популяризиране на добри практики за подкрепа на почасовата и самостоятелна организация	Брой	30	нп
Организиран безплатен транспорт за децата и учениците по чл. 283 ал. 2 от ЗПУО	Брой	91 400	91 410

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

Показателите за изпълнение измерват броя на децата и на учениците които са включени в образователната система и отчитат:

- по-пълно обхващане и задържане на децата и учениците подлежащи на задължително образование и предотвратяване на отпадането им от образователната система;
- дейности по организация и координация квалификация и методическа подкрепа в системата на предучилищното и училищното образование;
- осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за деца и ученици със СОП;
- социализиране и интегриране в образователния процес на деца чийто майчин език е различен от българския;

- осигуряване на условия за въвеждане и развитие на приобщаващо образование в т.ч. и за деца и ученици от етническите малцинства от семейства на мигранти и на бежанци при съхраняване и развиване на културната им идентичност.
- осигуряване на средства за закупуване на познавателни книжки учебници учебни комплекти учебни помагала (одобрени в единна система с учебниците) и достъп до електронно четими учебници предоставяни за безвъзмездно ползване.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Информацията е от НСИ от НЕИСПУО (обобщена от Центъра за информационно осигуряване на образованието) от Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ) от регионалните управления на образованието и от общините както и от изпълнението на национални програми за развитие на образованието и на проекти по ОП НОИР.

г) *Описание на факторите и причините оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

През отчетния период изпълнението на някои от дейностите беше затруднено поради разпространението на пандемията от COVID 19 и въведените противоепидемични мерки.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и административни разходи (Приложение № 7)*

1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 30 юни 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	152 804 900	127 691 652	40 517 753
от тях за:			
Персонал	138 884 000	108 903 419	35 322 181
Издръжка	13 920 900	18 688 233	5 062 281
Капиталови разходи	0	100 000	133 291
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	80 742 000	55 628 752	20 598 738
от тях за:			
Персонал	76 082 300	46 101 719	18 498 819
Издръжка	4 659 700	9 527 033	2 061 705
Капиталови разходи	0	0	38 214
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	72 062 900	72 062 900	19 919 015
от тях за:			
Персонал	62 801 700	62 801 700	16 823 362
Издръжка	9 261 200	9 161 200	3 000 576
Капиталови разходи	0	100 000	95 077
<i>от тях за:</i>			
<i>Допълнителна подкреа за личностно развитие, чрез дейности за ресурсно подпомагане на деца и ученици</i>	<i>72 062 900</i>	<i>72 062 900</i>	<i>19 919 015</i>
II. Административни разходни параграфи по бюджета	50 720 100	25 429 191	6 156 647
<i>от тях за:</i>			

Средства за учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване от децата и учениците по ПМС № 79/2016 г.	35 100 000	6 874 228	0
Средства за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства по чл. 8 на ПМС № 4 /2005 г.	1 100 000	1 092 540	0
Стипендии на ученици след завършено основно образование по ПМС № 328/2017 г.	14 520 100	17 462 423	6 156 647
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	83 874 500	42 241 913	12 992 929
от тях за:			
Подпомагане на равния достъп и за подкрепа за личностно развитие, в т.ч. транспорт на деца и ученици и др. мерки, насочени към обхвата и достъпа до образование на децата и учениците	62 500 000	20 437 865	0
Стипендии на ученици след завършено основно образование по ПМС № 328/2017 г. по други бюджети	21 374 500	21 804 048	12 537 251
Други средства от ЕС и средства по международни програми и други договори	0	0	455 678
Общо администрирани разходи (II.+III.):	134 594 600	67 671 104	19 149 576
Общо разходи по бюджета (I.+II)	131 462 100	81 057 943	26 755 385
Общо разходи (I.+II.+III.)	287 399 500	195 362 756	59 667 329
Численост на щатния персонал	1 340	1 340	1 311

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Дирекции в МОН – „Приобщаващо образование” „Организация и контрол” „Учебници и училищна документация” „Образование на българите зад граница и училищна мрежа” „Финанси” дирекция „Външни европейски програми“ като Програмен оператор по Програма „Местно развитие намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“ на ФМ на ЕИП отдел „Политики за стратегическо развитие“ на дирекция ПСРККР Регионалните управления на образованието (РУО) Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства Държавния логопедичен център – София и регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование общински администрации директори на институции в системата на предучилищното и училищното образование.

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.01.03 „Училищно образование”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

За изпълнението на програмата през 2022 година са осъществени дейности по осигуряване на условия за провеждане на ефективен образователен процес и качествена училищна подготовка както и дейности по стопанисването и управлението на материалната база на училищата. Целта е да се създаде съвременна образователна среда чрез модернизирани образователните институции и превръщането им в благоприятна среда за учене и иновации.

б) Продукти/услуги предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.01.03 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 - Училищна подготовка

За изпълнение на програмата през отчетния период са създадени условия за:

- организиране и провеждане на училищната подготовка и ефективен образователен процес в училищата финансирани чрез бюджета на МОН;
- модернизиране на образователните институции за по-привлекателна и качествена среда за учене и иновации;
- стопанисване и управление на материалната база на училищата;
- разработване на стратегии за развитие на училищата и прилагане на собствени училищни политики разработени съвместно с родителите учениците местната общност и други заинтересовани страни.

Продукт/услуга № 2 - Финансово осигуряване на дейностите по обучение и възпитание

• организиране и координиране на дейностите по разработване на формули и правила за разпределение на средствата по стандарти между училищата финансирани от МОН – разработени и утвърдени са формули за всяка дейност от ЕБК за 2022 г. за разпределение на средствата получени въз основа броя на децата и учениците; броя на групите и паралелките; вида и броя на образователните институции; стандарт за дете и ученик; стандарт за група и паралелка; стандарт за образователна институция и регионален коефициент между училищата и специализираните обслужващи звена второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката и да направи предложение за утвърждаването им. Утвърдени са и Правила за промени в разпределението на средствата между училищата и специализираните обслужващите звена при изменение на основните компоненти на формулата за 2022 г. Информацията за формулите и Правилата е публикувана на електронната страница на МОН;

• координиране и контрол на дейностите по управление и изпълнение на делегираните бюджети от директорите на училищата – МОН подпомага директорите и счетоводителите на училищата и ЦСОП ВРБ към министъра на образованието и науката по въпроси свързани със съставянето изпълнението и управлението на делегираните бюджети;

• на сайта на Министерството е публикувана информация по първостепенни разпоредители с бюджет по видове стандарти и целеви средства за броя на децата и учениците към 1 януари 2022 г. съгласно Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование и за броя на децата и учениците по които са разчетени средствата за образование получени от първостепенните разпоредители с бюджет съгласно Закона за държавния бюджет за 2022 г.

Продукт/услуга № 3 - Стопанисване и управление на материалната база на училищата

За изпълнението на Продукт/услуга № 3 са осъществени дейности свързани със стопанисването и управлението на материално-техническата база на училищата. Целта е да се създадат условия за подобряване на образователната среда в училищата по конкретно – на материално-техническата база за осигуряване на достъпна архитектурна среда и прилагане на енергоефективни мерки и допринасяне за активен спорт в училище.

През отчетния период е извършено следното:

- Поддържане регистъра на имотите.
- Организиране на дейности свързани с безвъзмездно предоставяне за ползване и/или отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество публична държавна собственост.
- Проверка и анализ на състоянието на материалната база.
- Поддържане база данни със заявки от училищата и звената в системата на МОН по инвестиционната програма за 2022 г.
- Предоставяне на средства за ремонт на ДМА по заповед на министъра на образованието и науката.
- Предоставяне на средства за ремонти на държавните училища от инвестиционната програма на МОН за 2022 г.
- Поддържане на регистъра на обществените поръчки на МОН и европейски проекти.
- Предоставяне на средства за обследване по енергийна ефективност и издаване на сертификати за енергийни характеристики.
- Изпълнение на дейности по Модул 5 „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“ и Модул 6 „Създаване на достъпна архитектурна среда“ от НП „Осигуряване на съвременна сигурна и достъпна образователна среда“ за 2022 г. одобрена с РМС № 302/13.05.2022 г.
- Организиране координиране и контролиране на дейностите по изпълнение на проекти/бюджети за спорт в училище.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 30.06.2022 г.
Училища финансирани чрез бюджета на МОН	Брой	270	272
Ученици финансирани по стандарти за издръжка на дейностите по обучение и възпитание	Брой	91 633	91 633
Сключени договори за безвъзмездно предоставяне за ползване на движимо и недвижимо имущество - публична държавна собственост	Брой	2	0
Сключени договори за отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество на публична държавна собственост	Брой	4	0
Училища с изпълнени основни ремонти и размер на инвестираните средства	Брой Лева	3 500 000	нп
Училища с изпълнени текущи ремонти и размер на инвестираните средства	Брой Лева	20 700 000	6 117 806
Реализирани бюджети за създаване на достъпна архитектурна среда и размер на инвестираните средства	Брой Лева	20 700 000	нп
Проекти за енергоефективно саниране на училищните сгради и размер на инвестиционните средства	Брой Лева	6 600 000	нп
Проекти за спорт в училище и размер на инвестираните средства	Брой Лева	2 200 000	1 5 688

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

- ◆ Брой училища с изпълнени основни ремонти;
- ◆ Брой училища с изпълнени текущи ремонти;
- ◆ Брой реализирани проекти за създаване на достъпна архитектурна среда;
- ◆ Брой реализирани проекти за енергоефективно саниране на училищните сгради;
- ◆ Брой реализирани проекти за спорт в училище.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Национална електронна информационна система за предучилищно и училищно образование (НЕИСПУО) Регистри поддържани от МОН и от Центъра за информационно осигуряване на образованието

г) *Описание на факторите и причините оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Неприложимо

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и административни разходи (Приложение № 7)*

1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 30 юни 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	4 060 841 800	4 214 247 221	1 881 689 222
от тях за:			
Персонал	3 461 051 100	3 444 313 012	1 508 190 616
Издръжка	464 303 800	625 534 580	317 117 758
Капиталови разходи	135 486 900	144 399 629	56 380 848
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	449 600 700	478 945 349	179 559 493
от тях за:			
Персонал	386 849 500	366 562 976	155 527 014
Издръжка	59 996 200	109 396 025	21 468 757
Капиталови разходи	2 755 000	2 986 348	2 563 722
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	3 611 241 100	3 735 301 872	1 702 129 729
от тях за:			
Персонал	3 074 201 600	3 077 750 036	1 352 663 602
Издръжка	404 307 600	516 138 555	295 649 001
Капиталови разходи	132 731 900	141 413 281	53 817 126
<i>от тях за:</i>			
<i>Издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците в общинските и държавните детски градини и училища, финансирани по други бюджети</i>	<i>3 478 509 200</i>	<i>3 593 888 591</i>	<i>1 648 312 603</i>
<i>Капиталови разходи предучилищно и училищно образование по други бюджети</i>	<i>132 731 900</i>	<i>141 413 281</i>	<i>53 817 126</i>

II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	26 408 000	4 408 000	1 685 806
<i>от тях за:</i>			
<i>Средства за преходни остатъци по делегирани бюджети за държавните училища</i>	22 000 000	0	0
<i>Финансиране на духовните училища</i>	4 408 000	4 408 000	1 685 806
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	265 308 300	224 523 607	11 774 983
<i>от тях за:</i>			
<i>За издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците в частните детски градини и училища</i>	15 671 800	15 905 118	10 590 490
<i>За разширяване на достъпа и обхващане в задължително предучилищно образование на 4-годишни деца и компенсиране превишението на приходите над разходите за държавните училища, прилагащи делегиран бюджет</i>	67 000 000	43 400 000	0
<i>За изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища, за ремонт и оборудване на училищни сгради и за изграждане и ремонт на спортни площадки и закупуване на училищни автобуси</i>	95 000 000	75 158 089	0
<i>Мерки за превенция и борба с COVID-19 и преодоляване последствията от пандемията</i>	83 260 000	83 260 000	0
<i>Младежки програми</i>	4 376 500	6 800 400	1 154 257
<i>Средства от Европейски фондове и програми - Европейските структурни и инвестиционни фондове и</i>	0	0	30 236
Общо администрирани разходи (II.+III.):	291 716 300	228 931 607	13 460 789
Общо разходи по бюджета (I.+II)	476 008 700	483 353 349	181 245 299
Общо разходи (I.+II.+III.)	4 352 558 100	4 443 178 828	1 895 150 011
Численост на щатния персонал	11 621	11 621	11 123

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнението на програмата имат дирекциите „Финанси” и „Държавна собственост и обществени поръчки“ на МОН регионалните управления на образованието специализирани обслужващи звена неспециализирани и специализирани училища.

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.01.04 „Развитие на способностите на децата и учениците”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

- С дейностите по проекти и програми свързани с възможност за личностно развитие чрез занимания по интереси са създадени условия за стимулиране и развитие на способностите на деца с изяви дарби в областта на науките технологиите изкуствата и спорта както и за подпомагане на физическото социалното и личностното развитие на децата и учениците и чрез обучение от разстояние в електронна среда.

- Осигурени са възможности за включване на училищата с проектно участие в национални програми или проекти към ОП НОИР за развитие на способностите на учениците чрез занимания по интереси включително и чрез обучение от разстояние в електронна среда.

- Подкрепени са национални прояви за децата и учениците в областта на науките изкуствата технологиите изкуствата и спорта организирани от институции организации и други.

- Осигурени са възможности за учениците от държавни училища финансирани от МОН и от общински и частни училища класирани по мярка включена в Раздел II от Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби да придобият право на закрила по Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби и да получават стипендии.

- Създадени са условия за личностно развитие на децата и учениците чрез предоставяне на стипендии.

- Създадени са условия за кариерно ориентиране и консултиране на учениците.

- Създадени са условия за участието на ученици в изяви и състезания в областта на науките технологиите изкуствата и спорта включително и чрез работа от разстояние в електронна среда.

б) Продукти/услуги предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.01.04 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 - Дейности за занимания по интереси в областта на науките технологиите изкуствата и спорта. Ученически спорт отдих и туризъм

В подкрепа на политиката на МОН насочена към откриване и разгръщане на творческия потенциал на децата и учениците и стимулиране на техните заложи и таланти се изпълняват следните национални проглами за развитие на образованието за 2022 г. одобрени с РМС № 302/13.05.2022 г.:

- ✓ Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“
- ✓ Национална програма „Осигуряване на съвременна сигурна и достъпна образователна среда“ Модул 3 „Културните институции като образователна среда“ и Модул 4 „Библиотеките като образователна среда“
- ✓ Национална програма „Хубаво е в детската градина“
- ✓ Национална програма „Иновации в действие“
- ✓ Национална програма „Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците“
- ✓ Национална програма „Отново заедно“
- ✓ Национална програма „Заедно в изкуствата и спорта“.

НП „Осигуряване на съвременна сигурна и достъпна образователна среда“ Модул 3 „Културните институции като образователна среда“ осигурява в културните институции (музеи галерии театри и др.) провеждането на задължителни избираеми и факултативни учебни часове обвързани с конкретно учебно съдържание от учебните програми по учебни предмети от училищната подготовка за класовете от началния и прогимназиалния етап на основното образование и първия гимназиален етап на средното образование. РУО изпращат проектните предложения до 17.07.2022 г. Предстои класиране на училищата.

С цел успешна адаптация на децата от семейната среда към детската градина е разработена НП „Хубаво е в детската градина“. За 2022 г. са класирани проектните предложения на 116 детски градини. Дейностите ще се изпълняват през учебната 2022-2023 година.

По Националната програма „Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците“ е предоставена възможност на центровете за осигуряване на условия за развитие на интересите способностите и компетентностите на децата и учениците и за повишаване на качеството на образователния процес:

По модул 1 „Изграждане на съвременни кабинети за работа на децата и учениците в различни направления – науки технологии изкуства спорт както и за логопедична работа“ от програмата се предвижда финансиране на ЦПЛР по чл. 49 ал. 1 т. 1 и т. 3 и ал. 4 от ЗПУО – центрове за развитие на интересите способностите компетентностите и изявата в областта на науките технологиите изкуствата и спорта центрове за превантивна диагностична рехабилитационна корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици; астрономически обсерватории и планетариуми; НДД – специализирано обслужващо звено по чл. 50 ал. 1 т. 2 от ЗПУО за изграждане на съвременни кабинети за работа на децата и учениците в различни направления – науки технологии изкуства спорт както и за логопедична работа са кандидатствали 59 ЦПЛР и НДД. Общата стойност на модула е 960 000 лв.

По модул 2 „Осигуряване на съвременна специализирана среда в специализирани обслужващи звена – РЦПППО и ДЛЦ гр. София чрез модернизиране на материалната база за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със СОП“ са кандидатствали 16 от 28-те РЦПППО както и ДЛЦ гр. София – специализирани обслужващи звена по чл. 50 ал. 1 т. 3 и 5 от ЗПУО. Общата стойност на модула е 740 000 лв.

- По приетата нова Национална програма „Заедно в изкуствата и спорта“ се осигуряват условия за личностно развитие на учениците чрез екипно взаимодействие при участието и изявата им в колективни спортове и изкуства насочени към стимулиране на техните интереси способности и компетентности.

Творческите дейности които ще се реализират по програмата ще допринесат за стимулиране талантите на учениците за повишаване на тяхната мотивация за развиване на личното творчество на танцовото музикалното и театралното изкуство в училище.

Заниманията със спорт изграждат качества като воля упоритост постоянство отговорност самочувствие дисциплинираност екипност. Физическата активност оказва силно положително въздействие и върху психичното здраве на подрастващите и самоконтрол. Дейностите които ще се реализират в областта на спорта ще допринесат за физическото емоционалното и социалното развитие на учениците.

Програмата обхваща ученици от държавни общински и частни училища на територията на Република България от I до XII клас. Очаква се по програмата да се сформират не по-малко от 6000 групи и отбори и да се включат не по-малко от 70 000 ученици.

Общата стойност на програмата е 90 000 000 лв.

- Приетата Национална програма „Отново заедно“ е насочена към създаване на условия за социализация и общуване на ученици и педагогически специалисти извън училищната и семейната среда с цел преодоляване на негативните последици от неприсъственото обучение и пандемията от COVID-19.

- По НП „Отново заедно“ – през месец юни 2022 г. с Постановление № 153/05.07.2022 г. на МС са отпуснати 2 592 550 лева с които са обезпечени пътуванията през 2021 г. на 4432 ученици придружавани от 450 ръководители от 96 общински и държавни училища. През първия етап на програмата за 2022 г. – до 30 юни вкл. са одобрени 592 училища от цялата страна с 15 469 ученици разпределени в 1099 групи и 1664 ръководители.

- През учебната 2021-2022 година в занимания по интереси са се включили около 180 000 ученици които са заявили желание за работа в направленията от STEM – Дигитална

креативност“ „Математика“ „Технологии“ и „Природни науки“. Сред желаните направления са още „Изкуства и култура“ „Спорт“ и др.

Продукт/услуга № 2 - Стимулиране и подпомагане на деца и ученици с изяви дарби

Извършени са дейности свързани с опускането на стипендии за стимулиране на деца с изяви дарби от държавни училища финансирани от МОН от общински и частни училища класирани по мярка включена в Раздел II от Програмата на мерките за закрила на деца с изяви дарби.

Осъществена координация при провеждане на изявите от Националния календар за изяви по интереси (НКИИ) на МОН за учебната 2021/2022 година.

Представител на МОН взе участие в журирането на „Национален фестивал за ученически и студентски рок групи“ Добрич 2022 г. Фестивалът е включен в Националния календар за изяви по интереси (НКИИ) на МК за учебната 2021/2022 година.

Продукт/услуга № 3 - Ученически олимпиади и състезания

Дейностите се изпълняват по национална програма „Ученически олимпиади и състезания“ 2022 одобрена с РМС 0 302/13.05.2022 г.

- По модул 1 „Национални и международни ученически олимпиади и състезания“ е осигурена възможност на учениците да демонстрират своите способности чрез участие в национални и международни ученически олимпиади и състезания по различни общообразователни предмети и направления. До 30.06.2022 година са проведени 77 национални и 4 международни олимпиади и състезания в които са взели участие съответно 80 706 в областен кръг и 8882 в национален кръг;

- По Модул 2 „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“ към 30.06.2022 г. в Националния STEM център са осигурени обучения на 594 ученици за подготовка за участие в национални олимпиади и състезания и зелени училища. От 20 юли стартира кандидатстването на училищата с проекти за следващия период.

Продукт/услуга № 4 – Психологическа подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Развитие на училищни политики и на форми за ученическо самоуправление

С цел осигуряване на повече възможности за психологическа подкрепа в училище МОН откри безплатни горещи телефонни линии за нуждаещите се деца и работещи в системата на образованието. Откритите линии помагат за преодоляване на стреса предизвикан от онлайн обучението и пандемията като цяло. На позвъняванията отговарят училищни психолози а при необходимост и техни колеги от Националната мобилна група за психологическа подкрепа към МОН. Безплатните телефонни линии са активни от началото на 2022 г. включително във връзка със създалата се ситуация на криза свързана с военните действия в Украйна и усложнената геополитическа ситуация. За отчетния период са постъпили 39 обаждания осигурена е психологическа подкрепа на ученици.

През отчетния период е извършено и следното:

- Осъществени са дейности свързани с работата на кариерните консултанти в ЦПЛР и с кариерното ориентиране и консултиране на учениците. Администрира се Националният портал за кариерно ориентиране на учениците.

- Осъществени са дейности по предоставяне на стипендии за постигнати образователни резултати; подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на отпадането; подпомагане на ученици с трайни увреждания; ученици без родители; ученици които се обучават в дуална система на обучение в класовете от първи гимназиален етап и ученици които са приети за обучение в VIII клас по защитените от държавата специалности от професии или специалности от професии по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.

- Прилага се пакет от гъвкави мерки с фокус върху повишаване капацитета на учители директори психолози педагогически съветници и т.н. свързани с преодоляване на агресията в образователните институции повишаване на чувствителността към различните форми на насилие в т.ч. и домашното насилие.

- Администрирана и координирана е дейността на Националната мобилна група за психологическа подкрепа (НМГПП) създадена с цел превенция и кризисна интервенция в случаи на насилие за периода 01.01.2022 до 30.06.2022 г. като е предоставена психологическа подкрепа по 17 критични ситуации с отработени 386 часа от членовете на НМГПП. Изготвени са редица документи във връзка с дейността на мобилната група извършени са дейности за организация и провеждане на супервизия и обучение на членовете на НМГПП за 2022 г.

- Изготвени са писма доклади отчети насоки проведени множество телефонни разговори във връзка с консултиране на телефонните линии за подкрепа на децата-бежанци от Украйна.

- Провеждат се дейности по разработване на цялостна политика за работа с родителите във всяка детска градина и всяко училище като ключови участници при превенция и справяне с агресията и насилието в образователните институции и в рамките на проекта „Подкрепа за приобщаващо образование“. Изготвен е проект на Модул 3 „Участвай и променяй – родителят активен партньор в училищния живот“ към НП „Заедно за всяко дете“ за 2022 г. одобрена от МС с РМС № 302/13.05.2022 г.;

- Осъществява се партниране с други институции и неправителствени организации в дейностите по превенция на агресията в образователните институции. Много успешно в това отношение е партньорството с Министерството на вътрешните работи.

- Осъществени са дейности свързани с превенция на агресията насилието и рисковото поведение на децата и учениците с развиване на социални умения гражданско и здравно образование с работа с училищните общности.

- Осъществени са дейности свързани с апробирането на цялостна училищна програма за сигурна училищна среда с цел превенция на насилието и тормоза сред децата и учениците в училище „Стъпки заедно“ осъществяваща се по Дейност 6 на проект „Подкрепа за приобщаващо образование“ като са обучени 650 педагогически специалисти.

- Осъществени са дейности по въвеждане на единен Унифициран инструментариум за оценка на образователните потребности на децата и учениците в рамките на функционирането на експертна работна група.

- Участие в обучение за обучители за първична подкрепа на хора преживели травма на членове на НМГПП и координатора на групата по покана на „Съвет на жените бежанки в България“ съвместно с „Израелска травма коалиция“

Иницилирана е информационна кампания „Училище без агресия“ като са събрани и обобщени 196 споделени истории модели и добри практики от училищни психолози директори на училища и ученици от които са подбрани 12 истории. Предвижда се 3 от тях да бъдат филмирани за да се използват от МОН по подходящ начин в информационната кампания „Училище без агресия“ при спазване на принципа за защита на личните данни. Целта е чрез тези филмирани истории да се отправят нужните послания насочени към превенция на агресивните прояви сред подрастващите създаване на сигурна училищна среда и формиране на култура на общуване без насилие и без използване на езика на омразата.

- Осъществяване на мониторинг на изпълнението на програмата „Стъпки заедно“.

- Участие в подбор на кандидатури за международен и национален консултант за външна оценка на програма „Стъпки заедно“ реализирана съвместно с УНИЦЕФ.

- Посещение на СУ „Хр. Смирненски“ гр. Искър обл. Плевен по мониторинг на Програмата „Стъпки заедно“ съвместно с УНИЦЕФ - България.

- Осъществена е среща с проф. Робин Хаар с цел представяне на методиката по оценяване на програма „Стъпки заедно“ и провеждане на интервю с дирекцията по външната оценка.

- Проведени са заседания на работна група. Участие с предложения и мнение подпомагане на администриране на работната група.

- Осъществени са дейности по подготовка на Годишния доклад по проблемите свързани с употреба на наркотици в Република България през 2021 г.: събрана и обобщена е информация от училищата в страната във връзка с употребата на наркотици сред учениците в системата на училищното образование.

- Реализирана е подготовка на конкурс между ученическите съвети във връзка с ученическото самоуправление като е изготвен регламент за конкурса който е изпратен до ДАЗД и до в-к „Аз-Буки“.

- Осъществена е среща и изготвен доклад с предложения за сътрудничество с фондация „Лъчезар Цоцорков“ за въвеждане на развиването на социално-емоционални умения при децата и учениците от I-IV клас.

- Участия в конференции работни срещи и др. съвместно с НПО сектора за обсъждане на възможности за подобряване на психологическата подкрепа при децата и учениците.

- Осъществена е работна среща с представители на училищните психолози за очертаване на сътрудничество в посока на подкрепа на дейността им.

- Участие в работни групи за изготвяне на проекти на Стратегия за детето на Проект на Механизъм за сътрудничество и координиране на работата на институциите при случаи на деца въввлечени в родителски конфликти на Националната програма за превенция на насилието и злоупотребата с деца и План за действие.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.01.04 Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 30.06.2022 г.
Изяви по Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците	Брой	75	8 международни 74 национални Общо: 82 4 не са проведени поради пандемията от Ковид-19
Ученици взели участие в състезания и спортни активности в Националния спортен календар – (вкл. в Ученическите игри за ученици от V до XII клас и в Ученическите игри за деца и ученици със СОП).	Брой	65 000	21 338 от 23 изяви са проведени 11 поради пандемията от Ковид-19
Ученици взели участие във финалните изяви от НКИИ	Брой		33 700
Деца и ученици получили средства по ПМС № 46/19.03.2020 г. – държавни училища на МОН	Брой	70 000	81 354
Осъществени кризисни интервенции от специалисти на Националната мобилна група за психологическа подкрепа	Брой	10	17
Обучения методическа и друга подкрепа на педагогически специалисти и на експерти от РУО свързани с осигуряване на психологическа подкрепа за личностно развитие на децата и учениците	Брой	10	15
Провеждане на психологически и на други научни изследвания свързани с приобщаващото образование и с подкрепата за личностно развитие на децата и учениците	Брой	2	0
Провеждане на национална конференция на тема „Хуманизъм и вяра“	Брой	1	нп
Проведени национални олимпиади и състезания	Брой	75	77
Ученици взели участие в олимпиади и състезания	Броя	120 000	Областен кръг – 80 706 Национален кръг - 8882
Национални отбори за участие в международни олимпиади и състезания	Брой	20	4
Ученици включени в обучения за подготовка за участие в състезания и олимпиади	Брой	7500	594 STEM център

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

През отчетния период са организирани ученически олимпиади и състезания; осигурява се подпомагането на подготовката на изявените ученици във всички общообразователни предмети.

Реализират се изявите от НКИИ и НСК подкрепят се национални прояви за децата и учениците в областта на науката изкуствата технологиите спорта. Всички дейности се осъществяват при спазване на противоепидемичните мерки.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Информация за изпълнението на дейностите по НКИИ се получава от НДД за НСК – от протоколите от областните и националните състезания а за резултатите от ученическите олимпиади и националните състезания – от протоколите на националните комисии и от отчета на Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“.

г) *Описание на факторите и причините оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Планираните дейности по програмата са частично изпълнени поради пандемията от COVID-19 и наложените рестрикции от страна на МЗ и МОН до м. 04.2022 г.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.01.04 Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 30 юни 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	56 031 200	8 277 300	20 390 250
от тях за:			
Персонал	44 109 500	2 903 000	14 822 070
Издръжка	11 921 700	5 374 300	4 681 718
Капиталови разходи	0	0	886 462
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	8 277 300	8 277 300	3 146 684
от тях за:			
Персонал	2 903 000	2 903 000	1 316 356
Издръжка	5 374 300	5 374 300	1 830 328
Капиталови разходи	0	0	0
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	47 753 900	47 753 900	17 243 566
от тях за:			
Персонал	41 206 500	41 206 500	13 505 714
Издръжка	6 547 400	6 547 400	2 851 390
Капиталови разходи	0	0	886 462
<i>от тях за:</i>			
<i>Подкрепа за личностно развитие, чрез дейности за занимания по интереси за учениците от общинските и държавните училища, финансирани по други бюджети</i>	<i>47 753 900</i>	<i>47 753 900</i>	<i>17 243 566</i>
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	50 925
от тях за:			
<i>Стипендии за стимулиране на деца с изявени дарби</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>46 375</i>

<i>Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученически олимпиади</i>	0	0	4 550
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	2 000 000	2 000 000	0
<i>от тях за:</i>			
<i>Средства по Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби по други бюджети</i>	2 000 000	2 000 000	0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	2 000 000	2 000 000	50 925
Общо разходи по бюджета (I.+II)	8 277 300	8 277 300	3 197 609
Общо разходи (I.+II.+III.)	58 031 200	10 277 300	20 441 175
Численост на щатния персонал	96	96	95

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорности за изпълнение на програмата имат дирекции Приобщаващо образование“ „Съдържание на предучилищното и училищното образование” „Професионално образование и обучение“ на МОН Национален STEM център РУО на МОН.

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.01.05 „Образование на българите в чужбина”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Усилията на МОН в изпълнение на бюджетната програма през първото шестмесечие на 2022 г. бяха насочени към успешно реализиране на всички дейности за осигуряване на образователните дейности на българите зад граница и провеждане на ефективна образователна политика за съхраняване и разширяване на българското етнокултурно пространство извън пределите на Р. България включително инициативи в подкрепа на образователните дейности на българските общности в съседните балкански страни; осигуряване на завръщането на децата и учениците в родината без приравнителни изпити по български език и литература история и география на България както и създаване на условия за продължаване на обучението във висши училища в България.

Във връзка с разразилата се пандемия от COVID-19 всички български неделни училища в чужбина преминаха през определени периоди в дистанционна форма на обучение. От МОН бяха дадени методически и организационни указания за обучение в електронна среда. Актуализирана е нормативната уредба регламентирана е възможността за обучение в електронна среда от разстояние при извънредни ситуации. С отслабването на пандемията и на свързаните с нея ограничения неделните училища постепенно (по региони и държави) възстановиха присъственото обучение според разпоредбите в съответната държава.

б) Продукти/услуги предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.01.05 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 - Оценка на образователната политика насочена към българите в чужбина

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Актуализиран на списъка на българските неделни училища в чужбина;
 - Мониторинг и контрол на дейността на българските неделни училища – осъществена проверка на дейността на Българско неделно училище в Берлин ФРГ. (Поради продължаващите през периода ограничителни мерки свързани с пандемия от Covid-19 не са организирани други проверки на място);
 - Осъществен мониторинг на обучението в неделните училища чрез он-лайн наблюдение на уроци;
 - Проверка на отчети на неделни училища – бенефициенти по НП „Роден език и култура зад граница“ и по ПМС № 90/2018 г. за българските неделни училища в чужбина;
- НП „Роден език и култура зад граница“ за 2022 г. е одобрена с РМС № 302/13.05.2022 г.

За осигуряването на преподаватели в средните училища в които се обучават ученици с българска народност е извършен анализ на потвърждения заявки и отчети на командированите преподаватели на основани на чл. 8 от ПМС № 103/1993 г. за учебната 2021/2022 година. Към 30.06.2022 г. са командировани 32 преподаватели.

Осъществен е контрол и анализ на заетостта на преподавателите чрез проучване на предоставените от тях отчети за първи срок и получените мнения от приемащите институции

Подготовка на заседание на Комисията за подбор на преподаватели.

Продукт/услуга № 2- Обучение в български държавни училища в чужбина (БДУЧ)

Дейности за предоставяне на продукта/услугата: Обучение по български език и литература история и география на България в български държавни училища в чужбина.

Продукт/услуга № 3 - Осигуряване на условия за реализиране на образователна политика на българите в чужбина

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Реализиране на дейностите по ПМС № 90/2018 г. за българските неделни училища зад граница и по НП „Роден език и култура зад граница“;
- Финансиране на образователните и извънкласните дейности на българските неделни училища в чужбина;
- Предоставяне на всички БНУ в чужбина информация и указания за безплатни електронни платформи обучителни електронни ресурси Национална електронна библиотека на учителите за ефективно провеждане на електронно обучение;
- Продължава поетапното издаване на учебници по адаптирани учебни програми по български език и литература история и география на България за българските неделни училища.
- Анализ на получените заявки от квалификационните центрове в РУ ТУ ЮЗУ ВТУ и ДИУУ към СУ. Разпределение на участниците в предложените курсове за квалификация съобразно поисканата издръжка и стипендии от квалификационните центрове и предвидените средства в бюджета на МОН за реализиране на дейността. Изготвен и утвърден доклад с предложение за провеждане на обучението през 2022 г.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.01.05 Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 30.06.2022 г.
Проведени конкурси за директори на държавни училища в чужбина	брой	0	0
Проведени процедури по подбор за заемане на длъжността „учител“ в държавните училища в чужбина	брой	7	0
Извършени проверки на дейността на държавните училища в чужбина	брой	1	1
Финансирани образователни проекти по НП „Роден език и култура зад граница“	брой	150	136
Разгледани и оценени отчети по НП „Роден език и култура зад граница“	брой	145	130
Български неделни училища в чужбина финансирани по ПМС № 90/2018	брой	250	245
Разгледани и оценени отчети по ПМС № 90/2018	брой	240	237
Брой учебно-помощна литература изпратена да задоволи нуждите както на училищата на българските общности зад граница така и на българистиката в чужбина като цяло	брой тома	2500	нп
Брой учители студенти и ученици от българските общности зад граница за участие в квалификационни и езикови курсове за една учебна година	брой участници	200 преподаватели; 450 ученика и студента	нп
Брой изпратени преподаватели в средните училища на българските общности зад граница	брой участници	30	32
Брой чуждестранни ученици и студенти от българската народност посетили България за летен отдих	брой участници	240	0 STEM център

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

Командировани са учители осигурена е необходимата учебна документация. Организиран и проведен са държавни зрелостни изпити и национални външни оценявания в двете държавни училища в чужбина.

Осигурено е финансиране на образователни проекти на българите в чужбина с акцент върху осигуряването на обучение по български език и литература история и география на България.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Български неделни училища в чужбина Министерство на външните работи и задграничните представителства на Република България в чужбина Доклад на Междуведомствената комисия за българските неделни училища зад граница Електронна система за отчитане на дейността на

българските неделни училища в чужбина подпомогни от МОН по ПМС 90/2018 г. и НП „Роден език и култура зад граница“

г) *Описание на факторите и причините оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Поради пандемията от Covid-19 бяха осъществени в по-малка степен или не бяха осъществени някои от заложените дейности: посещения и проверки на неделни училища обучения на учители от неделните училища провеждане на форуми с представители на неделните училища. Поради пандемията не бяха осъществени и част от посещенията на ученици от неделни училища в България по Модул 3 „Партньорства“ на НП „Роден език и култура зад граница“.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и административни разходи (Приложение № 7)*

1700.01.05 Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 30 юни 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	4 620 900	4 378 554	1 409 920
от тях за:			
Персонал	1 949 500	1 949 500	884 565
Издръжка	2 671 400	2 429 054	517 018
Капиталови разходи	0	0	8 337
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	4 620 900	4 378 554	1 409 920
от тях за:			
Персонал	1 949 500	1 949 500	884 565
Издръжка	2 671 400	2 429 054	517 018
Капиталови разходи	0	0	8 337
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	12 500 000	12 500 000	384 009
от тях за:			
<i>Средства за българските неделни училища в чужбина съгласно чл. 20 от ПМС № 90/2018 г.</i>	<i>12 500 000</i>	<i>12 500 000</i>	<i>384 009</i>
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	12 500 000	12 500 000	384 009
Общо разходи по бюджета (I+II)	17 120 900	16 878 554	1 793 929
Общо разходи (I.+II.+III.)	17 120 900	16 878 554	1 793 929
Численост на щатния персонал	59	59	55

е) *Отговорност за изпълнението на програмата*

Отговорност за изпълнението на програмата имат дирекциите „Образование на българите зад граница и училищна мрежа“ „Международно сътрудничество“ и „Стопански и счетоводни дейности“ на МОН.

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.01.06 „Учене през целия живот”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Бюджетната програма цели осигуряване на напредък за разширяване на възможностите за учене през целия живот (УЦЖ) и насърчаване на участието във всички форми на УЦЖ за професионално и личностно развитие. УЦЖ е ключов фактор за икономическия растеж заетостта и социалното приобщаване. Усилията са насочени към създаване на привлекателни и гъвкави възможности за придобиване на основни умения на нови компетентности на квалификация и преквалификация във формалната образователна система и в неформалното обучение както и създаване на условия за информално учене.

Министерството на образованието и науката предприема собствени инициативи и синхронизира действията си с други институции вкл. Министерството на труда и социалната политика Агенцията по заетостта както и с организации общини професионални училища и местния бизнес за „затваряне на кръга“ от услуги – оказване на подкрепа за ограмотяване и усвояване на учебно съдържание придобиване на квалификация за намиране на работа.

През първото шестмесечие на 2022 г. са създадени условия за изпълнение на заложените в програмата количествени и качествени цели вкл. чрез обвързването им със степента на изпълнение на отчетените по Програмата цели през предходни етапи от изпълнението ѝ. Всички дейности изпълнени през отчетния период подкрепят придобиването и непрекъснатото развитие на ключовите компетентности за УЦЖ в един общ процес.

б) Продукти/услуги предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.01.06 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 - Разработване на политики за учене през целия живот

- Институционално и съдържателно развитие на системата за професионално обучение на лица навършили 16 години;
- Създаване на условия за стратегическо развитие на Националната агенция за професионално образование и обучение.

По отношение изпълнението на политиката за учене през целия живот са постигнати следните резултати:

- Разработвани 30 проекта на ДОС от които 16 са внесени за обсъждане в УС на НАПОО и впоследствие са представени в МОН;
- Публикувани в Държавен вестник са 18 бр. ДОС за придобиване на квалификация по професии.
- В изпълнение е процедура BG05M90P001-3.020 , Подобряване качеството и ефективността на услугите за професионално обучение“ е изготвен модел за мониторинг и контрол на качеството на професионалното обучение предоставяно от ЦПО както и модел за мониторинг на усвоените компетентности на завършилите професионално обучение и процедура за независимо външно оценяване на резултатите постигнати в процеса на обучението;

- Изготвени 10 брошури предназначени за информиране и ориентиране на кандидати за професионално обучение;
- Приета нова Стратегия за развитие на НАПОО за периода 2022-2027 година която кореспондира със Стратегическата рамка за развитие на образованието обучението и ученето в Република България (2021 – 2030) и Националната програма за развитие България 2030.

Продукт/услуга № 2 - Ограмотяване на възрастни

- Професионализация на персонала в сектора за учене на възрастни в изпълнение на приоритетите на новата Европейска програма за учене на възрастни 2021-2030 г.;
- Осигуряване на условия за национална подкрепа за функционалното и съдържателно развитие на Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE).

По отношение изпълнението на политиката за учене на възрастни са постигнати следните резултати:

- Разработен е финален отчет на изпълнението на работната програма на МОН във функциите му на Национално звено за подкрепа (НЗП) на Електронната платформа за учене на възрастни (EPALE) за периода 1 януари 2019 – 31 март 2022 г. изпратен в ЕК;
- Подписано е Споразумение № 101074847 — NSSEPALEBG по програма „Еразъм +“ между МОН и Европейската изпълнителна агенция за образование и култура за изпълнение на нова работна програма на МОН/НЗП на EPALЕ за периода 1 април 2022 – 31 декември 2024 г. Разработени 3 работни пакета съгласно изискванията на ЕК с основни резултати продукти и събития.

Продукт/услуга № 3 - Лицензиране и последващ контрол на центрове за професионално обучение и центрове за информиране и професионално ориентиране

Изградената мрежа от лицензирани ЦПО към 30.06.2022 г. – общо 924 центъра в страната е предпоставка за улесняване на достъпа на лицата над 16 години до професионално обучение по голям брой професии и специалности от Списъка на професиите в ПОО – по ниво 2-4 на НКР.

По отношение на лицензиране и последващ контрол на центрове за професионално обучение и центрове за информиране и професионално ориентиране са постигнати следните резултати:

- 17 лицензирани ЦПО;
- 5 ЦПО са добавили към лицензиите си нови професии и специалности;
- Мрежата на ЦПО в страната включва общо 925 Центъра с активна лицензия;
- Последващ контрол на място е осъществен на 65 ЦПО и ЦИПО.
- Запазен брой на лицензирани ЦИПО – 38;

Лицензионната процедура и последващият контрол се осъществяват от Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО) и са насочени към осигуряване на условия за предоставяне на качествено професионално обучение удовлетворяващо изискванията на гражданите и потребностите на бизнеса. Получените лицензии покриват почти целия списък с професии и специалности от Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СП ПОО) с професии от първа до трета степен на професионална квалификация.

Подготвят се информационни материали за Центровете за професионално обучение (ЦПО) във връзка с промените в нормативната база осигуряване на качество на професионалното

обучение недопускане на пропуски и грешки при попълване и поддържане на документацията свързана с лицензията.

Усъвършенства се механизмът за последващ контрол на ЦПО като процедурата за последващ контрол е актуализирана и е разширена с осъществяване на контрол през Изпълнителния съвет (ИС) на НАПОО.

С данни от Информационната система на НАПОО се поддържат публични регистри с информация за:

- данни за контакт с ЦПО притежаващи лицензия за обучение по конкретна професия – за улеснение на гражданите и бизнеса които търсят възможност за квалификация по определени професии;
- ЦПО с прекратени права по издадената им лицензия – вкл. и с временно отнети лицензии които нямат право да организират обучение по ЗПОО;
- издадени от ЦПО от 2016 г. документи за професионална квалификация;
- справки за проведените в ЦПО обучения – по професионални направления региони години и др.

Информационната система на НАПОО обменя с Агенция по заетостта данни свързани с лицензираните ЦПО обучени лица и издадени документи. Данни от ИС на НАПОО са публикувани в портала за Отворени данни на държавната администрация.

Модулът към ИС на НАПОО за проверка на издаваните от ЦПО Свидетелства за професионална квалификация допринася за лесна проверка на легитимността на издаваните документи от институции граждани работодатели. Възможността за проверка прави и самите обучавани лица да бъдат по-взискателни към ЦПО в които се осъществява обучението им.

Продукт/услуга № 4 - "Еразъм+"

Програмата на ЕС „Еразъм+“ подкрепя образованието обучението младежта и спорта в Европа. С прогнозен бюджет от 26 2 милиарда евро за 2021 г. тя предоставя възможности за над 4 милиона участници да учат да се обучават да придобиват опит и да извършват доброволческа дейност в чужбина. В програмата за 2021—2027 г. се обръща особено внимание на социалното приобщаване екологичния и цифровия преход и насърчаването на участието на младите хора в демократичния живот. С „Еразъм+“ се подпомагат също преподаването научните изследвания контактите и политическите дебати по теми свързани с ЕС. По направлението за спорта се насърчава масовият спорт.

В България отговорен за програмата е Центърът за развитие на човешките ресурси (ЦРЧР). ЦРЧР администрира организира и координира участието на Република България в Програмата на Европейския съюз в областта на образованието обучението младежта и спорта "Еразъм +" и в нейните съпътстващи хоризонтални програми и дейности в Програма "Европейски корпус за солидарност" и в други европейски и международни образователни програми и инициативи – eTwinning Европас Еврогайдънс и Евридика и ECVET. ЦРЧР участва като партньор в редица други инициативи и проекти като Болонски процес Платформата за образование на възрастни (EPALE).

Програма „Еразъм+“ се състои от три ключови дейности (КД): КД1 – Образователна мобилност за граждани КД2 – Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики КД3 – Подкрепа за реформиране на политиките. „Еразъм+“ предлага възможности за мобилност и сътрудничество в областта на: висшето образование професионалното образование и обучение

училищното образование (включително образованието и грижите в ранна детска възраст) образованието за възрастни младежта и спорта.

Международният европейски проект NEST (Novice Educator Support and Training – NEST) се реализира по Ключова дейност 3: Подкрепа за реформиране на политиките на Програма „Еразъм+“ и е финансиран от Изпълнителната агенция за образование аудиовизия и култура на Европейската комисия. В проекта участват 5 европейски държави като в партньорските екипи на всяка страна са включени представители на министерствата на образованието. Партньорския екип за България включва МОН Фондация Заедно в час и СО към КТ Подкрепа. По проекта се обучават 60 експерти от 14 РУО за ментори и 180 учители. Осъществени са над 500 посещения на класни стаи споделени предизвикателства и решения. Изградена общност на подкрепа и споделяне на начинаещите учители.

Съпътстващи дейности и инициативи: „Europass“ „Euroguidance“ „eTwinning“ „Eurydice“ „Eurodesk” и „National VET Teams” са насочени към подпомагане изпълнението на Програма „Еразъм+“ и осъществяването на приоритетите в европейски стратегически документи. Извършено е следното:

- осигуряване на информация и консултация по посочените инициативи;
- осигуряване на обучения за работа с информационни продукти на посочените инициативи;

- осигуряване на публичност на българските успехи в цитираните инициативи.

Във връзка с администрирането на посочените инициативи ЦРЧР:

- поддържа онлайн базирани информационни продукти;
- организира информационни семинари и обучения за всички заинтересовани страни;
- развива мрежи от външни експерти по направления като „Реформа в професионалното образование и обучение“ „Кариерно ориентиране“ „ИКТ в образованието“ които подпомагат образователната система;

- организира тематични конкурси и изготвянето на специализирани публикации.

Към 30.06.2022 г. са информирани и консултирани по темите на посочените инициативи (сайт Фейсбук на място по телефон по електронна поща on-line) около 7500 потребители.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.01.06 Бюджетна програма „Учене през целия живот“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 30.06.2022 г.
Регистрирани потребители на Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE)	брой	1550	2705
Публикувано съдържание на EPALE (брой публикувани ресурси)	брой	120	187
Публикувани национални бюлетини със съдържание на български език	брой	12	6

Последователи и харесвания на страниците на EPALE-България във Facebook	брой	Facebook - 1590	2667
Актуализиран общ комуникационен план с Националния координатор за изпълнение на Европейската програма за учене на възрастни и ЦРЧР за ангажиране на активни потребители на EPALE	брой	1	Предстоящо: съгласно сключено Споразумение № 101074847 — NSSEPALEBG между ЕАОК и МОН
Разработено проектно предложение по дейност „Национални звена за подкрепа на Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE) на Европейската комисия	брой	След получена покана от ЕК за формулиране на предложение	1 бр. сключено Споразумение № 101074847 — NSSEPALEBG между ЕАОК и МОН
Функциониращ Координационен съвет на Националната платформа „Обединени за ученето за възрастни“	брой	След одобрение от ЕК на формулирано от МОН предложение за периода 2022 2023 г.	Предстоящо: съгласно одобрена програма за периода 2022-2023 г. Подписано Споразумение 101051614-IRPEAAL между ЕАОК и МОН
Актуализирана база данни в Националната информационна система за учене на възрастни (НИСУВ)	брой	След одобрение от ЕК на формулирано от МОН предложение за периода 2022 2023 г.	1 годишна актуализация Предстоящо: съгласно одобрена програма за периода 2022-2023 г.
Създаване и прилагане на модел за споделен ангажимент и подход за развитие на уменията между различни заинтересовани страни в сектора за учене на възрастни на местно ниво	брой	1 модел	Предстоящо: съгласно одобрена програма за периода 2022-2023 г.
Разработване и прилагане на Комуникационна стратегия за популяризиране на валидирането	брой документи; брой ангажирани институции	1 бр. стратегия	Предстоящо: съгласно одобрена програма за периода 2022-2023 г.
Организиране и провеждане на обучения за повишаване на уменията за живот	брой участници	200	Предстоящо: съгласно одобрена програма за периода 2022-2023 г.
Организирано събитие Национални дни на ученето през целия живот	брой годишно	1	Предстоящо: съгласно одобрена програма за периода 2022-2023 г.

Лицензиране на ЦПО и ЦИПО (съгласно броя подадени заявления)	брой	40	17
Изменение на лицензия на ЦПО (съгласно броя подадени заявления)	брой	34	5
Последващ контрол на ЦПО и ЦИПО - проверки на място и/или в информационната система на НАПОО	брой проверки	160	65
Последващ контрол на данни за ЦПО в информационната система на НАПОО	брой проверки	950	Информацията се съдържа в предходния показател

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

- Разширяване на възможностите за учене през целия живот;
- Осигуряване на съгласуваност и ефективност на политиката за УЦЖ на национално областно и местно ниво;
- Прилагане на практика на механизмите за координиране мониторинг и оценка на изпълнението на Националната стратегия за УЦЖ за периода 2014-2020 г.;
- Постоянен процес на подобряване на функционалностите и съдържанието на Националната информационна система за учене на възрастни (НИСУВ) и на съдържащите се в нея база с данни вкл. на областно и местно равнище на управление;
- Разширяване на изградените мрежи вкл. Националната мрежа за учене на възрастни и Националната контактна мрежа „BG-EPALE“ чрез привличане на нови на ангажирани потребители и на заинтересовани страни;
- Осигурени условия за публично вземане на решения и отворени комуникационни канали за общуване между заинтересованите страни в сектора за учене на възрастни;
- Популяризиране на ползите от ученето и на резултатите от образованието и обучението на възрастни по време на ежегодните национални Дни за УЦЖ.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

За изпълнение на програмата се обработва и анализира актуална статистическа информация публикувана от НСИ и Статистическата служба на Европейския съюз (ЕВРОСТАТ). Използва се и информация от официална страница на МОН от Центъра за информационно осигуряване на образованието (ЦИОО) данни от НЕИСПУО от Информационната система на НАПОО базата данни на Националната информационна система за учене на възрастни Електронната платформа EPALE електронния сайт на националния координатор за учене на възрастни платформата за проекти на ЕК извадка от EPlusLink – електронната система за управление на Програма „Еразъм+“ и „ЕКС“.

г) *Описание на факторите и причините оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Няма непостигнати целеви стойности. Изпълнението на някои от планираните дейности беше затруднено в резултат на протиепидемиологичните мерки въведени заради разпространението на пандемията от COVID - 19.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.01.06 Бюджетна програма „Учене през целия живот“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 30 юни 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	2 937 200	2 937 200	1 521 893
от тях за:			
Персонал	2 234 200	2 234 200	1 129 706
Издръжка	703 000	703 000	392 187
Капиталови разходи	0	0	0
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	2 937 200	2 937 200	1 521 893
от тях за:			
Персонал	2 234 200	2 234 200	1 129 706
Издръжка	703 000	703 000	392 187
Капиталови разходи	0	0	0
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	105 972 600	105 972 600	43 708 986
от тях за:			
<i>Други средства от ЕС и средства по международни програми и други договори</i>	<i>105 972 600</i>	<i>105 972 600</i>	<i>43 708 986</i>
Общо администрирани разходи (II.+III.):	105 972 600	105 972 600	43 708 986
Общо разходи по бюджета (I.+II)	2 937 200	2 937 200	1 521 893
Общо разходи (I.+II.+III.)	108 909 800	108 909 800	45 230 879
Численост на щатния персонал	96	96	91

е) *Отговорност за изпълнението на програмата*

Отговорност за изпълнение на бюджетната програма имат Дирекция ПОО на МОН НАПОО ЦУТФ ЦРЧР ресорните министерства работодателите и социалните партньори. Отговорности за изпълнението на Програмата имат и членовете на Националната координационна група за учене през целия живот и Координационния съвет на Националната платформа „Обединени за ученето на възрастни“ – представители на широк кръг институции и организации както и екипите на националния координатор за учене на възрастни и Националното звено за подкрепа на Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE).

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.02.01 „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Осъществени са дейности за насърчаване на висшите училища за усъвършенстване на качеството на предлаганото висше образование. Подпомага се въвеждането на вътрешни системи за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на развитието на академичния състав създаване на условия за включване на българските висши училища в Европейското пространство за висше образование и усвояване на добрите практики от висшите училища на държавите членки на Болонския процес.

Повишаването на качеството във висшето образование е пряко свързано с въвеждането на Статутът на изследователско висше училище през 2021 г. когато за първи път 7 висши училища получиха статут на изследователски университети за период от четири години. Тези университети ще получат допълнително целево финансиране за развитие на научната дейност от Националния план за възстановяване и устойчивост.

За стимулирането на достъпа до висше образование през отчетния период продължава прилагането на редица мерки като повишение на стипендиите на студенти и докторанти предоставяне на допълнителни стипендии освобождаване от такси в направления с очакван недостиг от кадри на пазара на труда и за защитени специалности както и нововъведения подход за обучение по заявки и договори с работодатели – така студентите сключили договор няма да заплащат такси за времето на обучението си в университет като в същото време ще имат стаж при съответния работодател по специалността си. След успешно завършване същите студенти ще продължат работа при работодателя си за минимум 5 години в които ще получават възнаграждение в размер не по-малко от средната основна заплата в предприятието.

В съответствие със Закона за висшето образование въз основа на показателите от системата за рейтинг на висшите училища част от субсидията за издръжка на обучението се предоставя на база комплексна оценка на качеството на обучението и съответствието му с потребностите на пазара на труда.

Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) осъществява дейности по оценяване на проекти за откриване и преобразуване на висши училища основни звена филиали териториално изнесени звена в страната и в чужбина и извършва институционална и програмна акредитация както и следакредитационно наблюдение и контрол. За постигане на заложените цели НАОА напълно съобразява своите дейности с националното законодателство с европейските и световни измерения и тенденции в областта на висшето образование.

Националният център за информация и документация (НАЦИД) изпълнява функциите на Национален информационен център за академично признаване и мобилност по смисъла на чл. IX.2 от Конвенцията за признаване на квалификациите отнасящи се до висшето образование в Европейския регион.

НАЦИД организира процедурата по признаване на придобитото висше образование в чуждестранни висши училища с цел улесняване на достъпа до пазара на труда както и за други цели когато заявителят има правен интерес.

НАЦИД изпълнява административни услуги за академично и професионално признаване на образователни документи - издаване на удостоверения проверка на академичен статут на чуждестранни висши училища проверка на автентичността на дипломи и документи за висше образование от чуждестранни висши училища и др.

НАЦИД води и поддържа регистър на академичния състав и защитените дисертационни трудове; поддържа информационна система за признаване на ОНС „доктор“ и НС „доктор на науките“ придобити в чужбина.

б) Продукти/услуги предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.02.01 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 Разработване и изпълнение на политики в областта на висшето образование и актуализиране и усъвършенстване на нормативната уредба регулираща системата на висшето образование в съответствие с европейското законодателство и европейските и световни измерения и тенденции в областта на висшето образование:

1.Разработени проекти и приети нормативни актове:

- Изготвен е проект на Постановление на Министерския съвет за изменение на Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Право” и професионална квалификация „юрист”.
- Изготвено и прието Постановление № 178 на Министерския съвет от 15.07.2022 г. за изменение и допълнение на Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи издавани от висшите училища.
- Изготвено и прието ПМС № 141 от 24 юни 2022 година за изменение и допълнение на Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България приета с Постановление № 79 на Министерския съвет от 09.05.2000 г. изм. и доп. бр. 9 от 31.01.2020 г.
- Изготвен е проект на Решение на Министерския съвет за предоставяне на еднократна финансова помощ на студентите и докторантите – украински граждани от българска народност в държавните висши училища и е внесен в Министерския съвет.
- Разработен е проект и е прието постановление на Министерския съвет за откриване на подразделения на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ в гр. Свети Николе Република Северна Македония – ПМС № 116/09 юни 2022 г.
- Разработен е проект и е прието постановление на Министерския съвет за откриване на Научно-внедрителски институт за иновации в туризма в структурата на Икономическия университет – Варна – ПМС № 117/09 юни 2022 г.;
- Разработен е проект и е прието постановление на Министерския съвет за преобразуване на Обединения технически колеж – София и Технически колеж – Казанлък в Технически колеж – София в структурата на Технически университет – София – ПМС 136/23 юни 2022 г.
- Прието е Постановление № 3 на Министерския съвет от 12.01.2022 г. с което са изменени и допълнени ПМС № 103/1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина и ПМС № 228/1997 г. за приемане на граждани на Република Северна Македония за студенти в държавните висши училища на Република България;
- Прието е Постановление № 32 на Министерския съвет от 18.03.2022 г. за допълнение на Наредбата за ползване на студентските общежития и столове приета с Постановление № 235 на Министерския съвет от 25.09.2008 г.
- Прието е Постановление № 99 от 30.05.2022 г. на Министерския съвет за изменение на ПМС № 90/2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите докторантите и специализантите от държавните висши училища и научните организации.
- Прието е Решение № 162 на Министерския съвет от 24.03.2022 г. за одобряване на Програма за подпомагане на студенти и докторанти настанени в студентски общежития стопанисвани от държавните висши училища и „Студентски столове и общежития“ ЕАД за периода октомври 2021 г. – декември 2021 г.

- Прието е Решение № 202 на Министерския съвет от 06.04.2022 г. с което е одобрена Програма за подпомагане на студенти и докторанти настанени в студентски общежития стопанисвани от държавните висши училища и „Студентски столове и общежития“ ЕАД за периода януари 2022 г. – април 2022 г.
- Прието е Решение № 363 на Министерския съвет от 01.06.2022 г. за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и научните организации на Република България през учебната 2022-2023 година.
- Прието е Постановление на Министерския съвет № 92 от 20 май 2022 г. за изменение на Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Право” и професионална квалификация „юрист”.
- Прието Решение № 363 на Министерския съвет от 1 юни 2022 г. за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавни висши училища и научните организации на Република България през учебната 2022 – 2023 г.
- Със Заповед № РД09-3095/18.05.2022 г. на министъра на образованието и науката е утвърден Списък на специалностите за обучението по които се осигуряват средства от държавния бюджет за учебната 2022-2023 година (заповедта е актуализирана със Заповед № РД09-3252/08.06.2022 г.);
- Прието е Решение № 449 на Министерския съвет от 07.07.2022 г. за приемане на списък на работодателите които имат право да сключват договори по реда на чл. 95а ал. 1 от Закона за висшето образование през учебната 2022 – 2023 година.

2. Приети актове регулиращи мрежата на висшите училища и структурата на държавните висши училища:

- Изготвен е проект на постановление на Министерския съвет за откриване на поделения на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ в гр. Свети Николе Република Северна Македония;
- Изготвен е проект на постановление на Министерския съвет за откриване на Научно-внедрителски институт за иновации в туризма в структурата на Икономическия университет – Варна;
- Изготвен е проект на постановление на Министерския съвет за преобразуване на Обединения технически колеж – София и Техническият колеж – Казанлък в Технически колеж – София в структурата на Техническият университет – София.

3. Осъществяване на дейности по координация и контрол

- ***Осъществени проверки за контрол по законовите изисквания за дейността на висшите училища:***

Извършени проверки по реда на чл. 30 ал. 2 от Закона за развитието на академичния състав в Република България и изготвени заповеди за назначаване на комисии по допустимост на сигналите и протоколи за допустимост: общо 17 от тях:

- проверки по сигнали за нарушения в процедурата – 10;
- проверки по сигнали за недостоверност на научните данни в представените резултати – 1;
- проверки по сигнали за наличие на плагиатство в дисертационните трудове и представяните за оценяване публикации – 6;

Съпътстващи проверки:

- заповеди за комисия по допустимост на сигнали – 17;
- протоколи за допустимост на сигналите – 17;

- възложени със заповед проверки на Комисията по академична етика при министъра на образованието и науката – 10;
- извършени проверки по постъпили сигнали от Комисията по академична етика назначена по реда на чл. 30 ал. 5 от ЗРАСРБ – 10;
- публикувани доклади на КАЕ за приключили проверки – 10.

Извършени проверки по реда на Закона за висшето образование – 76 броя в това число:

- по кандидатстване и прием във ВУ – 16 броя;
- по студентски статут – 18 броя;
- по докторантски статут – 5 броя;
- по семестриални такси – 7 броя;
- по получаване на стипендии от студенти и докторанти – 13 броя;
- по обезпечаване на учебния процес – 3 броя;
- по издаване/признаване на дипломи – 5 броя;
- по зачитане на становище на Студентски съвет или студентско мнение – 2 броя;
- по сигнали и жалби на преподаватели във ВУ – 3 броя;
- по бюджета на ВУ – 4 броя.

Извършени проверки във висшите училища по трудово-правни въпроси – 2 брой;

Извършени проверки по реда на ПМС № 103/1993 г. и ПМС №228/1997 г. във връзка с кандидатстването и приема за обучение за учебната 2021-2022 година – 11 брой;

Изготвяне на становища и доклади по запитвания във връзка с прилагане на ЗВО и ЗРАСРБ – изготвени 192 становища доклади заповеди протоколи и отговори на запитвания;

Предоставяне на административна услуга по приравняване на образователно-квалификационни степени на висше образование – изготвени 5 удостоверения за правата на завършилите полувисше и/или висше образование преди 1995 г.

• **Организиране и координиране на дейностите за прием на студенти докторанти и специализанти:**

- Установено е взаимодействие с отрасловите министерства и ведомствата – потребители на кадри с цел установяване на потребности от специалисти с висше образование в съответните общественно-икономически области;
- Установено е взаимодействие с държавните висши училища по отношение възможностите за обучение по професионални направления;
- Събрани са и обобщени данни за броя на обучаваните студенти по професионални направления специалности и форми на обучение във връзка с план-приема за учебната 2022-2023 година;
- Анализирана е информацията свързана с капацитета на висшите училища за обучение на студенти по съответните професионални направления във връзка с план-приема за учебната 2022-2023 година;
- Подготвен е проект на Решение на Министерския съвет за броя на приеманите студенти и докторанти в държавните висши училища на Р България през учебната 2022-2023 година;
- Въз основа на събрана и обобщена информация от висшите училища Националната агенция за оценяване и акредитация и Националния център за информация и документация е направен анализ на изпълнението на приема във висшите училища и научните организации за учебната 2021-2022 година;

- Извършени проверка и контрол по отношение представените от висшите училища документи за издаване на виза за дългосрочно пребиваване виза „D“ на кандидат-студенти от трети страни за обучение в България – издадени 174 удостоверения и писма до МВнР и МВР;
- Изготвяне на становища при съгласуване на проекти на спогодби програми и други междуправителствени актове свързани с двустранното сътрудничество в областта на висшето образование.
- **Организиране и координиране на дейностите за прием за обучение в Република България на чуждестранни граждани от българска народност:**
 - Подготвена и проведена е информационна кампания за прием на студенти докторанти и специализанти по реда на ПМС № 103/1993 г. и ПМС № 228/1997 г.
 - Изготвен е план-график който е разпратен до всички заинтересовани страни вкл. Министерството на външните работи ИАБЧ и е публикуван на интернет-страницата на МОН.
 - Проведено е заседание на Постоянната междуведомствена комисия по въпросите на образователната дейност сред българите в чужбина.
- **Дейности за превенция на нарушения при процедурите за издаване на дипломите за завършено висше образование:**
 - Организирани са дейностите свързани с осигуряване на холограмни стикери в дипломите за завършена образователно-квалификационна степен на висше образование. През шестмесечието са отпечатани 11 075 броя холограмни стикери за дипломи за висше образование.
- **Поддържане усъвършенстване и разширяване на управленската информационна система за висшето образование (регистър на всички действащи и прекъснали студенти и докторанти; регистър на завършилите студенти и докторанти; регистър на акредитираните висши училища в Република България; регистър на академичния състав на висшите училища; база данни за настанените лица в студентските общежития)**
 - Регистрите от информационната система се преработват в съответствие с изискванията на регламента на ЕС за защита на личните данни.

4. Дейности свързани с Комисията по академична етика и антиплагиатство:

- **Извършване на проверки по допустимост и насочване към Комисията по академична етика на постъпили в МОН сигнали за нарушения по процедури по реда на ЗРАСРБ:**
 - Обработване на сигнали постъпили в МОН за осъществяване на проверка по реда на чл. 30 ал. 2 от ЗРАСРБ;
 - Извършване на проверки по постъпили сигнали от Комисията по академична етика назначена по реда на чл. 30 ал. 5 от ЗРАСРБ;
 - Изготвяне на протоколи за допустимост на постъпилите сигнали;
 - Изготвяне на заповеди за назначаване на проверка от Комисията по академична етика;
 - Публикуване на доклади на Комисията по академична етика за приключили проверки.
- **Осигуряване на софтуер за антиплагиатство за нуждите на висшите училища:**

- Проведена е обществена поръчка с предмет на дейност предоставяне на услуги за период от 36 месеца считано от сключването на договора по анализ на данни с цел да се осъществи по-голям контрол чрез използването на съвременни софтуерни инструменти за установяване на неправомерно използване на литературен или научен труд и представянето като свои в научни публикации (плагиатство). Избран е изпълнител на обществената поръчка чрез директно договаряне. Сключен е договор с Plagiat-Sistem Antiplagiat prin Internet SRL В ход са дейности по въвеждане в експлоатация на системата от висшите училища и научните организации.

5. Политики във висшето образование:

- ***Договори с работодател:***

- Проверени и вписани са 8 договора с работодатели в Информационната база данни за сключените договори по реда на чл. 95а ал. 1 от ЗВО;
- Изготвяне на Списък на специалностите за обучението по които се осигуряват средства от държавния бюджет и Списък на работодателите които имат право да сключат договори по реда на чл. 95а ал. 1 от ЗВО за учебната 2022/2023 г. – в процес на събиране на информация от ресорните министерства.

- ***Политики за развитие на висшите училища и договори за управление с ректорите:***

- Оценяване на първата година от изпълнението на договорите за управление на ректорите на държавните висши училища;
- През периода в МОН бяха представени и оценени отчетите на ректорите на Висшето Транспортно училище „Тодор Каблешков“ – София и на Висшето строително училище „Любен Каравелов“ – София и на Медицинския университет - Плевен;
- Актуализирана е политиката за развитие на Медицинския университет – Плевен.

- ***Изготвяне на проект Национална програма „Фонд „Стефан Стамболов“:***

- Изготвяне на проект на Национална програма „Фонд „Стефан Стамболов“ която да дава възможност за достъп до висше образование в най-елитните според утвърдени международни класации институции за висше образование в чужбина на мотивирани български студенти които след това да се реализират в България.

6. Визия за бъдещо развитие на системата на висшето образование и устойчивост на постигнатите резултати:

- ***Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021-2030 година:***

- Изготвен и приет тригодишен Оперативен план за изпълнение на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021-2030 година – за периода 2022 – 2024 г.;
- Със заповед на министъра на образованието и науката е създаден Обществен съвет за развитие на висшето образование в изпълнение на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021 – 2030 г..

На 19.05.2022 г. беше проведено учредително заседание на Обществения съвет на което бяха избрани председател двама заместник-председатели и секретар.

- ***Рейтингова система на висшите училища в Република България:***

- Проведена е процедура по ЗОП с предмет: „Актуализиране на рейтинговата система за висшите училища в Република България за 2022 г.“ – изготвена е документация по ЗОП

за провеждане на процедурата. Открита процедурата за провеждане на избор на изпълнител със срок на подаване на оферти до 28.03.22 г. Сключен е договор с изпълнител.

• ***Национална карта на висшето образование в Република България:***

- Преглед и актуализиране на Национална карта на висшето образование в Република България за 2022 година;
- Сключен договор с изпълнител за обработка на данни. Събрана информация с предложения за актуализиране на НКВОРБ.
- Проведени срещи за обсъждане на получени предложения във връзка с актуализиране на НКВОРБ.
- Предстои до края на ноември 2022 г. да бъде направена актуализация на НКВОРБ.

• ***Обединяване на висшите училища:***

- Със заповед на министъра на образованието и науката е сформирана работна група чиято основна задача е да изготви концепция за обединяване на висши училища;
- Сключен е договор с Фондация „Институт за пазарна икономика“ с предмет „събиране на данни и проучване на международния опит свързан с обединението на висши училища със сходен и/или допълващ се профил и разположени в едно и също или в близки населени места с общо или споделено ръководство.
- Изготвена е концепция за обединяването на висшите училища която е представена на членовете на работната група за обсъждане и бележки.

• ***Разработване на проектни предложения за развитие на системата на висшето образование към ЕК:***

- Разработване и подаване на проектно предложение към Изпълнителната агенция за образование аудиовизия и култура (ЕАСЕА) на Европейската комисия по модул 3 „Инициативи в подкрепа на прилагането на реформите на Европейското пространство за висше образование“ в рамките на Програма „Еразъм+“ – проектно предложение с работно заглавие START (Social Inclusion Tolerance Acceptance and Realization for all sTudents);
- ✓ Проектното предложение е одобрено от ЕК и дейностите по изпълнението на проекта ще стартират през юли 2022 г.;
- ✓ Изготвен е доклад и заповед за определяне на екип за изпълнението на проекта;
- Разработване и подаване на проектно предложение към Европейската комисия за участие във втората фаза на проекта на Европейската комисия EUROGRADUATE (инициатива за проследяване професионалното развитие на дипломираните висшисти) – изготвяне на необходимите документи за сключване на грантово споразумение за изпълнение на одобрения от ЕК проект GRADE (Graduate Realization and Analyzation of Data on Education).
- ✓ Проектното предложение е одобрено от ЕК и дейностите по изпълнението на проекта стартираха през февруари 2022 г.;
- ✓ Определен е екип за изпълнението на проекта;
- ✓ Работи се по въпросника който ще бъде използван при провеждане на проучването.

• ***Участие в разработването на „Приоритет 3 – Връзка на образованието с пазара на труда“ по проекта на Програма „Образование“. Заложените дейности свързани с висшето образование са:***

- Въвеждане на форми на дуално обучение в приложими специалности във висшето образование;
- Професионално ориентиране на студентите чрез практики и развитие на предприемачески умения;
- Утвърждаване на компетентностния подход по важни за икономиката на региона и пазара на труда професионални направления в партньорство с бизнеса разширяване на дигиталните компетентности и дигиталното образователно съдържание във ВО;
- Достъп на уязвими групи групи в неравностойно положение и непедagogически персонал до ВО;
- Подкрепа за развитие на академичния състав във висшите училища включително повишаване на интереса и подобряване на условията за докторски програми свързани с потребностите на пазара на труда.

- ***Участие в разработването на „Специфична цел 2 – Усвояване на ползите от цифровизация за гражданите дружествата и правителствата“ по проекта на Програма „Научни изследвания иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“. Заложените дейности свързани с висшето образование са:***

- Прилагането на модерни системи за управление и контрол във висшите училища и създаването на стимули за структурна промяна в администрирането на висшите училища включително чрез надграждане и интегриране на съществуващи електронни системи във ВУ и въвеждане на нови такива;
- Интегрирането на системите във ВУ с външни организации включително с МОН НАОА НАЦИД и др. с които е необходим обмен на данни както на национално така и на европейско ниво.

7. Изпълнение на национални програми в областта на висшето образование:

- ***По национална програма „Повишаване компетентностите на преподавателите от държавните висши училища подготвящи бъдещи учители“ през периода са изпълнени следните дейности:***
- Финализирани са и са подготвени за печат двата наръчника (Наръчник за прилагане на компетентностния подход в обучението на бъдещи учители и Наръчник по иновативни образователни технологии);
- Разработен е проект на Национална мрежа от университетски центрове за иновативни образователни технологии;
- Продължава съставянето на видеолекции и мултимедийни презентации за лекции по основните теми на програмата.
- В началото на месец декември 2021 година е създадена фейсбук група от преподаватели подготвящи бъдещи учители за споделяне на опит. В групата до този момент са се включили над 560 души.
- Проведени са седем онлайн информационни срещи за преподавателите от висшите училища за популяризиране на програмата за да се запознаят с възможностите които тя им предоставя.
- Проведена е среща на екипите от обучители по прилагане на компетентностния подход. Обсъдена е методика на формиране на групите и обученията както и график за провеждането на обученията.
- Изготвени са проекти на споразумения с висшите училища. 6 сключени споразумения.

- Създадена е и функционира Виртуална библиотека с над 165 000 посещения. В библиотеката са налични: 32 мултимедийни интерактивни презентации; 32 видео-лекции; 6 инструкции и др. материали;
 - Обучени са над 300 преподаватели по иновативни образователни технологии и прилагане на компетентностния подход.
 - Проведен е уебинар с 6 висши училища на тема създаване на университетски центрове за иновативни образователни технологии свързането им в Национална мрежа с цел бърз обмен на идеи и добри практики и оборудване към центрoвете на зали с интерактивни презентационни системи за обучение по ИКТ-базирани иновативни образователни технологии;
 - Подготвени са 16 нови споразумения с държавни висши училища от целевата група свързани с оборудването на зали с интерактивни презентационни системи.
- ***По национална програма „Дигитална квалификация“ през периода са изпълнени следните дейности:***
 - Сформирана е работна група (РГ) с две подгрупи от представители от МОН Русенския университет „Ангел Кънчев“ Софийския университет „Св. Климент Охридски“ Техническият университет – София. Дейността на РГ беше подкрепяна от консултантите проф. Сийка Чавдарова-Костова проф. Георги Тотков проф. Ангел Смикаров.
 - РГ изготви:
 - рамка за изготвяне на актуални и адаптивни програми за повишаване квалификацията на преподавателите в областта на ИКТ;
 - примерна учебна програма за обучение по иновативни образователни технологии за преподаватели във висшите училища които преподават в други научни области;
 - примерна учебна програма за обучение по иновативни образователни технологии за учители преподаващи в първи гимназиален и втори гимназиален етап;
 - примерна учебна програма за обучение по иновативни образователни технологии за преподаватели във висшите училища преподаващ дисциплини в областта на ИКТ и компютърните науки и
 - примерна учебна програма за интегриране на компетентностния подход на представители от бизнеса
 - Изготвят се проекти на Споразумения с Русенския университет „Ангел Кънчев“ Софийския университет „Св. Климент Охридски“ Техническият университет – София определени в НП „Дигитална квалификация“ за институциите които ще извършват обученията по програмата;
 - Отпечатани са Наръчник по иновативни образователни технологии и Наръчник за прилагане на компетентностния подход в обучението на бъдещи учители които ще бъдат давани безплатно на обучаващите се по програмата.
 - Проведени са разговори с дирекция „Политики за стратегическо развитие квалификация и кариерно развитие“ за подпомагане процеса по идентифициране на учители от системата на средното образование които да бъдат обучени по НП.
 - Проведени са разговори с дирекция „Професионално образование и обучение“ за подпомогне процеса по идентифицирането на представители от бизнеса провеждащи обучения в училищата от системата на средното образование.

- Със Заповед № РД 09-3443 от 28.06.2022 г. са определени рецензенти които ще извършат рецензии на изготвените от РГ:
 - ✓ примерна учебна програма за обучение по иновативни образователни технологии за преподаватели във висшите училища които преподават в други научни области;
 - ✓ примерна учебна програма за обучение по иновативни образователни технологии за учители преподаващи в първи гимназиален и втори гимназиален етап;
 - ✓ примерна учебна програма за обучение по иновативни образователни технологии за преподаватели във висшите училища преподаващ дисциплини в областта на ИКТ и компютърните науки и
 - ✓ примерна учебна програма за интегриране на компетентностния подход на представители от бизнеса.

- ***По национална програма „Популяризиране на българското висше образование и кандидатстване на лица от българска народност живеещи в чужбина за обучение в български висши училища“ през периода са изпълнени следните дейности:***
 - Изпълнение на дейности съгласно сключения договор за осигуряване на „Рекламни и маркетингови услуги в Молдова за популяризиране на българското висше образование и кандидатстване на лица от българска народност живеещи в чужбина за обучение в български висши училища“.
 - Обработване и качване на електронни рекламни материали от висшите училища за предстоящата информационна кампания.
 - Актуализиран е графикът за провеждането на информационните кампании за следващата учебна година. В ход е провеждането на тези кампании.
 - Изготвена е документация по ЗОП за провеждане на процедура с предмет: „Надграждане усъвършенстване и поддръжка на електронната платформа“. В периода е направено съгласуване на документацията с ДАЕУ както и е открита и проведена процедурата за провеждане на избор на изпълнител със срок на подаване на оферти до 8.04.2022 г. Процедурата е прекратена. С цел осигуряване на кандидат-студентската кампания за предстоящата учебна година техническото задание е преработено и е проведена процедура чл. 20 ал. 4 т. 3 от Закона за обществените поръчки като е сключен договор.
 - Дейности и мерки произтичащи от военните действия в Украйна:
 - изготвяне на справки за украинските студенти за броя на свободните места в студентските общежития и др.;
 - подаване на ежеседмична информация за предприетите мерки насочени към подпомагане на лицата засегнати от войната;
 - изготвяне на отговори на постъпили сигнали и запитвания от граждани и институции по въпроси свързани с лицата засегнати от войната и предприетите към тях мерки;
 - изготвяне на промени в нормативната уредба насочени към лицата засегнати от войната;
 - Провеждане на информационни кампании по места в Македония Сърбия и Албания. Организиране и провеждане на курс по български език и кандидатстудентски курс в Кукъс и Корча Албания.
 - Провеждане на две онлайн информационни кампании за кандидат-студенти от Украйна Молдова Косово и други държави както и за Сърбия Македония и Албания.
 - Сключен договор с предмет „Преработка на модули на платформата за популяризиране на висшето образование в България (<http://higher-edu.mon.bg>) с цел провеждане на кандидатстудентската кампания за учебната 2022/2023 година съобразно измененията в нормативната уредба“.

- Предстои сключването на договор с предмет „Поддръжка на платформата за популяризиране на висшето образование в България и технологично осигуряване провеждането на кандидатстудентската кампания за учебната 2022/2023 година чрез платформата“.
- Изготвен е доклад до министъра с който е одобрено предложение за удължаване срока на националната програма до м. март 2026 година.

Продукт/услуга № 2 Оценяване и поддържане качеството на висшето образование

За осигуряване на обективност и професионализъм при осъществяване на акредитационните процедури в институциите за висше образование и научните организации по чл. 47 от ЗВО за периода януари — юни 2022 г. Акредитационният съвет на НАОА е утвърдил 113 Експертни групи с експертен състав от: 248 хабилиитирани лица; 48 студенти; 48 докторанти; 17 потребители на кадри.

НАОА се стреми да подпомага създаването на условия за усвояване на добрите практики на висшите училища от държавите-членки на ЕС. НАОА участва като партньор в европейския проект „Social Inclusion Tolerance Acceptance and Realization for all sTudents START“ с координатор Министерството на образованието на Република България. Проектът е финансиран от програма Еразъм2027 с продължителност от юни 2022 до май 2025 г. и е фокусиран върху изготвянето на конкретни предложения за политики инструменти и законодателни промени както и върху осигуряването на необходимото ниво на разбиране което ще улесни прехода към по-отворени и приобщаващи академични общности.

През юни 2022 НАОА участва в годишния форум на членовете на ENQA проведен в Кардиф Уелс.

Продукт/услуга № 3 Акредитация (институционална и програмна) и следакредитационно наблюдение и контрол

За посочения период НАОА е реализирала дейности за приключване на акредитационни процедури за: програмна акредитация на професионални направления 19; програмна акредитация на специалности от регулираните професии - 11; програмна акредитация на докторски програми в това число и докторски програми от регулираните професии - 179 решения; изменение на капацитета на специалности от регулираните професии и професионални направления - 5; оценяване на проекти за откриване на професионални направления - 1; оценяване на проекти за откриване на специалности от регулираните професии — 4; оценяване на дистанционна форма на обучение — 3.

НАОА е приключила процедури свързани със следакредитационното наблюдение и контрол за изпълнение на дадените от Акредитационния съвет или Постоянните комисии по области на висшето образование препоръки от които: 5 за институционална акредитация 34 за програмна акредитация на професионалните направления; 15 за програмна акредитация на специалности от регулираните професии.

Продукт/услуга № 4 Академично и професионално признаване на образователни документи

НАЦИД изпълнява функциите на Национален информационен център за академично признаване и мобилност по смисъла на чл. IX.2 от Конвенцията за признаване на квалификациите отнасящи се до висшето образование в Европейския регион.

НАЦИД организира процедурата по признаване на придобитото висше образование в чуждестранни висши училища с цел улесняване на достъпа до пазара на труда както и за други цели когато заявителят има правен интерес.

НАЦИД изпълнява и административната услуга по издаването на удостоверения за придобита професионална квалификация на територията на Р.България по нерегулирани професии съгласно чл. 3 ал. 2 от Наредбата за условията и реда за издаване на удостоверения

свързани с придобита професионална квалификация на територията на Р.България необходими за достъп или за упражняване на регулирана професия на територията на друга държава членка.

НАЦИД изпълнява и административни услуги за проверка на академичен статут на чуждестранни висши училища за проверка на автентичността на дипломи и документи за висше образование от чуждестранни висши училища и изготвяне на препоръка за признаване на висше образование придобито в чуждестранни висши училища.

Комплексната административна услуга „Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверение за професионална квалификация по нерегулирана професия придобита на територията на Република България необходимо за достъп или упражняване на регулирана професия на територията на друга държава” която обединява две услуги които се извършват в НАЦИД.

Комплексната административна услуга „Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверение за ползване правата на завършили образователно-квалификационни степени на граждани придобили полувисше и висше образование до 27.12.1995 г. и висше образование на образователно-квалификационна степен „специалист по...” в страната която обединява две услуги които се извършват в МОН и НАЦИД.

НАЦИД организира и извършва дейностите по издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи издавани от висшите училища от институциите в системата на предучилищното училищното и професионалното образование и от МОН и неговите звена.

НАЦИД води и поддържа регистър на академичния състав и защитените дисертационни трудове.

НАЦИД поддържа информационна система за признаване на ОНС „доктор“ и НС „доктор на науките“ придобити в чужбина.

НАЦИД пое организацията по поддържане на информационната система за висшето образование. Тя съдържа:

- Регистър на висшите училища в който се вписват данни относно техните основни звена филиали и откритите от тях професионални направления и специалности както и информация за оценките и препоръките от процедурите за акредитация и за оценяване на проект и за констатациите и препоръките от следакредитационното наблюдение и контрол;

- Регистър на всички действащи и прекъснали студенти и докторанти по степени на обучение и по професионални направления;

- Регистър на завършилите студенти и докторанти;

- Регистър на издадените удостоверения за приемане на чужденци от трети страни за студенти специализанти и докторанти във висшите училища в Република България.

- Регистър на издадените удостоверения за виза „D“ за продължителен престой на граждани на трети страни приети за обучение в български висши училища (Регистър виза “D”).

- *Проверка на автентичността на образователни документи по постъпили писма:*

Дейността се извършва от МОН и цели повишаване на достъпа и мобилността с цел обучение научни изследвания упражняване на професия и насърчаване на академичния обмен на лица завършили средно и висше образование в България. Дирекция „Човешки ресурси и административно обслужване“ обезпечава академичното и професионално признаване на образователни и удостоверителни документи издадени от български образователни институции като извършва проверки за тяхната автентичност. Извършени са проверки за автентичност на образователни и удостоверителни документи във връзка с постъпилите вербални ноти на чуждестранните дипломатически представителства и искания от Областни дирекции на

полицията СДВР съд прокуратура и др. Актуализирана е базата с данни за дипломирани чуждестранни студенти. Проверките се извършват в регистрите на МОН а за документи издадени преди внедряване на регистрите – чрез писмени запитвания до съответното училище издало образователния документ. За отчетния период са проверени 447 документа.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 30.06.2022 г.
Разработени проекти на нормативни актове	брой	10	9
Извършени проверки по реда на ЗРАСРБ*	брой	3	10*
Извършени проверки по реда на ЗВО	брой	6	2
Студенти в държавните (вкл. военните) висши училища по Решение на МС	брой	40 000	41 223
Студенти в държавните (вкл. военните) висши училища за обучение срещу заплащане по Решение на МС	брой	15 000	15 994
Студенти – граждани на Република Македония в държавните висши училища съгласно ПМС № 228/1997г	брой	300	300
Студенти – българи живеещи извън РБ в държавните висши училища съгласно ПМС №103/1993г.	брой	2000	2000
Докторанти в държавните (вкл. военните) висши училища по Решение на МС	брой	2500	1 932
Докторанти в научните организации по Решение на МС	брой	340	303
Акредитационни процедури	брой	480	276
Постъпили заявления за академично признаване	брой	380	193
Признати чуждестранни дипломи за ВО	брой	370	138
Проверки на автентичност на дипломи/годишно	брой	380	165
Постъпили заявления за удостоверение на придобити професионални квалификации	брой	106	22
Издадени удостоверения за професионални квалификации в т.ч. Комплексна административна услуга "Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверения за професионални квалификации“	брой	100/20	15 бр.
Проверка на автентичност на професионални квалификации	брой	106	19

Проверки на статут на висши училища по чл.17 ал.3 от Наредбата за академично признаване (НАП)	брой	250	74
Проверки на автентичност на дипломи/академични справки по чл.17 ал.3 от НАП	брой	217	72
Организиране на заседания на съвета по академично признаване	брой	12	4
Преписки във функциите на ЕНИК/НАРИК център	брой	468	60
Преписки във функциите свързани с професионални квалификации и регулирани професии	брой	159	42
Преписка по информационната система на вътрешния пазар на ЕК във функциите	брой	69	22
Информационно обезпечаване на органите за признаване на средно образование	брой	28	7
Издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи издавани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование	брой	6500	2806 бр./ от тях е- Апостил- 595 бр.
Издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи издавани от висшите училища и научните организации в Р България	брой	14 500	6399 бр./ от тях е- Апостил- 400 бр.
Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверение за професионална квалификация по нерегулирана професия придобита на територията на Р България необходимо за достъп или упражняване на регулирана професия на територията на друга държава	брой	35	41 бр./ от тях е- Апостил- 26 бр.
Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверение за ползване правата на завършили образователно-квалификационни степени на граждани придобили полувисше и висше образование до 27.12.1995 г. и висше образование на образователно-квалификационна степен "специалист по ..." в страната	брой	10	3 бр./ от тях е- Апостил- 1 бр.
Регистър на лицата придобили образователна и научна степен „доктор” и/или научната степен „доктор на науките” на защитените дисертационни трудове и лицата на академични длъжности в Република България	брой	3000	Вписани заявки в Регистъра на академичния състав и защитените дисертационни трудове към 30.06.2022 г.- 21 816
Проверка на автентичността на образователни документи по постъпили писма	брой	150	447

* Имат се предвид проверки извършени по документи

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

- Разработени проекти на нормативни актове с които се прилагат разпоредбите от законите за висшето образование (ЗВО) и за развитие на академичния състав (ЗРАС).
- Проверки във висшите училища – назначават се от министъра на образованието и науката при получени сигнали за сериозни нарушения на действащото законодателство.

- Проверки на национално ниво в студентските общежития и столове – извършват се от комисии назначени със заповед на министъра на образованието и науката.
- Оценени проекти за промени в структурата на висшите училища – индикатор за усъвършенстване на управлението на отделните висши училища.
- Прието Решение на Министерския съвет за броя на приеманите студенти и докторанти в държавните висши училища на Република България.
- Назначени проверки по сигнали за нарушения по процедури за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности по реда на ЗРАСРБ.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Български и чуждестранни висши училища

Работодателските организации

Съсловните организации

Националната агенция за оценяване и акредитация

Националният център за информация и документация

ENIC/NARIC мрежите

Центърът за информационно осигуряване на образованието

Регистрите поддържани от МОН в изпълнение на чл.10 ал. 2 т 3 от Закона за висшето образование

Информация за изпълнените дейности се извлича и от Системата за управление на документооборота и работния поток Eventis R7.

г) *Описание на факторите и причините оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Наложените противоепидемични ограничения и мерки прилагани през отчетния период;

Намаляващият брой младежи завършващи успешно средното си образование може да окаже влияние върху изпълнението на утвърдения план-прием във висшите училища.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 30 юни 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	800 088 500	926 559 913	412 882 856
от тях за:			
Персонал	607 713 000	728 959 004	326 454 714
Издържка	146 622 500	141 116 933	62 513 225
Капиталови разходи	45 753 000	56 483 976	23 914 917
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	18 507 900	23 754 722	2 139 449
от тях за:			
Персонал	2 505 600	2 505 600	1 191 100
Издържка	14 652 300	16 891 122	244 524
Капиталови разходи	1 350 000	4 358 000	703 825

2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	781 580 600	902 805 191	410 743 407
от тях за:			
Персонал	605 207 400	726 453 404	325 263 614
Издръжка	131 970 200	124 225 811	62 268 701
Капиталови разходи	44 403 000	52 125 976	23 211 092
от тях за:			
Издръжка на обучение на студентите в ДВУ	737 177 600	850 679 215	387 532 315
Капиталови разходи ДВУ	44 403 000	52 125 976	23 211 092
	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	152 700	152 700	148 714
от тях за:			
Пълноправно членство на Националната агенция за оценяване и акредитация в Европейската асоциация на агенциите за осигуряване на качеството на образованието (ENQA) и в Централната и източноевропейската асоциация на агенциите за осигуряване на качеството на образованието (CEENQA)	12 700	12 700	12 413
Средства по чл. 73а, ал. 6, т. 1 от Закона за висше образование за Националното представителство на студентските съвети	140 000	140 000	136 301
	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	88 019 200	87 976 547	39 805 975
от тях за:			
Членски внос ДВУ	894 900	852 247	345 716
Средства от Европейски фондове и програми - Европейските структурни и инвестиционни фондове и	87 124 300	87 124 300	23 902 527
Общо администрирани разходи (II.+III.):	88 171 900	88 129 247	39 954 689
Общо разходи по бюджета (I.+II)	18 660 600	23 907 422	2 288 163
Общо разходи (I.+II.+III.)	888 260 400	1 014 689 160	452 837 545
Численост на шатния персонал	71	71	61

е) Отговорност за изпълнението на програмата:

Дирекции „Висше образование” и „Човешки ресурси и административно обслужване“ в МОН;
Висши училища в Република България;
Национална агенция за оценяване и акредитация;
Национален център за информация и документация;
Национален студентски дом

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.02.02 „Студентско подпомагане”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Събрани са данни за първото шестмесечие на 2022 година за реализираните натурални показатели – леглодни в студентските общежития и хранодни в студентските столове и стипендии за студенти докторанти и специализанти от държавните висши училища и научни организации предоставяни със средства от държавния бюджет за зимния и летния семестър на учебната 2021-2022 година.

От висшите училища са събрани проекти за спортуване на студентите и докторантите по реда на ПМС № 46/2020 г. Информацията е обобщена за изготвяне на проект на ПМС за одобряване на допълнителни разходи/трансфери за 2022 г. за изплащане на минимално диференцирани размери на парични средства за физическо възпитание и спорт.

НСД изпълнява заложените цели за студентско подпомагане в учебно и извънучебно време чрез подготовка и осъществяване на студентски дейности на локално ниво (в НСД) на местно ниво (на територията на Столична община) както и на национално и международно равнище чрез партньорство с трети страни – студентски и други неправителствени организации.

б) Продукти/услуги предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.02.02 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 Разработване на политика за студентско подпомагане

- Разработване и актуализиране на нормативни актове установяващи реда и условията за ползване на студентски общежития и столове от студентите и докторантите реда и условията за получаване на стипендии от студенти докторанти и специализанти;
- Изготвяне приемане и изпълнение на Програмата за подпомагане на студенти и докторанти настанени в студентски общежития стопанисвани от държавните висши училища и „Студентски столове и общежития“ ЕАД за периода октомври 2021 г. – декември 2021 г.:
 - Програмата е приета с РМС № 162/24.03.2022 г.;
 - Сключено е Споразумение между МОН и Министерството на енергетиката (МЕ) регулиращо взаимодействието между двете ведомства във връзка с изпълнението на програмата.
 - Със заповед на министъра на образованието и науката е определена комисия за изпълнение на програмата в която са включени представители на МОН и НПСС. На заседанието си от 10.05.2022 г. комисията одобри размера на средствата които трябва да бъдат изплатени на висшите училища и ССО ЕАД в изпълнение на програмата.
 - С писмо до МЕ е изпратена необходимата информация за да бъдат предоставени средствата по програмата на ВУ и ССО ЕАД.
 - С писмо до висшите училища и ССО ЕАД са дадени указания за изпълнението и отчитането на програмата.
- Изготвяне приемане и изпълнение на Програмата за подпомагане на студенти и докторанти настанени в студентски общежития стопанисвани от държавните висши училища и „Студентски столове и общежития“ ЕАД за периода януари 2022 г. – април 2022 г.
 - Програмата е приета с РМС № 202/06.04.2022 г.;
 - Сключено е споразумение между МОН ФСЕС и МЕ регулиращо взаимодействието между трите ведомства във връзка с изпълнението на програмата.
 - Със заповед на министъра на образованието и науката е определена комисия за изпълнение на програмата в която са включени представители на МОН и НПСС. На заседанието си от 20.05.2022 г. комисията одобри размера на средствата които трябва да бъдат изплатени на висшите училища и ССО ЕАД в изпълнение на програмата.
 - С писмо до МЕ е изпратена необходимата информация за да бъдат предоставени средствата по програмата на ВУ и ССО ЕАД.

- С писмо до висшите училища и ССО ЕАД са дадени указания за изпълнението и отчитането на програмата.
- Средствата по програмата са предоставени от ФСЕС на висшите училища и ССО ЕАД в края на юни и те са започнали изплащането на компенсациите.
- Проверка на състоянието на студентските общежития и столове;
- Методическо подпомагане на висшите училища и търговските дружества които управляват студентски общежития и столове - висшите училища и „ССО“ ЕАД периодично са консултирани по въпроси свързани с управлението и ползването на студентските общежития и столове;
- Методическо подпомагане на висшите училища и студентските съвети по отношение на стипендиите за студенти докторанти и специализанти - висшите училища периодично са консултирани по въпроси свързани с предоставянето на стипендии със средства от държавния бюджет по реда и при условията на ПМС № 90/2000 г.

Продукт/услуга № 2 Субсидиране на студентски столове и общежития

- Актуализирана е Наредбата за ползване на студентските общежития и столове като е въведена възможност за настаняване на украински граждани;
- Продължава поэтапното внедряване на софтуера за студентските столове по чл. 30а от Наредбата за ползването на студентските общежития и столове осигурен от МОН в студентските столове управлявани от висшите училища и ССО ЕАД;
- Продължава провеждането на обучения с представителите на висшите училища и ССО ЕАД за работа със софтуера за студентските столове осигурен от МОН;
- Събрана е информация за реализираните от висшите училища леглодни и хранодни.
- Координиране на работата с информационната система за настанените лица в студентските общежития.

Продукт/услуга № 3 Студентски стипендии

- Определяне на размера на необходимите средства за стипендии на българските докторанти и чуждестранни студенти и докторанти за които размерите на стипендиите са точно определени с нормативен акт:

Събрана е информация за броя на българските и чуждестранните студенти докторанти и специализанти получаващи стипендии помощи и награди през зимния и летния семестър на учебната 2021-2022 година;

- Предоставени стипендии от държавните висши училища по реда и при условията на ПМС № 90/2000 г. през **зимния семестър** на учебната 2021-2022 година:
 - Общият брой български студенти получавали стипендии е 25 606 или 24 2 на сто от студентите в редовна форма на обучение. От тях 6502 студенти са получавали стипендии по критериите „минимален успех добър 4 00“ и „средномесечен доход на член от семейството“ 8279 студенти – само по критерий "среден семестриален успех" 7148 студенти – по критерий "среден семестриален успех" за обучение в приоритетните професионални направления 183 студенти – за значими постижения в научноизследователската спортната или художествено-творческата дейност и 3192 студенти – по социални показатели без изискване за минимален успех. Въведените през учебната 2021-2022 година нови стипендии за студенти с най-високи резултати от държавните зрелостни изпити са 302.
 - Чуждестранните студенти-стипендианти приети за обучение по актове на МС и по междуправителствени спогодби които са получавали месечни стипендии по 240 лв.

- са били 2197 от които 2173 приети по актове на Министерския съвет и 24 по междуправителствени спогодби за образователен обмен.
- Българските докторанти-стипендианти са били 2716 като 39 от тях са получили еднократно по 1000 лв. по чл. 7 ал. 5 т. 1 и 58 докторанти – еднократно по 1000 лв. по чл. 7 ал. 5 т. 2 от ПМС № 90/2000 г.
 - Чуждестранните докторанти-стипендианти обучаващи се по актове на МС и по междуправителствени спогодби са 53.
 - Чуждестранни специализанти-стипендианти с месечни стипендии по 500 лв. няма.
 - Предоставени стипендии от държавните висши училища по реда и при условията на ПМС № 90/2000 г. през **летния семестър** на учебната 2021-2022 година:
 - Общ брой български студенти получавали стипендии – 30 000 или 29.4 на сто от студентите в редовна форма на обучение. От тях 5134 студенти са получавали стипендии по критериите „минимален успех добър 4.00“ и „средномесечен доход на член от семейството“ 13118 студенти – само по критерий "среден семестриален успех" 7769 студенти – по критерий "среден семестриален успех" за обучение в приоритетните професионални направления 126 студенти – за значими постижения в научноизследователската спортната или художествено-творческата дейност и 3522 студенти – по социални показатели без изискване за минимален успех. Въведените през учебната 2021-2022 година нови стипендии за студенти с най-високи резултати от държавните зрелостни изпити са 331.
 - Чуждестранните студенти-стипендианти приети за обучение по актове на МС и по междуправителствени спогодби които са получавали месечни стипендии по 240 лв. са били 2142 от които 2116 приети по актове на Министерския съвет и 26 по междуправителствени спогодби за образователен обмен.
 - Българските докторанти-стипендианти са били 2623 като 31 от тях са получили еднократно по 1000 лв. по чл. 7 ал. 5 т. 1 и 36 докторанти – еднократно по 1000 лв. по чл. 7 ал. 5 т. 2 от ПМС № 90/2000 г.
 - Чуждестранните докторанти-стипендианти обучаващи се по актове на МС и по междуправителствени спогодби са 50.
 - Чуждестранни специализанти-стипендианти с месечни стипендии по 500 лв. не са отчетени.

Продукт/Услуга № 4 - Кредитиране на студенти и докторанти

В изпълнение на дейностите и процедурите свързани с реализацията на програмата за кредитиране на студентите и докторантите по Закона за кредитиране на студенти и докторанти (ЗКСД) към момента са сключени типови договори с осем търговски банки.

Сключени са споразумения за издаване на държавна гаранция за кредитиране на студентите и докторантите за съответната бюджетна година с осемте банки подписали типов договор за кредитиране на студентите и докторантите.

За отчетния период са сключени 86 броя договори за кредити на студенти и докторанти по ЗКСД в общ размер на 1 363 246 68 лв.

Общо за периода от 2010 г. до 30.06.2022 г. са сключени 21 959 договора за кредит по ЗКСД в общ размер на 156 177 362 77 лв. Отказаните от банките кредити за държавна финансова подкрепа по ЗКСД за периода от 01.09.2010 г. до 30.06.2022 г. са 983. За 2022 г. има 3 отказани кредита.

Причините за отказ могат да бъдат сведени до:

- невалидни лични документи на кредитоискателите;
- възрастта на кредитоискателите надвишава 35 години;

- наличие на лоша кредитна история по погасени кредити категория под наблюдение с просрочие от страна на клиента;
- кредитоискателите са чужденци от държави различни от посочените в ЗКСД;
- кандидатите за кредит възнамеряват да провеждат обучение в българско висше училище по споразумение с чуждестранно висше училище без доказана акредитация.

За периода от 2010 г. до 30.06.2022 г. докторантите сключили договори за студентски кредити по ЗКСД са 165 като 108 кредита са за заплащане на таксите за обучение (343 892 00 лв. договорен размер) и 57 от тях са за издръжка (370 500 00 лв.). Общият размер на кредитите за докторанти е 714 392 00 лв. Средният размер на докторантския кредит е 4 329 65 лв.

В условията на членство на България в Европейския съюз (ЕС) студентското кредитиране по чл. 3 ал. 1 от ЗКСД е достъпно и за студенти и докторанти граждани на други държави-членки на ЕС на други държави от Европейското икономическо пространство (ЕИП) или на Конфедерация Швейцария. Общо 592 студенти граждани на европейски държави и ЕИП са сключили договор за кредит през периода от 2010 г. до 30.06.2022 г. в общ размер на 34 260 411 лв.

Общият брой на напълно погасените кредити по ЗКСД от 2010 г. до 30.06.2022 г. е 10 952 в размер на 82 797 113 07 лв. За 2022 г. са погасени 552 броя кредита в общ размер на 13 894 152 лв.

В изпълнение на чл. 4 т. 2 от ЗКСД държавата предоставя финансова подкрепа при кредитирането на студентите и докторантите като погасява кредитното задължение или част от него в случаите предвидени в този закон – при раждане/осиновяване на второ или следващо дете при настъпване на смърт на кредитополучателя или при настъпване на трайна неработоспособност. В тези случаи държавата погасява задължението на кредитополучателя към банките а кредитополучателят или неговите наследници не дължат връщане на сумата която държавата е платила на банката. За периода от 01.09.2010 г. до 30.06.2022 г. държавата е погасила задълженията на 44 починали кредитополучатели на 316 кредитополучатели при които е настъпило обстоятелството раждане на второ или следващо дете и на 15 кредитополучатели поради настъпване на трайна неработоспособност.

Държавата погасява неизпълнената част от задълженията на кредитополучателите по Закона за кредитиране на студенти и докторанти и при настъпване на предсрочна изискуемост на кредита в случаите когато кредитополучателите не си погасяват задълженията към банките. Броят на предсрочно изискуемите кредити от 01.09.2010 г. до 30.06.2022 г. е 1359.

Общият размер на платените от държавата кредити – опростен дълг и активирана гаранция за периода от 01.09.2010 г. до 30.06.2022 г. е 9 443 562 55 лв. от които – 7 330 772 92 лв. е активираната гаранция и 2 112 799 63 лв. е опростеният дълг.

Когато държавата изплати задълженията на кредитополучателите към банките в нейна полза възниква правото да получи от тях всичко което е платила за тяхна сметка заедно със законната лихва от момента на плащането. Вземанията на държавата срещу кредитополучателите са частни държавни вземания и се установяват и събират от Националната агенция за приходите по реда на Закона за Националната агенция за приходите (чл. 14 ал. 4 от Закона за кредитиране на студенти докторанти). От 2012 г. до 30.06. 2022 г. Националната агенция за приходите е събрала от длъжниците сума в общ размер на 2 089 186 88 лв. – главници лихви и съдебни разноски присъдени с изпълнителен лист. Събраните суми представляват 28 50% от общия размер на активираната държавна гаранция по ЗКСД.

С РМС 322/20.05.2022 г. е издадена държавната гаранция за 2022 година в общ размер до 40 000 000 лв.

Проведено е заседание на Националния съвет за кредитиране на студентите и докторантите на което са представени анализ и оценка на действащата програма за студентско кредитиране и е обсъден размерът на държавната гаранция по ЗКСД за 2023 г.

Изготвен е „Анализ на резултатите от прилагането на системата за кредитиране на студентите и докторантите за 2010-2021 година“.

Методически се подпомагат банките висшите училища и научните организации; поддържа се актуална информация в рубриката „Студентско кредитиране“ достъпна от електронната страница на МОН.

Продукт/услуга № 5 Подпомагане на проекти на висшите училища за спортуване на студентите и докторантите

- Създадена е организация за получаване в МОН на проекти от висшите училища за финансиране на дейности свързани с физическото възпитание и спорта на студентите по реда на ПМС № 46/2020 г. през 2022 година.
- Извършен е контрол за спазване на критериите за разработване на проекти за подпомагане на физическото възпитание и спорта във висшите училища.
- Подготвени са предложения за финансирането на проектите за 2022 г. въз основа на които е изготвен проект на ПМС за одобряване на допълнителни разходи/трансфери за 2022 г. за изплащане на минимално диференцирани размери на парични средства за физическо възпитание и спорт.

Продукт/услуга № 6 Подпомагане на дейностите на националните студентски организации

НСД предлага богата образователна научна и културна продукция за целевите си групи в т.ч. чрез организирането на собствени и домакинството на партньорски събития както и чрез центровете за студентски услуги към НСД.

Над 50 са ключовите събития през първото полугодие на 2022 г. в направления като: развитие на глобално и европейско сътрудничество и взаимодействие със световни национални и местни студентски организации социални проекти и подпомагане на студенти предприемачество и улесняване на достъпа до пазара на труда кариерно и професионално развитие програми и проекти в областта на образованието науката и културата неформално образование и обучение компютърни театрални певчески и танцови изкуства информационно осигуряване и издаване на материали спорт туризъм и осмисляне на свободното време.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 30.06.2022 г.
Субсидирани леглодни в студентски общежития управлявани от ДВУ	хиляди броя	9100	4336
Субсидирани хранодни в студентски столове управлявани от държавни висши училища	хиляди броя	1000	287
Средно приравнен брой български студенти – стипендианти	брой	25 000	26 019
Чуждестранни студенти – стипендианти (средногодишно) (12 месеца * 240 лв.)	брой	2000	2220

Български и чуждестранни докторанти и специализанти – стипендианти (3 месеца по 500 лв. и 3 месеца по 750 лв.)	брой	3100	2755
Редовни докторанти с еднократна стипендия по 1000 лв.	брой	450	96
Студенти подпомогнати по проекти за спортуване	брой	155 000	151 458
Разходи за обезпечаване и поддържане на информационна система за лицата ползващи студентски общежития и столове	хиляди лева	363 830	0
Брой студенти обхванати от инициативите на студентските центрове и събитията проведени в сградата на НСД	брой	6000	над 3 000
Брой на обществените събития – образователни научни и културни форуми проведени в сградата на НСД	брой	50	над 50

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

- Брой субсидирани леглодни в студентските общежития управлявани от държавните висши училища;
- Брой субсидирани хранодни в студентските столове управлявани от държавните висши училища;
- Брой стипендианти;
- Брой на студентите и докторантите участващи в проекти за подпомагане на физическото възпитание и спорта (ПМС № 46/2020 г.);
- Брой образователни научни и културни изяви от и за студенти и млади хора организирани от Националния студентски дом;
- Брой студенти и млади хора обхванати присъствено или дистанционно в инициативите на Националния студентски дом.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Висшите училища

Текущо отразяване на дейността на НСД на www.studenthouse.bg

Банките сключили типов договор за кредитиране на студенти и докторанти

г) *Описание на факторите и причините оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

- За ниското изпълнение на леглодните и хранодните – дистанционното обучение поради епидемията от Ковид 19;
- За стипендиите – намаляване броя на докторантите;
- Аварийното състояние на голямата зала на НСД не позволява използването ѝ за организацията и провеждането на образователни научни и културни проекти за студентите което влияе пряко върху ограничения брой събития и студенти - бенефициенти от дейността на Студентския дом. През първото полугодие на 2022 г. се работи активно по сключения през 2020 г. с Кмета на С.О. договор за изработване на инвестиционен проект за възстановяване на залата. По договора бе изработено подробно задание за проектиране. През второто полугодие на годината документите предстои да

бъдат утвърдени от НИИКН и следва да се продължи със следващата фаза – тази по изработване на окончателен работен проект.

д) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)

1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 30 юни 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	59 439 500	60 970 374	29 430 756
от тях за:			
Персонал	17 165 400	20 698 048	9 187 955
Издръжка	33 193 200	30 162 693	15 206 981
Капиталови разходи	9 080 900	10 109 633	5 035 820
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	1 154 400	2 154 400	737 819
от тях за:			
Персонал	538 200	538 200	255 078
Издръжка	616 200	1 616 200	73 793
Капиталови разходи	0	0	408 948
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	58 285 100	58 815 974	28 692 937
от тях за:			
Персонал	16 627 200	20 159 848	8 932 877
Издръжка	32 577 000	28 546 493	15 133 188
Капиталови разходи	9 080 900	10 109 633	4 626 872
от тях за:			
<i>Социалнобитови разходи на студентите в ДВУ</i>	<i>49 204 200</i>	<i>48 706 341</i>	<i>24 066 065</i>
<i>Капиталови разходи ДВУ</i>	<i>9 080 900</i>	<i>10 109 633</i>	<i>4 626 872</i>
	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	8 936 000	8 936 000	4 454 450
от тях за:			
<i>Средства по чл. 4, т. 3 от Закона за кредитиране на студенти и докторанти</i>	<i>2 156 000</i>	<i>2 156 000</i>	<i>911 065</i>
<i>Средства за хранодни и леглодни за студентски столове и студентски общежития</i>	<i>6 780 000</i>	<i>6 780 000</i>	<i>3 580 080</i>
<i>Средства за изплащане на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическо възпитание и спорт и на студентите в редовна форма на обучение в частните висши училища</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-36 695</i>
	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	102 505 400	75 216 579	7 633 144
от тях за:			
<i>Членски внос ДВУ</i>	<i>2 000</i>	<i>3 045</i>	<i>3 045</i>
<i>Стипендии на студентите в ДВУ</i>	<i>67 503 400</i>	<i>50 213 534</i>	<i>7 630 099</i>
<i>За саниране и ремонт на студентски общежития</i>	<i>35 000 000</i>	<i>25 000 000</i>	<i>0</i>
Общо администрирани разходи (II.+III.):	111 441 400	84 152 579	12 087 594
Общо разходи по бюджета (I.+II)	10 090 400	11 090 400	5 192 269
Общо разходи (I.+II.+III.)	170 880 900	145 122 953	41 518 350

Численост на щатния персонал	16	16	15
------------------------------	----	----	----

е) Отговорност за изпълнението на програмата

- Дирекция „Висше образование”
- Дирекция „Финанси”
- Национален студентски дом (НСД)
- Висши училища
- „Студентски столове и общежития” (ССО) ЕАД

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.02.03 “Международен образователен обмен”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Чрез програмата се стимулира академичната мобилност на ученици учители студенти преподаватели изследователи и научни работници което е важно условие за успешното изпълнение на стратегическата цел за осигуряване на достъпно и качествено образование в България. Обменът се осъществява както по линия на различни европейски образователни програми така и посредством сключване и изпълнение на двустранни споразумения договори протоколи за сътрудничество в областта на образованието.

България участва в Асоциацията на Европейските училища което дава възможност на българските ученици да бъдат обучавани в европейските страни където родителите им изпълняват служебни ангажименти към европейски институции. Изпълняват се дейности по управление методическа подкрепа и инспектиране на Европейските училища както и дейности свързани с работните групи към ЕК в сферата на средното образование.

Изпълнява се заложената в програмата цел: Укрепване на позициите на българистиката зад граница чрез ефективно прилагане на ПМС № 44/14.03.2019 г. за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранни висши училища. Всички 32 командировани за академичната 2021/2022 година преподаватели са приключили преподавателските си задължения за първия семестър. Командированият преподавател в Мелитополския държавен педагогически университет „Б. Хмелницки“ понастоящем е в България поради конфликта в Украйна.

б) Продукти/услуги предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.02.03 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/Услуга № 1 Развитие на международния академичен обмен

Подготвени са нови актуализирани са действащи и се изпълняват международни междуправителствени и междуведомствени програми споразумения спогодби протоколи и др. в областта на образованието и науката:

1. Проект на Изпълнителна програма за сътрудничество в областта на културата науката и висшето образование младежта и спорта между правителствата на Република България и Арабска република Египет. Проектът е изпратен на египетската страна и се очаква отговор.

2. Проект на Меморандум за разбирателство относно сътрудничеството в областта на образованието между Министерството на образованието на Обединените арабски емирства и Министерството на образованието и науката на Република България. Проектът е изпратен на емиратската страна и се очаква отговор.

3. Проект на Програма за сътрудничество в областта на науката образованието културата младежта и спорта между правителствата на Република България и на Държавата Израел за периода 2022-2025 г. Текстът е съгласуван с израелската страна. От страна на МВНР е стартирана междуведомствена съгласувателна процедура.

4. Програма за сътрудничество в областта на науката образованието и културата между правителството на Република България и правителството на Република Индия за периода 2022-2025 г. Проектът е изпратен на индийската страна и се очаква отговор.

5. Проект на Споразумение за сътрудничество в областта на висшето образование между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на висшето образование и научните изследвания на Палестина. Проектът е в процес на съгласуване с палестинската страна.

6. Проект на Меморандум за разбирателство за сътрудничество в областта на науката и образованието между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на образованието на Кралство Саудитска Арабия. Проектът е изпратен на саудитската страна и се очаква отговор.

7. Одобрен с РМС 238/15.04.2022 г. проект на Програма за сътрудничество в областта на културата образованието и спорта между Република България и Република Полша за периода 2022 - 2025 г. Проектът е внесен съвместно от МК МОН и ММС.

8. Окончателно е съгласуван текста на проект на Споразумение между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на образованието и професионалното обучение на Кралство Испания за сътрудничество относно паралелките с училищен учебен план за профилирано образование с интензивно изучаване на испански език в българските профилирани гимназии и средни училища. Предстои стартиране на процедура по чл. 32 от УПМСНА;

9. Подписано на 8 февруари 2022 г. Споразумение между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на висшето образование на Република Куба за сътрудничество в областта на висшето образование.

10. Изпратени на МВНР текстове от компетентността а МОН в проекта на Програма за сътрудничество между Правителството на Република България и Правителството на Португалската република в областта на езика образованието висшето образование науката културата спорта младежта и общественото осведомяване за периода 2022 – 2025 г. Текстовете са обсъдени и в рамките на онлайн среща с посолството в Лисабон и португалската страна.

11. С РМС 341/30 май 2022 г. е одобрен проект на Програма между България и Унгария за сътрудничество в областта на образованието и науката през периода 2022 - 2024. Предстои договаряне с унгарската страна за начина на подписване.

12. Подписана на 30.03.2022 г. Договореност за сътрудничество в областта на образованието и културата между правителствата на Република. България и Република Корея

13. Подписана на 22.03.2022 г. Програма между правителството на Република България и правителството на Република Северна Македония за сътрудничество в областта на образованието и науката.

14. Проведена вътрешноеведомствена процедура по съгласуване Програма между правителството на Република България и правителството на Монголия за сътрудничество в областта на културата образованието и науката. Изпратен текст за окончателно съгласуване с монголската страна след получаването на техния отговор предстои провеждане на междуведомствено съгласуване и внасяне за разглеждане на заседание на МС.

15. Актуализиране на Споразумение между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на образованието младежта и физическото възпитание на Чешката република за сътрудничество в областта на образованието и науката през периода 2021 – 2024 г.; Проектът е изпратен на чешката страна за съгласуване и се очаква отговор.

16. Съгласуване на проект на Програма за сътрудничество между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерство на образованието науката изследванията и спорта на Словашката република за периода 2021 - 2025 година. Проектът е изпратен на словашката страна за съгласуване и се чака отговор.

17. Съгласуване на проект на програма за сътрудничество в областта на образованието между Министерството на образованието и науката на Р България и Министерството на образованието науката културата и спорта на Черна гора. Проектът е изпратен на чешката страна за съгласуване и се чака отговор.

Осъществен е обмен на студенти (частичен и пълен курс на обучение участие в летни езикови курсове и семинари) преподаватели и изследователи за обмяна на опит и специализация съгласно двустранни договори:

Приети в български висши училища по изпълнение на двустранните междуправителствени договорености в областта на образованието и наука:

- 2 студенти от Монголия;
- 1 студент от Виетнам
- 3 студенти от Китай

Изпратени за обучение в чужбина в изпълнение на двустранните междуправителствени договорености в областта на образованието и наука български граждани:

- 9 студенти в Китай
- 1 студент във Виетнам

Регулярно оказване на съдействие пред МВнР и МВР за издаване на визи и уреждане на престоя в страната на китайски преподаватели и студенти в български ВУ както и на корейски монголски и виетнамски студенти и специализанти обучаващи се в български висши училища.

Съгласувани с приемащите български ВУ кандидатурите на 3 полски граждани за специализация в България през академичната 2022-2023 г. на основание на Програмата за сътрудничество между Министерство на образованието и науката на Република България и Министъра на образованието и науката на Република Полша.

Изпратена на японската страна кандидатура на 1 български гражданин за 24-месечна специализация в Япония по линия на стипендиантската програма на JSPS.

Изпратени 2 кандидатури на български студентки за участие в летен семинар в Полша на основание на Програмата за сътрудничество между Министерство на образованието и науката на Република България и Министъра на образованието и науката на Република Полша.

Изпратена е една кандидатура на българска гражданка за пълен срок на обучение в ОКС „магистър“ в Румъния в изпълнение на Програма за сътрудничество в областта на образованието науката културата масмедиите младежта и спорта между правителството на Румъния и правителството на Република България.

Изпратена е една кандидатура на румънска гражданка в българско висше училища по изпълнение на двустранните междуправителствени договорености в областта на образованието и наука с Румъния.

Подготовка и участие в срещи с чуждестранни посланици.

- Подготовка и участие в среща на акад. Николай Денков министър на образованието и науката с Н. Пр. г-н Хироши Нарахира извънреден и пълномощен посланик на Япония в Република България – 9 март 2022 г.

- Подготовка и участие в среща на акад. Николай Денков министър на образованието и науката с Н. Пр. г-н Ли Хо-шик извънреден и пълномощен посланик на Южна Корея в Република България – 15 март 2022 г.

- Подготовка и участие в среща на акад. Николай Денков министър на образованието и науката с Н. Пр. г-жа Саянаа Лкхагвасурен посланик на Монголия в България 29 март 2022 г.

Подготовка на посещение на македонска делегация в София за Съвместно заседание на междуведомствената работна група по туризъм култура наука и образование младеж и спорт между Република България и Република Северна Македония 22 март 2022 г.

Реализирано е участието на Р България в Програма СЕЕРУС III: Общо 159 - входящи мобилности - 84; - изходящи мобилности – 75.

Продукт/услуга № 2 - Укрепване на позициите на българистиката зад граница чрез ефективно прилагане на ПМС № 44/14.03.2019 г. за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранните висши училища

- Получени са оценки за работата от приемащите университети на командированите преподаватели за 2021/2022 година чрез дипломатическите представителства зад граница. Всички командировани преподаватели са оценени положително и е получено съгласие за продължаване на преподавателската им дейност за академичната 2022/2023 година. В периода август-септември 2022 г. ще се изготвят заповеди за командироване за академичната 2022/2023 г.
- Финансово организационно и материално е подпомогната 8. Международна интердисциплинарна конференция за студенти и докторанти българисти във Виена „Измерения на свободата. Българската история и култура през вековете“ проведена на 23-25.02.2022 г. в Дом „Витгенщайн“ Виена.
- Организационно е подпомогнат 6. преводачески конкурс за студенти-българисти в Атинския университет 25 май 2022 г.
- Участие в Национална конференция „Език свещен“ посветена на българистиката юни 2022 г.;
- Публикувана е обява за конкурс за свободните преподавателски места за академичната 2022/2023 г. за лекторати в 7 чуждестрани висши училища със срок за подаване на документи до 14.07.2022 г.;
- Изготвен е проект на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за дългосрочните командировки в чужбина в Раздел II касаещ командированите в сектор „Образование“. Проектът е в процедура на обществено обсъждане до 21.07.2022 г.

Продукт/услуга № 3 - Организиране на летни езикови курсове за чуждестранни българи

- Информацията за летните езикови курсове организирани от СУ и ВТУ е разпространена чрез дипломатическите представителства зад граница. Международните летни езикови курсове ще се проведат в периода 10.07-01.08.2022 г.
- Срокът за получаване на заявки за участие в летните езикови курсове със стипендия от МОН изтече на 3 май 2022 година. Получени и обработени са заявки за участие от 29 страни. Изпратени са писма чрез МВнР за потвърждения до отделните участници за получаване на стипендии за участие;
- Изпратена е обобщена информация по страни и заявки на одобрените участници до СУ и ВТУ които са получили стипендии за участие – общо 125 участници към 30.06.2022 г.;
- СУ и ВТУ са получили финансиране от МОН за организацията на летните курсове.

Продукт/Услуга № 4. Изпълнение на ангажиментите за функционирането на Тараклийския държавен университет

През м. 06.2022 г. е проведена работна среща между експерти на МОН и Министерството на образованието и изследванията на Молдова във връзка с бъдещото функциониране на ТДУ в условията на предстоящата реформа в образованието на Р Молдова.

Продукт/Услуга № 5. Участие в заседания на органите на ЕС (комитет по Програма УЦЖ Комитет по образование и др.) Съвета на Европа ЮНЕСКО и други международни организации

Представители на МОН участват в дейности на Европейската комисия и Съвета на Европа подпомагачи изпълнението на националните политики и хармонизирането им в съответствие с европейските и международни документи (от м. март 2020 г. в електронна среда).

Представители на МОН участват в съветите на инспекторите в Европейските училища тематични работни групи по програми на ЕК (Работна програма “Образование и обучение 2020”) и в партньорски визити в областта на училищното образование (от м. март 2020 г. в електронна среда). Взето е участие в:

- заседания на УС на Европейските училища и в заседания на инспекторите към Европейските училища и в инспектирането им;
- срещи на главните директори отговарящи за училищата към ЕК;
- заседания на Международния алианс за възпоменание на Холокоста (работна група „Образование“).

Изпълнение към 30.06.2022 г.

- Участие в Работната група „Модернизация на висшето образование“ към ЕК;
 - Участие в Експертна ad-hoc група към ЕК за трансформация на висшето образование и инициативата „Европейски университети“;
 - Участие в среща на Генералните директори за висше образование от държавите членки на ЕС и ЕИП и в съвместна среща с ректорите на консорциумите от Европейски университети
- 1 заседание на Управителния комитет на Съвета на Европа;
 - 1 заседание на Комитета за образователна политика на ОИСР;
 - Изготвени приноси на МОН по правата на човека по линия на ООН и на СЕ;
 - Изготвени становища по Пътната карта (2021-2023) за присъединяването на Р България към ОИСР;
 - Изготвен принос към позициите на България за участие в работни срещи и консултации с институциите на ЕС държавите от председателското трио както и други държави членки.

- Участие в заседания на работни групи – „Училищно образование по отношение на мерки свързани с бежанците от Украйна“ и 2 работни групи за признаване на професионални квалификации
- Изготвена съгласувана и одобрена позиция на Република България за участието в редовно заседание на Съвета по образование младеж култура и спорт на ЕС 04-05 април 2022 г.
- Изготвена съгласувана и одобрена позиция на Република България за участие в Неформална видеоконференция на министрите на образованието на 16 март 2022 г.
- Изготвен съгласуван и одобрен отчет от участието на Република България за участие в Неформална видеоконференция на министрите на образованието на 16 март 2022 г.
- Изготвена съгласувана и одобрена позиция на Република България в Неформална среща на министрите на висшето образование научните изследвания и иновациите в периода 24-25 януари 2022 г. в гр. Париж Франция.
- Изготвен съгласуван и одобрен отчет от участието на Република България в Неформална среща на министрите на висшето образование научните изследвания и иновациите в периода 24-25 януари 2022 г. в гр. Париж Франция.
- Изготвена съгласувана и одобрена позиция на Република България за участие в Министерска конференция „Глобален подход в научните изследвания иновациите и висшето образование“ организирана от Френското председателство на Съвета на ЕС със съдействието на Европейската комисия (Марсилия 8 и 9 март 2022 г.)

Участие в организирани от международни организации конгреси конференции семинари работни групи:

- Ръководене дейността на Координационната група за прилагане на реформите по Болонския процес - подготовка на и участие в онлайн заседание на Координационната група. Участие в подготвителни срещи на съпредседателите на групата. Подготовка на материали за заседанието. Ръководене на част от заседанието;
- Участие в дейността на Работната група за развитие на Болонския процес - подготовка за участие в среща на Работната група. Преглед на материалите за заседанието изготвени становища осъществена комуникация по електронната поща участие в предварителни онлайн срещи;
- Участие в дейността на Управителния борд на Работната група за развитие на Болонския процес - подготовка за и участие в извънредна среща на Управителния борд на Работната група. Преглед на материалите за заседанието изготвени становища осъществена комуникация по електронната поща участие в предварителни онлайн срещи;
- Участие в дейността на Работна група „Висше образование“ към ЕК - подготовка за участие в онлайн среща. Аналитичен преглед на предоставените документи;
- Участие в дейността на Експертната ad-hoc група към ЕК за трансформация на висшето образование и инициативата „Европейски университети“ - подготовка за и участие в онлайн среща преглед на материалите за заседанието;
- Участие в дейности свързани с алиансите от Европейски университети - комуникация и координация с представители на висши училища от България. Методическа подкрепа за подготовка на новите кандидатури с българско участие;
- Участие в Европейския регистър за осигуряване на качество във висшето образование (EQAR) -подготовка и участие в онлайн конференция. Подготовка за участие в Диалога на членовете на EQAR;
- Участие в дейности свързани с Европейския университетски институт - Регулярна комуникация с ЕУИ касаещи различни ангажменти произтичащи от членството на

България. Вътрешни срещи за обсъждане на текущи въпроси свързани с партньорството между ЕУИ и България.

Продукт/Услуга № 6. Участие в международни инициативи в областта на професионалното образование и обучение и заседания на европейски мрежи (Европейската мрежа за осигуряване на качеството в ПОО Европейската мрежа за създаване и развитие на европейска система за трансфер на кредити в ПОО Европейската мрежа за развитие на политиката в областта на ориентирането през целия живот)

МОН чрез дирекция „Професионално образование и обучение“ участва в срещи на международни работни групи в областта на ПОО и УЦЖ.

През първото шестмесечие е взето участие в следните онлайн срещи:

1 работна среща на Генералните директори по ПОО

1 работна среща на Консултативния комитет по ПОО (ACVT)

1 международна конференция с участие на Националните звена за подкрепа на Европейската платформа за учене на възрастни EPALЕ.

Организиран са присъствено в София 2 международни семинара с ОИСП за стратегия за уменията в България.

НАПОО участва в международния образователен обмен чрез включване на служители от Агенцията като представители на България в работата на следните европейски мрежи и работни групи:

- Европейска мрежа за създаване и развитие на Европейската система за трансфер на кредити в ПОО;
- Европейска мрежа за осигуряване на качеството в ПОО;
- НАПОО е координатор на Рефернет мрежата за България -2020-2023 г.

Целта на мрежите и на работните групи е представяне на развитието на политиката по ПОО в страната обмен на информация и опит идентифициране и трансфер на успешни политики и практики в сферата на ПОО. Всяка мрежа функционира като платформа за споделяне дискутиране и адаптиране на добри практики в съответната тематична област. Участието в тези мрежи обогатява практиката на институцията и допринася за подобряване на индивидуалното и организационното изпълнение на ключовите функции свързани с:

- разработване на проекти на държавни образователни стандарти (ДОС) за придобиване на квалификация по професии съответстващи на принципите на ECVET Препоръката от 2009 г. за създаване на „Европейска система за трансфер на кредити в ПОО“;
- методическо подпомагане на централните за професионално обучение които предлагат обучения за придобиване на квалификация по професия или по част от професия чрез валидиране на знания умения и компетентности придобити чрез информално и неформално учене;
- осигуряване на качеството в професионалното образование и обучение в съответствие с Референтната рамка за качеството в ПОО;
- повишаване на прозрачността на процедурите по валидиране и др.

Участието в международни инициативи в областта на професионалното образование и обучение и в заседанията на Рефернет мрежата европейски мрежи консултативни и работни групи към ЕК допринасят за успешното изпълнение на функциите свързани с: разработване на ДОС актуализиране на СППОО; осигуряване на качеството в професионалното обучение.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.02.03 Бюджетна програма „Международен образователен обмен“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 30.06.2022 г.
Брой организирани образователно-научни делегации и учени за обмяна на опит съгласно двустранни договори	брой	12	11
Брой организирани семинари конференции конкурси и участия в заседания на работни групи и комитети в изпълнение на работните програми на международни и национални организации	брой	35	8
Брой приети за обучение чуждестранни студенти докторанти и специализанти по програмите за обмен	брой	400	50
Брой действащи български лекторати в чужбина на основание ПМС № 44/14.03.2019 г.	брой	38	32 *
Брой чуждестранни българисти посещаващи летни езикови курсове годишно	брой	150	125**
Брой организирани семинари конференции свързани с прилагането на Препоръката на Съвета за Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот	брой	3	3
Брой организирани специализации квалификационни курсове докторантури /за експерти и просветни кадри учени	брой	70	35
Подпомагане на Тараклийския университет - стипендии на студенти и издръжка	лева	300 000	155 379
Участие на експерти от НАПОО в международни мрежи - професионално ориентиране европейска система за трансфер на кредити в ПОО осигуряване на качеството в ПОО	брой	8	3

*За академичната 2021/2022 г. са командировани 32 преподаватели на основание ПМС № 44/14.03.2019 г.

** Данните са прогнозни тъй като семинарите започват на 11.07.2022 г.

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

- Изпълняват се действащи международни междуправителствени и междуведомствени програми споразумения спогодби протоколи и др. в областта на образованието и науката;

- Организирана е процедурата по приемане за обучение в България на чуждестранни студенти (за частичен и пълен курс на обучение) специализанти и докторанти съгласно двустранни спогодби;

- Осъществен е обмен на студенти (частичен и пълен курс на обучение участие в летни езикови курсове и семинари) преподаватели и изследователи за обмяна на опит и специализация съгласно двустранни договори;

- Реализирано е участието на Р България в Програма СЕЕPUS III: Общо 159 мобилности: в т. ч. изходящи мобилности – 75 човека и входящи мобилности – 84 човека.

- Организирана и координирана е дейността на лекторатите в чуждестранни висши училища;

- Организирано е участието на чуждестранни българисти в летните езикови семинари.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Данни от МОН НСИ Информационната система на НАПОО Публикации на Интернет-страница на НАПОО свързани с дейността на Агенцията по посочените европейски мрежи и работни групи.

г) *Описание на факторите и причините оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Изпълнението на заложените показатели като цяло е затруднено поради ограниченията въведени във връзка с пандемията от COVID-19. Това се отнася особено по отношение на организацията и провеждането на семинари конференции конкурси и др. участия.

По отношение на броя на лекторатите продължава тенденцията за слаб интерес от страна на кандидатите за участие в процедури за подбор на основание ПМС № 44/14.03.2019 г. Това се дължи както на пандемията от COVID-19 така и на войната в Украйна и икономическата криза. Въпреки това от страна на чуждите университети има интерес за откриване на нови лекторати за академичната 2022/2023 г. Постъпиха заявки за възобновяване на лектората в Западния университет в Тимишоара Румъния Пекиния университет за чужди езици в КНР както и за откриване на лекторат в Университета „Ла Сапиенца“ Рим Италия.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.02.03 Бюджетна програма „Международен образователен обмен“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 30 юни 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	3 802 400	3 450 373	1 107 693
от тях за:			
Персонал	1 136 800	1 136 800	520 714
Издръжка	2 665 600	2 313 573	586 979
Капиталови разходи	0	0	0
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	3 802 400	3 450 373	1 107 693
от тях за:			
Персонал	1 136 800	1 136 800	520 714
Издръжка	2 665 600	2 313 573	586 979
Капиталови разходи	0	0	0
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	1 000 000	951 573	447 798
от тях за:			
<i>Членски внос в Европейския университетски институт (EUI), Международния алианс за възпоменание на Холокоста и други</i>	400 000	370 663	280 988

Стипендии по международни и двустранни споразумения и програми за образователен и културен обмен	300 000	280 910	0
Средства по Споразумение между правителството на Република България и правителството на Република Молдова за подпомагане на Тараклийския държавен университет, Република Молдова	300 000	300 000	155 379
Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	0	0	11 431
	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
от тях за:			
Общо администрирани разходи (II.+III.):	1 000 000	951 573	447 798
Общо разходи по бюджета (I.+II)	4 802 400	4 401 946	1 555 491
Общо разходи (I.+II.+III.)	4 802 400	4 401 946	1 555 491
Численост на щатния персонал	18	18	16

е) Отговорност за изпълнението на програмата

В изпълнението на дейностите по програмата са ангажирани дирекциите „Международно сътрудничество“ „Висше образование“ и „Професионално образование и обучение“ на МОН Министерство на външните работи на Република България; Постоянно представителство на Република България към ЕС; Дипломатически представителства на Република България в чужбина; Дирекция „Професионална квалификация и лицензиране“ на НАПОО; български висши училища и научни организации. Международната дейност в МОН в сферата на средното образование се осъществява основно от дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“.

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.02.04 „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Изпълнението на целите заложен в бюджетната програма през отчетния период е било насочено към:

- Увеличаване на средствата за научни изследвания и иновации чрез въвеждане на модел на финансиране ориентиран към резултатите от научноизследователската дейност и тяхното приложение в обществото и икономиката.
- Оценка и анализ на научноизследователската и иновативна дейност на научните организации и висшите училища.
- Създаване на благоприятни условия за осъществяване на конкурентоспособни научни изследвания.
- Организация и функциониране на системата за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност уредени чрез Правилника за наблюдение и оценка на

научноизследователската дейност осъществявана от висшите училища научните организации както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“.

- Изпълнение и развитие на национална пътна карта за научна инфраструктура обвързана с приоритетите на Националната стратегия за развитие на научните изследвания и Иновационната стратегия за интелигентна специализация;
- Създаване на привлекателни условия за научна кариера задържане на младите и таланти хора в науката повишаване на интереса към научноизследователска дейност на ученици и студенти;
- Създаване на благоприятна среда за кариерно развитие на учените подпомагане изграждането на ново поколение учени насърчаване на мобилността и на възможностите за придобиване на повече умения и нови знания;
- Повишаване на трансфера на знания и иновации към икономиката и обществото и укрепване на връзката „наука – бизнес“;
- насърчаване развитието на научните изследвания в приоритетни научни области чрез изпълнение на Национални научни програми.

б) Продукти/услуги предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.02.04 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 - Оценка на развитието на националния научен потенциал

- Предоставени са годишните отчети за 2021 г. по изпълнението на бюджетните средства за наука предоставени по Наредбата за условията и реда за оценката планирането разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност”. Предоставени са 70% от утвърдените им с ДБ за 2022 г. средства;
- Стартиране на дейностите по подготовка на оценката за 2021 г. за научноизследователските резултати на НО и ВУ съгласно Правилника за наблюдение и оценка – изготвени писма до НО и ВУ за представяне на финансово-счетоводни справки за привлечени през отчетния период средства организирано и проведено едно заседание на Комисията за оценка обработване на постъпващи отчети кореспонденция с заинтересовани организации по предоставяне на данни и т.н. Актуализирани са Вътрешните правила за работа на комисиите;
- Стартиране на дейности по подготовка на Годишния доклад за наука за 2021 г.
- Създаване на концепция за нов Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите като част от ангажиментите на МОН по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ);
- Дейности по осигуряване на допълнителни трансфери за Българската академия на науките за 2022 г. в размер на 20 млн. лв. за изпълнение на индикатори за научно и иновационно развитие;
- Дейности по изготвяне на Програмата на правителството съгласно коалиционното споразумение в област „Наука“;
- Дейности по подготовката на стратегически документи като ИСИС и програмни документи като ПНИИДИТ и НПВУ.

Продукт/услуга № 2 - Развитие на научната база за провеждане на съвременни и конкурентоспособни научни изследвания

- Актуализиране на Постоянния комитет на НПКНИ;
- Провеждане на срещи с представители на консорциумите за научни инфраструктури;
- Администриране на участието на България в Европейски консорциуми за научна инфраструктура - кореспонденция подготовка и участие във видеоконферентни срещи във връзка с участието на България в ERIC;
- Изготвяне на доклади по постъпили крайни или междинни отчети по споразумения за финансиране на обекти от НПКНИ;
- Подготвена Годишна оперативна програма на Фонд „Научни изследвания“ (ФНИ) за 2022 г.;
- Участие в заседанията на Изпълнителния съвет на Фонд „Научни изследвания“;
- Популяризиране на дейностите по проектите финансирани от ФНИ;
- Текуща оценка на междинни и крайни отчети по проекти от 3 национални програми - за върхови изследвания и хора за развитие на европейска наука (Вихрен 2019 и Вихрен 2021) и Петър Берон и наука и иновации в Европа (Петър Берон и НИЕ) чрез които се финансират на национално ниво проекти получили висока оценка за научно качество в конкурси на Европейския научен съвет и на програмата Мария-Склодовска Кюри на Рамковата програма за научни изследвания и иновации на ЕК „Хоризонт 2020“;
- Обявени са следните конкурси: Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания-2022 г.; Конкурс „Българска научна периодика-2023 г.“; Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания на млади учени и постдокторанти-2022 г.; Конкурс по национална научна програма „Петър Берон и НИЕ“;
- Осигурени са допълнителни средства за изпълнение на работния план на ФНИ в по-голям обем вкл. изпълнение на програмите „Петър Берон и НИЕ“ (включително обявяване на нов конкурс тази година) ВИХРЕН и ВИХРЕН-2021 (финансиране на текущите проекти) а също и обявяване на Конкурс за фундаментални научни изследвания; Приготвени и обсъдени Насоки за кандидатстване по няколко конкурса: Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания-2022 г.; Конкурс „Българска научна периодика – 2023 г.“; Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания на млади учени и постдокторанти-2022 г.;
- Текуща оценка на междинни и крайни отчети по стандартните конкурси на ФНИ за финансиране на фундаментални научни изследвания както и за финансиране на международни инициативи и двустранно сътрудничество;
- Приключване дейността на комисията по възраженията и обявяване на резултатите според Правилника на ФНИ;
- Изпълнение на констатациите в доклад на АДФИ от 2020 г.

Продукт/услуга № 3 - Повишаване на общественото значение на науката

- Администриране и подпомагане изпълнението на националните научни програми (ННП) – консултиране кореспонденция и разяснения на екипите участие в заседания на

изпълнителните им съвети популяризиране на работата по ННП на портала за наука на МОН прегледи и становища по съдържателните и финансовите им отчети;

- Мониторинг на НП „Млади учени и постдокторанти“; анализ на представените окончателни отчети за третата година на програмата от организациите-бенефициенти; отговори на многократни запитвания по програмата;
- Стартирало е изпълнението на ННП „Млади учени и постдокторанти -2“;
- Одобрена Национална програма за Полярни изследвания 2022-2025;
- Организиран и проведен Национален конкурс „Млади таланти” 2022 г. целта на който е разработване и представяне на научни проекти във всички области на научното познание;
- Стартиране на програмата „Образование с наука 3“ и ННП „Българистика“ изпълнявана от БАН;
- Проведено събитие за връчване на ежегодните награди за наука „Питагор” за съществен принос в развитието на науката което е излъчено по БНТ;
- Дейности по организиране и провеждане на Фестивал на науката 2022 в сътрудничество с Британски съвет;
- Подготовка на писма доклади презентации новини за публикуване в Портала за наука на МОН по отношение на РП на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“. Разпространяване на информация по отношение на отворени покани за предоставяне на проектни предложения по програмата до НКМ;
- Администриране на приетият с ПМС № 3 от 10 януари 2020 г. Механизъм за възлагането и изпълнението на научни консултации от Българската академия на науките. Обработване на постъпили 13 заявки за научна консултация и кореспонденция със заинтересованите страни;
- Разглеждане на финансовите и научните отчети на проектите по Национална програма „Европейски научни мрежи“ стартирали своето изпълнение през 2020 г. и 2021 г. и работните програми и финансови планове на тези от тях които ще се изпълняват през 2022 г.;
- Актуализиран състава на Надзорния съвет на ННП на Постоянния комитет на НПКНИ;
- Подготовка на стартирането на НП „Стимулиране на публикационната активност в световните бази данни Scopus и Web of Science на научноизследователския състав на държавните висши училища в България“. Осигурено и предоставено е финансирането за изпълнение на първият етап по Програмата;
- Осигурено финансиране и стартирало изпълнение на ННП „Повишаване на изследователския капацитет в областта на математическите науки“;
- Одобрено ПМС за финансиране на НП – Интелигентно растениевъдство Интелигентно животновъдство ПИКОМ и Създаване на база данни за кръводарителите и „Сигурност и отбрана“.

Продукт/услуга № 4- Осъществяване на научни изследвания в приоритетни научни области

- Финансиран втори етап на проекти по международни инфраструктури – ЦЕРН
- Участие в международни конкурси по програми ЕРА-Нет и финансиране на одобрените проекти

- Провеждане на текущи процедури за съфинансиране на проекти по програмата КОСТ и международни научни форуми в България
- Финансирани втори етапи на проекти по научни конкурси от предни години

Продукт/услуга № 5 – Предоставяне на крайни продукти за управление и решения за действие на органите на държавната администрация в областта на метеорологията и хидрологията

До 31.03.2022 г. в изпълнение на чл. 76 ал. 1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. Националният институт по метеорология и хидрология се финансира и отчита чрез бюджета на Министерството на образованието и науката.

От 01.04.2022 г. Националният институт по метеорология и хидрология преминава от Министерството на образованието и науката към Министерството на околната среда и водите в изпълнение на т. 1.8. от РМС № 892 от 30 декември 2021 г. за предприемане на действия за подготовката на структурни и други промени в централната администрация на изпълнителната власт с приемането на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (обн. ДВ бр. 20 от 11.03.2022 г.).

е) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука-бизнес като основа за развитие на икономика базирана на знанието“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 30.06.2022 г.
Оценка и анализ на резултатите от научноизследователската дейност осъществявана от научните организации и на дейността на Фонд „Научни изследвания“	Брой	1	0
Абонамент за достъп до наукометрични бази данни Web of Science	Брой	2	2
Отчети по изпълнението на Наредбата за условията и реда за оценката планирането разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност	Брой	33	33
Висши училища включени в Списъка на изследователските висши училища	Брой	8	7
Подкрепа за национални научни инфраструктури	Брой	30	0
Проведени състезания за млади таланти	Брой	2	1
Разработване и прилагане на национални научни програми в приоритетни области – изградени сътрудничества между НО и ВУ	Брой	17	16
Изготвяне на становища или извършване на научни изследвания по заявка на държавни или местни органи и определящ управленските решения които задължително изискват предварително провеждане на насочено научно	Брой	10	13

изследване или становище от компетентна научна организация звено или учен			
Финансирани проекти по регулярни конкурси	Брой	235	0
Подпомагане издаването на български периодични научни издания на конкурсен принцип	Брой	55	0
Развитие на научния потенциал и научните организации чрез подкрепа за създаване на научни групи водещи в световен мащаб чрез изпълнение на Национална научна програма ВИХРЕН	Брой	6	0
Новоназначени специалисти	Брой	6	НП – дейност на НИМХ
Защитили докторанти	Брой	2	НП – дейност на НИМХ
Успешно завършили конкурси по ЗРАСРБ	Брой	3	НП – дейност на НИМХ
Развитие на научния потенциал и научните организации чрез привличане на висококвалифицирани учени чрез изпълнение на Национална научна програма Петър Берон и НИЕ	Брой	20	0
Популяризиране и информиране научната общност и обществото за постиженията в науката и резултатите от проектите финансирани от ФНИ	Брой	5	2
Задълбочаване на двустранното научно сътрудничество чрез финансиране на бюджети на конкурсен принцип	Брой	50	0
Участие в европейски и международни научни програми и бюджети – ЕРА-Нет и други	Брой	10	12
Съфинансиране на участието на български научни колективи в КОСТ акции	Брой	30	9
Разширяване на международното научно сътрудничество и популяризиране на постиженията на български учени чрез съфинансиране организирането на международни научни форуми в България	Брой	45	14
Отчет оценка и анализ на резултатите от дейностите на ВУ и НО	Брой	1	0
Експертизи	Брой	9000	2250 – дейност на НИМХ

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

Показателите измерват стратегическата цел на политиката за превръщането на науката в България в основен фактор за развитието на икономика базирана на знанието и иновационните дейности изграждане на конкурентоспособна национална научна инфраструктура като елемент от Европейското изследователско пространство засилване на интеграцията между образование научни изследвания и иновации както и модернизация на научните организации и повишаване статута на учения в обществото.

Окончателните стойности на показателите за изпълнението на програмата ще се отчетат в края на годината. Към 30.06.2022 г. част от дейностите са в процес на изпълнение и не може да се посочи степента на изпълнение на заложените в програмата целеви стойности.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Информация за данните по показателите за полза/ефект са предоставяни от БАН ВУ ССА НИМХ (до 31.03.2022 г.) научни организации министерства и ведомства европейски и международни програми и организации.

г) *Описание на факторите и причините оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

- Липса на устойчивост и прогнозируемост на инвестициите в научноизследователската и развойна дейност;
- Необходимост от време за прилагане и анализ на резултатите от въведени изменения в нормативната база - Оперативен план към Националната стратегия за развитие на научните изследвания Национални научни програми реформи в резултат на препоръки от партньорската проверка на ЕК по отношение системата за оценяване на научната дейност и др.
- Противоепидемични мерки и ограничения действащи във връзка с COVID-19.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 30 юни 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	347 860 900	375 533 997	144 178 929
от тях за:			
Персонал	254 946 500	226 265 481	96 024 839
Издръжка	87 099 100	129 059 607	35 077 728
Капиталови разходи	5 815 300	20 208 909	13 076 362
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	26 108 100	65 395 468	7 672 634
от тях за:			
Персонал	2 141 100	5 516 163	4 042 221
Издръжка	23 967 000	59 842 301	3 592 509
Капиталови разходи	0	37 004	37 904
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	321 752 800	310 138 529	136 506 295
от тях за:			
Персонал	252 805 400	220 749 318	91 982 618
Издръжка	63 132 100	69 217 306	31 485 219
Капиталови разходи	5 815 300	20 171 905	13 038 458
<i>от тях за:</i>			
<i>Българската академия на науките и Селскостопанска академия</i>	<i>233 202 600</i>	<i>254 535 484</i>	<i>120 386 823</i>
<i>Държавните висши училища и други институции</i>	<i>50 593 300</i>	<i>39 547 367</i>	<i>12 040 243</i>
<i>Други министерства и ведомства</i>	<i>37 956 900</i>	<i>16 055 678</i>	<i>4 079 229</i>

	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	430 600	2 414 023	2 412 234
<i>от тях за:</i>			
<i>Членски внос по Меморандума за разбирателство за поддръжка и експлоатация на CMS детектора между Република България и Европейската организация за ядрени изследвания</i>	367 600	367 600	292 647
<i>Награди научни конкурси</i>	63 000	63 000	65 100
<i>Финансиране на научни изследвания на проектно конкурсен принцип</i>	0	0	0
<i>Членски внос - EUMETSAT Европейския център за средносрочни прогнози на времето (ECMWF) и други</i>	0	1 983 423	1 983 423
<i>Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия</i>	0	0	71 064
	0	0	0
	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	217 868 400	192 486 640	48 271 140
<i>от тях за:</i>			
<i>Членски внос</i>	4 322 800	1 879 390	736 987
<i>Стипендии на докторанти</i>	28 550 500	22 982 300	13 866 258
<i>Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017 - 2030, вкл. Националната пътна карта за научна инфраструктура и национални научни програми</i>	82 107 000	64 736 850	0
<i>Средства от Европейски фондове и програми - Европейските структурни и инвестиционни фондове и</i>	102 888 100	102 888 100	33 667 895
Общо администрирани разходи (II.+III.):	218 299 000	194 900 663	50 683 374
Общо разходи по бюджета (I.+II)	26 538 700	67 809 491	10 084 868
Общо разходи (I.+II.+III.)	566 159 900	570 434 660	194 862 303
Численост на щатния персонал	24	24	688

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнението на програмата имат дирекция „Наука“ в МОН Фонд „Научни изследвания“ и Националният институт по хидрология и метеорология (НИМХ). В изпълнението на програмата участват и БАН и ДВУ.

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.02.05 „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Изпълнението на целите заложен в бюджетната програма през отчетния период е било насочено към:

- Активно участие в европейските и международни научни организации което подпомага обмена на учени и знания и с възможност за достъп до най-съвременните научни съоръжения координация на програма Хоризонт Европа координиране на националната контактна мрежа организиране и участие в специалните програми и инструменти на Хоризонт Европа;

- Действия по сформирането на организационната структура – представители в Програмни комитети и контактна мрежа на национално ниво по Рамкова програма „Хоризонт Европа“;
- Участие в заседания на стратегическата конфигурация на Рамкова програма „Хоризонт Европа“;
- Участие в регионални научни инициативи и изпълнение на дейности свързани с европейски макростратегии в т.ч. Дунавската стратегия;
- Поддържане на двустранното научно-техническо сътрудничество и разширяване обхвата на държавите с които България поддържа научни връзки;
- Стимулиране на членството в престижни международни научноизследователски организации и инфраструктури като един от способите за достъп до световно знание и работа с последно поколение съоръжения;
- Координация на дейностите прозрителски от подписаното между Министерство на образованието и науката и Международната банка за възстановяване и развитие Споразумение за предоставяне на консултантски услуги за Преглед на публичните разходи в областта на науката технологиите и иновациите и Подкрепа за изграждане на основан на доказателства подход по отношение на Националната стратегическа рамка за образование до 2030 г.

б) Продукти/услуги предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.02.05 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 - Интернационализация на българската наука и интегрирането ѝ в европейското изследователско пространство

- Участие в Тематична работна група за разработване на ПНИИДИТ и ПИК 2021-2027 г.;
- Участие в състава на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 и Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014-2020 г.;
- Участие в промените на „Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез наука и иновации“ по Инструмента за възстановяване и устойчивост“.

Продукт/услуга № 2 - Интегриране в глобалната информационна научна мрежа

- Координиране и участие в комитети работни групи и др. към ЕК (комитета за изпълнение на Хоризонт Европа в различни конфигурации);
- Изпълнение на Програмата за стипендии и академичен обмен за млади български учени и дейности на българската научна диаспора в областта на хуманитарните и социалните науки изпълняван от Центъра за академични изследвания (ЦАИ) в София и МОН. Писма за подкрепа по Хоризонт Европа.
- Участие в заседание на Комитета за научна и технологична политика на ОИСР. Изготвяне на самооценка по препоръката на Съвета относно достъпа до изследователски данни от публично финансиране;
- Подготовка на проект за техническа помощ по за оценка на научните организации и висшите училища и за подготовката на пътна карта за реформи;
- Координиране на осигурените национални абонаменти до бази данни с пълнотекстова и наукометрична информация – Web of Science SCOPUS ScienceDirect; Стартиране на процедура

по ЗОП за продължаване абонамента до SCOPUS. Подновен абонамент и осигурен тригодишен достъп на научната общност до базите данни с научна и наукометрична информация на Elsevier. Подписано трансформативно споразумение за включване и на статии в отворен достъп както и достъп до SciVal изследователските ВУ и НО.

- Изпълнение на Българо-швейцарска програма за повишаване на квалификацията млади учени в областта на хуманитарните науки;
- Програмиране и договаряне на три Българо-швейцарски програми – многостранни научни проекти научен обмен с Швейцария за докторанти и пост докторанти и грантова схема за завръщане в България на български учени работещи в Швейцария.
- Становища и писма във връзка с участието на Р България в работни органи на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие по-специално тези в областта на науката и технологиите както и относно присъединяването на страната към правни инструменти на Организацията в областта на науката технологиите и иновациите.
- Участие в стратегическите конфигурации на Програмните комитети на РП „Хоризонт Европа“.
- Организиране и участие в заседанията на Съвета по конкурентоспособност част „Научни изследвания“. Изготвени национални позиции и изказвания;
- Подготовка и участие в заседанията на ЕРАК;
- Изготвяне на Рамкови позиции;
- Изготвяне на указания за КОРЕПЕР I;
- Изготвени указания за заместник-постоянния представител в ППРБЕС;
- Изготвяне на опорни точки и докладване пред СЕВ;
- Оказана институционална подкрепа за участието в няколко европейски изследователски проекта на български организации. Подготвяни официални поздравителни адреси за заключителни конференции за изпълнени европейски проекти на научни институции;
- Участие в ЕРАК и форума на ЕРА;
- Участие в делегация на министерска конференция в Марсилия;
- Организиране и провеждане на заседание на РГ за SEEIIST;
- Участие в заседание на РГ към ОЧИС;
- Координация на участието на българските учени в Програмата за Научно и технологично сътрудничество COST;
- Организиране и провеждане на конкурс и номинация на оценители.

Продукт/услуга № 3 - Създаване на привлекателни условия за научна кариера професионално израстване и квалификация на учените

Осигурено членството в международни научни организации и европейски консорциуми за научна инфраструктура. Периодични експертни участия в управляващите органи на по-долу изброените организации и подкрепа на български учени за участие в:

Антарктическата програма; ОИЯИ – Дубна - Участие в заседания на комисията за Дубна към АЯР; ЦЕРН - Провеждане на заседание на комисията за ЦЕРН и одобряване на позиция; ФУЛБРАЙТ; ИТЕР; КЛАРИН ЕРИК; Euro-BioImaging; Грид инициативата; Euro-Argo; BVMRI; ESS; EURO Argo ERIC; SHARE; ACTRIS; DARIAH; EPOS; EATRIS; DISSCO; ELI; AnaEE – ERIC; LOFAR; LifeWatch

Продукт/услуга № 4 - Осигуряване на информация и документация за постиженията в науката технологиите и иновациите и подготовка на продукти в печатна и/или електронна форма (дейностите се изпълняват от Националния център за информация и документация (НАЦИД))

- НАЦИД осигурява възможност за използване на информационните ресурси създавани и съхранявани в центъра както на място така и чрез уеб – сайта на центъра. Предоставян е и Интернет достъп до европейски и световни информационни и библиотечни центрове. Центърът обслужва потребителите си и чрез Системата от европейски библиотеки /SUBITO/ за доставка на документи и копия от първоизточници липсващи в страната.
- Поредоставяне е обслужване потребителите чрез Системата от европейски библиотеки /SUBITO/ за доставка на документи и копия от първоизточници липсващи в страната.
- Като потребител на софтуера и услугата и като пълноправен член в системата COBISS.BG НАЦИД изгражда локална база данни в кооперираната онлайн библиографска система COBISS.BG в сътрудничество с Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий”.
- И през отчетния период НАЦИД продължава поддържането на Регистър на академичния състав и защитените дисертационни трудове съгласно чл. 2а от Закона за развитието на академичния състав в Република България и Регистъра за научната дейност.
- Предоставяни от НАЦИД са аналитична и библиографска информация на МОН Народното събрание администрацията на президента Министерския съвет и други институции юридически лица и граждани;
- През отчетния период в НАЦИД функционира националното хранилище и портала за достъп до отворени данни с научна информация /bpos.bg/.
- През отчетния период функционира информационен портал „Национална педагогическа мрежа“ в изпълнение на Националната стратегия за развитие на педагогическите кадри 2014 – 2020 г.

2) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.02.05 Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 30.06.2022 г.
Брой проекти финансирани от различни европейски и национални програми	Брой	60	29
Брой Европейски и международни научни организации в които България участва	Брой	12	4
Участие в европейските научни инфраструктури	Брой	15	18
Разширяване на двустранното сътрудничество – сключени нови споразумения и подписани програми	Брой	2	0
Брой акции по програма COST (Програма за европейско сътрудничество в науката и технологиите) в които България се присъединява годишно	Брой	20	44
Подкрепа за стипендии и академичен обмен за млади български учени между България и Конфедерация Швейцария	Брой	7	7
Повишаване видимостта на научните резултати публикувани във високо реномирани научни списания посредством осигуряване на свободен читателски достъп	Брой	1200	1195

Разработване и осъществяване на дейности за популяризиране на науката и научните изследвания сред обществото с участие на водещи учени от различните области на науката	Брой	2	1
Поддържане на абонамент за достъп до световни пълнотекстови бази данни с научна информация SCOPUS и SciVal	Брой	3	3
Предоставяне на документи от библиотечния фонд и бази данни	Брой	3700	795
Изготвяне на библиотечно-информационни справки в бази данни	Брой	170	86
Предоставяне на документи по междубиблиотечно заемане	Брой	700	269
Предоставяне на копия от оригинални документи	Брой	20 500	10 742
Предоставяне на аналитични продукти	Брой	6	0
Вписани заявки в Регистъра за научната дейност	Брой	3200	845

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

- Координация на регионалните европейските и трансевропейските научни иновационни програми;
- Участие в международни програми и инициативи на учени;
- Подкрепа за участие на българските учени в европейски и международни програми;
- Включване в международни научни мрежи и осигуряване на достъп до световни бази данни и обмен на информация на научни знания.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Информация за данните по показателите за полза/ефект са предоставяни от МОН НАЦИД европейски и международни програми и организации.

д) *Описание на факторите и причините оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

- Липса на устойчивост и прогнозируемост на инвестициите в научноизследователската и развойна дейност;
- Необходимост от време за прилагане и анализ на резултатите от въведени изменения в нормативната база - Оперативен план към Националната стратегия за развитие на научните изследвания Национални научни програми реформи в резултат на препоръки от партньорската проверка на ЕК по отношение системата за оценяване на научната дейност и др.
- Противоепидемични мерки и ограничения във връзка с COVID-19.

Окончателните стойности на показателите за изпълнението на програмата ще се отчетат в края на годината. Към 30.06.2022 г. част от дейностите са в процес на изпълнение и не може да се посочи степента на изпълнение на заложените в програмата целеви стойности.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и административни разходи (Приложение № 7)*

1700.02.05 Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към

			30 юни 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	11 584 700	11 607 097	8 439 827
от тях за:			
Персонал	1 168 100	1 168 100	485 819
Издръжка	10 416 600	9 838 997	7 954 008
Капиталови разходи	0	600 000	0
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	11 584 700	11 607 097	8 439 827
от тях за:			
Персонал	1 168 100	1 168 100	485 819
Издръжка	10 416 600	9 838 997	7 954 008
Капиталови разходи	0	600 000	0
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	10 190 500	10 190 500	5 240 172
от тях за:			
<i>Споразумение между правителството на Република България и правителството на Съединените американски щати</i>	618 800	618 800	627 907
<i>Членски внос в Европейската организация за ядрени изследвания (ЦЕРН), Обединения институт за ядрени изследвания в Дубна, Програма Евратом и др.</i>	9 471 700	9 471 700	4 512 265
<i>Средства за Македонския научен институт</i>	100 000	100 000	100 000
	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	13 755 400	13 755 400	5 457 600
от тях за:			
<i>Други средства от ЕС и средства по международни програми и други договори</i>	13 755 400	13 755 400	5 457 600
Общо администрирани разходи (II.+III.):	23 945 900	23 945 900	10 697 772
Общо разходи по бюджета (I.+II)	21 775 200	21 797 597	13 679 999
Общо разходи (I.+II.+III.)	35 530 600	35 552 997	19 137 599
Численост на щатния персонал	40	40	38

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Дейностите по програмата се извършват от дирекция „Наука” на МОН и НАЦИД.

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.03.00 „Администрация“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Програмата цели да подпомага предоставянето на продуктите/услугите за постигането на заложените цели във всички области на политиките на Министерството на образованието и науката и да създава условия за изпълнението на всички бюджетни програми включени в структурата на програмния бюджет на Министерството на образованието и науката.

Осъществените дейности допринасят за нормалното функциониране на администрацията развитие на компетентностите и усъвършенстване на административния капацитет на МОН

обезпечаване и повишаване ефективността на осъществяваните работни процеси с което се подпомага изпълнението на всички бюджетни програми.

С оглед усъвършенстване и оптимизиране на работните процеси и дейности в МОН както и във връзка с настъпили промени в нормативните актове и административни документи през отчетния период (01.01.2022 г. – 30.06.2022 г.) са изготвени/актуализирани следните вътрешни актове:

- ❖ Правила за дейността на експертната комисия за отчитане на удовлетвореността на потребителите на административни услуги и подобряване на административното обслужване в МОН. (утвърдени със Заповед РД09-2455/ 23.02.2022 г.).
- ❖ План и график за провеждане на проучвания и измерване на удовлетвореността на потребителите от административното обслужване по прилаганите методи за обратна връзка през 2022 г. (утвърдени със Заповед РД09-2631/18.03.2022 г.).
- ❖ Вътрешни правила за организация на административното обслужване в МОН. (Заповед № РД09-2764/04.04.2022 г.)
- ❖ Заповед № РД 09-4252/09.11.2021 г. относно ползването на информацията в Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО) – актуализирана със заповеди с номера: РД09-3010/ 29.04.2022 г. и РД09-3084/ 17.05.2022 г.
- ❖ Вътрешни правила за възлагане на обществени поръчки за разработка надграждане или внедряване на информационни системи и софтуерни компоненти в Министерството на образованието и науката (утвърдени със Заповед № РД 09-1757/24.08.2021 г. актуализирани със Заповед № РД09-3251/ 08.06.2022 г.).

б) Продукти/услуги предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

За периода от 01.01.2022 г. до 30.06.2022 г. са реализирани дейности по изпълнението на следните продукти/услуги:

- **Провеждане на информационната политика на Министерството на образованието и науката**
- ✓ През първото полугодие на 2022 г. са осъществени дейности по планиране и провеждане на информационната и комуникационната политика на МОН в т.ч. връзки с медиите и други външни потребители с цел осигуряване на прозрачност и публичност в работата на Министерството и повишаване на обществената подкрепа относно политиките и осъществяваните от МОН програми стратегии и дейности. Организиран са пресконференции и брифинги. Оказано е съдействие на медиите в подготовка на интервюта радиопредавания и телевизионни репортажи.
- ✓ През отчетния период са организирани 4 пресконференции за представяне на:
 1. Приоритетите на екипа в Министерството на образованието и науката през 2022 г.;
 2. Промените в Закона за висшето образование (ЗВО) и Закона за развитие на академичния състав (ЗРАС);
 3. Програма за сътрудничество в областта на образованието между България и Северна Македония;
 4. Национално социологическо проучване на „Галъп интернешънъл Болкан“ за съдържанието на учебните програми (30.06.2022 г.).
- ✓ Проведени са 4 информационни кампании по теми:
 1. За справяне с агресията в училище;

- В рамките на кампанията „Училище без агресия“ е организирано събиране на добри практики и ученически есета за агресията в училище и са публикувани 6 избрани анонимни есета на ученици във фейсбук в които те разказват истински случаи на агресия в които са участвали или на които са станали свидетели. Организирано е заснемането на 3 късометражни филма по мотиви от ученически есета – изпълнител: НАТФИЗ

- Освен това се събират и разпространяват видеопослания от известни личности по темата като клип на Мирела Демирева е публикуван и разпространен чрез информационните канали на МОН (4 април 2022 г.)

2. За интегриране на децата – бежанци от Украйна в българската образователна система;

- Популяризиране на указания за приема на деца-бежанци в детските градини и училищата

- Регулярно публикуване на информация за обхвата на децата-бежанци възникналите проблеми и пътищата за тяхното решаване

- Организиране и популяризиране на дарителска кампания за децата от българските неделни училища в Украйна

3. Провеждане на държавни зрелостни изпити и национално външно оценяване;

- Организация на публичното теглене на изпитните варианти

- Текущо отразяване на изпитните дни по места

- Оповестяване на резултатите

- Отговори на въпроси по мейл и във FB

4. За прегледа на учебните програми по общообразователните предмети от I до X клас;

- Съдействие при организирането на анкетите сред ученици и учители

- Популяризиране на резултатите от анкетите

- Популяризиране на резултатите от национално социологическо проучване сред родители и ученици проведено от „Галъп интернешънъл Болкан“

✓ Организиран са 2 събития за връчване на наградите „Св. Иван Рилски“ в Рилски манастир – 11 май 2022 г. и за отбелязване на 24 май – Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост.

Във връзка с епидемиологичната обстановка относно COVID-19 и тестването на учениците обществото е информирано подробно относно организацията на учебния процес в електронна среда по области.

Осъществен е контакт с министерства агенции и посолствата на чужди държави в България и с представителствата на водещи сдружения организации и финансови институции във връзка с уреждане на протоколни и делови срещи с ръководството на МОН.

- **Анализ на потребностите планиране и осъществяване на обучението на персонала**

Координират се организират се и се осъществяват планираните за 2022 г. обучения на служителите (в ИПА).

Своевременно се обучават новопостъпилите служители в МОН и се оказва необходимата методическа подкрепа за работа със Системата за управление на документооборота и работния поток в МОН.

- **Организиране и провеждане на конкурси за назначаване на държавни служители**

Организиран и проведен са конкурси и подбори при мобилност за заемане на свободни длъжности в МОН и в РУО по реда на Закона за държавния служител и Наредбата за провеждане на конкурсите и подбора при мобилност за държавни служители. Извършена е организация и координация в това число и методическа подкрепа на РУО за реализиране на дейностите във връзка с провеждане на конкурсни процедури и процедури за конкурентен подбор за заемане на свободни длъжности в МОН и в РУО.

- **Изготвяне на индивидуалните административни актове и документи по възникването изменението и прекратяването на служебните и трудовите правоотношения;**

Изготвени са индивидуалните административни актове и документи свързани със служебните и трудовите правоотношения – своевременно и законосъобразно са изготвени и връчени заповеди трудови договори и допълнителни споразумения свързани с възникването изменението и прекратяването на служебните и трудовите правоотношения.

- **Деловодно обслужване и архивиране на приключените преписки**

Организирана и осъществена е деловодната обработка в МОН. Всички получени документи на хартиен и на електронен носител са регистрирани в Системата за управление на документооборота и работния поток Eventis R7 насочени са по компетентност и са изпратени до адресатите/получателите по електронен път и/или на хартиен носител. Своевременно са извършени външни и вътрешни куриерски дейности.

Осъществени са всички дейности по класиране и архивиране на документите на министерството. Извършени са справки по искане на ръководството и дирекциите на МОН. Своевременно са изпълнени всички постъпили заявки за предоставяне на копия на документи и са изготвени заверени копия на документи съхранявани в учреденския архив.

- **Административно обслужване на юридически и физически лица**

Предоставяните от МОН електронни административни услуги са присъединени към Единния портал за достъп до електронни административни услуги <https://egov.bg> на ДАЕУ и могат да се заявяват по електронен път от физически и юридически лица на интернет адрес: <https://egov.bg/wps/portal/egov/dostavchitsi%20na%20uslugi/ministerstva/uslugi?supplierId=81>.

Осигурена е публичност и прозрачност на работата на администрацията и предоставяните услуги от МОН като е актуализирана и публикувана подробна информация за потребителите на интернет страницата на Министерството. Осъществени са дейности за повишаване информираността на потребителите чрез поддържане на актуална информация в Регистъра на услугите за предоставяните от МОН административни услуги.

Осъществена е обратна връзка при предоставяне на административни услуги като е изготвено и публикувано на интернет страницата на Министерството изследване от анкетното проучване на удовлетвореността на потребителите. Предоставена е възможност на потребителите да изразят впечатлението си от административното обслужване и отправят препоръки за подобряване по електронен път.

Проведени са консултации с организации – потребители на административни услуги на министерството и са проучени възможностите за реализиране на постъпилите предложения във връзка с обсъждане на анализиранията информация от обратната връзка и резултатите от измерването на удовлетвореността на потребителите.

Разработен е *Годишен доклад за оценка на удовлетвореността на потребителите от административното обслужване в министерството на образованието и науката през 2021 г.* обществено достъпен на електронната страница на Министерството.

Извършена е проверка на постъпилата писмена информация от всички второстепенни разпоредители с бюджет относно изпълнението на чл. 10 ал. 5 от Наредбата за административното обслужване както и за начините по които са осигурили и регламентирали непрекъсваемия режим на работа.

Дигитализирана е служебната проверка на удостоверителните документи издавани от МОН - удостоверения за присъдено звание „лауреат“ и служебни бележки за постигнати отлични резултати от национален кръг на олимпиадите. Достъпът се осъществява чрез разработено и инсталирано разширение на функционалностите на Регистъра на документите за завършено

основно образование средно образование и/или придобита степен на професионална квалификация. Документите са интегрирани в уеб-услугите които висшите училища използват за кандидат-студентската кампания. Всички висши училища са информирани за осигурения от МОН служебен достъп до сканирани изображения на документите както и до данни за притежателите им с цел да преустановят изискването им.

- **Счетоводно обслужване и отчетност на Министерство и на системата на образованието изготвяне на периодични оборотни ведомости подготовка на годишен баланс счетоводно и касово обслужване на структурните звена**

1. Счетоводно и касово обслужване отчетност на Министерство на образованието и науката и системата на образованието:

1.1. Изготвен и представен в Сметна палата и МФ Годишен финансов отчет на Министерството системата ДВУ и БАН за 2021 г. Изготвени и представени в МФ месечни отчети за касовото изпълнение на бюджета на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства на МОН. Изготвен и представен в МФ и Сметна палата тримесечен отчет за касовото изпълнение оборотни ведомости и друга отчетна информация към 31.03.2022 г. за Министерството системата ДВУ И БАН. Изготвени са тримесечен отчет за ведомствените и администрирани разходи по програми за първото тримесечие на 2022 г. и годишен отчет за 2021 г. В процес на подготовка са отчетите за полугодieto.

1.2. Извършени са плащания към фирми доставчици и други съгласно сключени договори и доклади. Осъществен е контрол на извършените плащания и анализ по видове разходи.

1.3. Изготвяне на разплащателни ведомости за заплати на персонала служебни бележки и други документи.

1.4 Изготвяне на анализи за финансово-икономическото състояние на едноличните търговски дружества с държавно участие в капитала.

2. Осигуряване на материално-техническо снабдяване с консумативи и обзавеждане:

2.1 Осигурени са материали и инвентар чрез възлагане по рамкови споразумения;

2.2. Изпълнени са ремонтни дейности на сградите и работни помещения на министерството;

2.3. Сключени са договори с външни контрагенти в съответствие с потребностите на МОН;

2.4. Осигурено е транспортното обслужване на Министерството както и участие в доставката и предоставянето на училищни автобуси за училища и общини.

3. Планиране организиране и осъществяване на цялостната дейност по отбранително-мобилизационната подготовка защитата при бедствия аварии и по пожарната безопасност. Планиране контрол и отчитане на средствата

3.1. Осъществяват се планираните мерки за превенция и намаляване на риска от бедствия и е осъществяван контрол за тяхното изпълнение;

3.2. Актуализиране на плана за защита при бедствия на МОН за изпълнение на задачите произтичащи от Националния план за защита при бедствия и плановете на областно и общинско ниво;

3.3 Изготвяне на годишен доклад за изпълнение на дейностите и задачите по отбранително-мобилизационна подготовка през 2021г. и изпращане в Министерството на отбраната;

3.4. Организиране и провеждане на допълнителни мероприятия срещу разпространението на коронавирусна инфекция COVID-19 в МОН в съответствие с препоръките на СЗО и здравните власти;

3.6. Организиране и координиране на цялостната дейност по здравословни и безопасни условия на труд и осигуряването на лекарствени средства и мед. оборудване и др.;

3.7. Осигуряване на финансови технически и материални средства за провеждане на дейностите по ОМП;

3.8. Извършени са дейностите осигуряващи пожарна безопасност;

3.9. Участие в разработването на Годишен доклад за състоянието на националната сигурност в РБ през 2021 г. /приема се от Народното събрание за предходната година/ съвместно с компетентните органи на изпълнителната власт.

в) *Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)*

1700.03.00 Бюджетна програма „Администрация“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 30.06.2022 г.
Организиране и провеждане на събития работни срещи с журналисти пресконференции	Брой	6	6
Провеждане на информационни кампании за популяризиране политиките на МОН по дадена тема	Брой	3	4
Деловодно обслужване и архивиране на приключените преписки	Брой	70 000	46 900
Административно обслужване на физически и юридически лица	Брой	250	530

Кратко описание на показателите за изпълнение

Текущо се изпълняват дейности свързани с процесуално представителство на Министерството пред съдилищата; изготвяне проекти на договори и становища по законосъобразността на договори; по събиране и обобщаване на проектите на годишния бюджет на Министерството и бюджетите на ВРБ; по събиране и обобщаване на отчети за касово изпълнение на бюджета и на сметките за средства от Европейския съюз; по счетоводно отчитане изготвяне на ежемесечни и годишни оборотни ведомости подготовка на годишния баланс счетоводно и касово обслужване на структурните звена; осъществява се контрол на извършените плащания чрез СЕБРА; поддържат се регистри на имотите; на обществените поръчки на МОН; програмно и техническо осигуряване на компютърната техника; изпълнява се плана за вътрешен одит на структурите програмите дейностите и процесите в Министерството; осигурена е ведомствена охрана и пропускателен режим.

Осъществените дейности допринасят за нормалното функциониране на администрацията.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Информация за изпълнените дейности се извлича от Системата за управление на документооборота и работния поток Eventis R7.

д) *Описание на факторите и причините оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

В качествено и количествено отношение заложените цели са изпълнени в пълна степен. Планираните количествени параметри са прогнозни и тяхното изпълнение зависи от броя на постъпилит документи и заявления от потребителите.

г) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)

1700.03.00 Бюджетна програма „Администрация“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 30 юни 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	7 312 900	7 329 345	3 595 980
от тях за:			
Персонал	5 538 900	5 547 345	2 329 465
Издръжка	1 604 000	1 612 000	1 233 853
Капиталови разходи	170 000	170 000	32 662
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	7 312 900	7 329 345	3 595 980
от тях за:			
Персонал	5 538 900	5 547 345	2 329 465
Издръжка	1 604 000	1 612 000	1 233 853
Капиталови разходи	170 000	170 000	32 662
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	0	0	0
Общо разходи по бюджета (I.+II)	7 312 900	7 329 345	3 595 980
Общо разходи (I.+II.+III.)	7 312 900	7 329 345	3 595 980
Численост на щатния персонал	274	274	242

д) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнението на програмата имат дирекции „Правна“ „Финанси“ „Стопански и счетоводни дейности“ „Държавна собственост и обществени поръчки“ „Човешки ресурси и административно обслужване“ „Връзки с обществеността и протокол“ в МОН Звеното за финансово осигуряване на организационните структури на МОН Изпълнителна агенция „Програма за образование“ (ИАПО).

СПРАВКА ЗА ОБЩИТЕ РАЗХОДИ ПО БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ

Общо разходи по бюджетни програми за полугодieto на 2022 г. (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 30 юни 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	5 538 397 400	5 774 046 462	2 562 618 020
от тях за:			
Персонал	4 554 516 000	4 562 717 845	2 004 024 786
Издръжка	781 423 300	973 104 470	453 198 850
Капиталови разходи	202 458 100	238 224 147	105 394 384

1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	645 721 000	694 921 996	247 383 071
от тях за:			
Персонал	501 666 200	454 803 539	194 852 999
Издръжка	133 627 800	225 815 105	42 810 775
Капиталови разходи	10 427 000	14 303 352	9 719 297
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	4 892 676 400	5 079 124 466	2 315 234 949
от тях за:			
Персонал	4 052 849 800	4 107 914 306	1 809 171 787
Издръжка	647 795 500	747 289 365	410 388 075
Капиталови разходи	192 031 100	223 920 795	95 675 087
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	215 453 900	139 100 073	21 295 734
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	1 349 693 600	1 214 563 086	266 265 442
Общо администрирани разходи (II.+III.):	1 565 147 500	1 353 663 159	287 561 176
Общо разходи по бюджета (I.+II)	861 174 900	834 022 069	268 678 805
Общо разходи (I.+II.+III.)	7 103 544 900	7 127 709 621	2 850 179 196